

કિંમત રૂ ૫ માસિક

શ્રી સ્વામિનારાયણ

પ્રકાશન દર માસની ૧૧ તારીખે • સર્ગ અંક : ૧૩૨ • એપ્રિલ, ૨૦૧૮

શ્રી હરિ જયંતી
રામનવમી

પ્રકાશક : શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ-૧

૧. પોતાના ૭૫માં જન્મોત્સવ પ્રસંગે શ્રી નરનારાયણદેવની આરતી ઉતારતા પ.પૂ.મોટા મહારાજશ્રી. ૨.જેતલપુર મંદિરના પાટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજીના અન્નકૂટ દર્શન તથા નવા પુસ્તકનું વિમોચન કરતા પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી. ૩. અંબાપુર - ગાંધીનગર મંદિરની પુનઃપ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે ઠાકોરજીની આરતી ઉતારતા પૂ. મહારાજશ્રી તથા પૂ.મહારાજશ્રીની આરતી ઉતારતા યજમાન પરિવાર. ૪. કાંકરિયા મંદિરમાં માણતિયજ્ઞ. ૫. કેનેડા - ટોરેન્ટો મંદિરમાં બાળ સત્સંગ યુવા કેમ્પ. ૬.કાશીન્દ્રા મંદિરના પાટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજીનો અભિષેક કરતા સંતો.

શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠસ્થાન મુખપત્ર

વર્ષ - ૧૧ ● અંક : ૧૩૨

એપ્રિલ-૨૦૧૮

(મૂળ વર્ષ ૪૯)

સંસ્થાપક

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ
પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્યશ્રી ૧૦૦૮
શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી
શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમ
નારણપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૩.

ફોન : ૨૭૪૮૮૫૯૭

ફેક્સ : ૨૭૪૧૯૫૯૭

મો. : ૯૮૭૯૫ ૪૯૫૯૭

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના સંપર્ક માટે

ફોન : ૨૭૪૯૯૫૯૭

www.swaminarayanmuseum.com

ફોન

૨૨૧૩૩૮૩૫ (મંદિર)

૨૭૪૭૮૦૭૦ (સ્વા. બાગ)

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮

શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની

આજ્ઞાથી

તંત્રી શ્રી

શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી (મહંત સ્વામી)

પત્રવ્યવહાર

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિક કાર્યાલય

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર,

કાલુપુર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧.

ફોન : ૨૨૧૩૨૧૭૦

ફેક્સ : ૨૨૧૭૬૯૯૨.

Mo. : 9099098969

www.swaminarayan.info

www.swaminarayan.in

એડ્રેસમાં ફેરફાર કરવા

E-mail : manishnvora@yahoo.co.in

લવાજમ - વાર્ષિક : રૂ. ૫૦-૦૦ ● છુટક નકલ રૂ. ૫-૦૦

અ ગુ ક મ ણિ કા

૦૧. અસ્મદીયમ્	૦૪
૦૨. પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના કાર્યક્રમની તવારીખ	૦૫
૦૩. શ્રી સુખશૈયાજી	૦૬
૦૪. હે કેશવ તાપ હરો	૦૮
૦૫. પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના આશીર્વચનમાંથી	૧૦
૦૬. ભગવાનની મૂર્તિ અને એની સેવા પૂજા	૧૫
૦૭. શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમના દ્વારેથી	૧૭
૦૮. સત્સંગ બાલવાટિકા	૧૯
૦૯. ભક્તિ સુધા	૨૧
૧૦. પ્રશ્નપેટી	૨૫
૧૧. સત્સંગ સમાચાર	૨૯

એપ્રિલ - ૨૦૧૮ ● ૦૩

શ્રી સ્વામિનારાયણ

અસ્મદીયમ્

સમસ્ત સંપ્રદાયના આશ્રિતોએ વર્તમાન સમયમાં જીવનનું અતિ અમૂલ્ય કે જેના વિના કોઈ જીવ ન રહી શકે તેવું અમૂલ્ય પાણીને ખૂબજ ચિવટપૂર્વક વાપરજો. ખોટું, વેડફાઈ નહીં તે ખાસ જોજો. આપના સૌના ઘરમાં ખોટું નળમાં પાણી વેડફાતું હોય તો તેને બંધ કરજો. આપણા ગુજરાત રાજ્યમાં આ વરસ પાણીની ખૂબજ તકલીફ છે. મોટા મોટા ડેમોમાં પાણી ૨૫ થી ૩૦ ટકા બચ્યું છે. ઘર વપરાશમાં જ્યાં જરૂર હોય ત્યાં પાણીનો ઉપયોગ સાચવીને કરશો. આ પણ શ્રીહરિની એક આજ્ઞા છે તેમ સમજીને તેનું ખાસ ધ્યાન રાખજો.

આજે આપણે વચનામૃતમાં “માન” ઉપર સુંદર ઉપદેશનું પાન કરીશું.

“માન, ઈર્ષા ને ક્રોધ એ ત્રણ દોષ તે કામ કરતા પણ અતિશય ભૂંડા છે, કેમ જે કામી ઉપર તો સંત દયા કરે પણ માની ઉપર ન કરે. તે માનમાંથી ઈર્ષા ક્રોધ ઉપજે છે, માટે માન મોટો દોષ છે. અને માને કરીને સત્સંગમાંથી પડી જાય છે. એવો કામે કરીને નથી પડતો. કેમ જે, આપણા સત્સંગમાં ગૃહસ્થ હરિભક્ત ઘણા છે તે સત્સંગમાં પડ્યા છે, માટે એ માન, ઈર્ષા ને ક્રોધ એ ત્રણે ઉપર અતિશય અભાવ રહે છે અને અમારા જે જે વચન લખેલા હશે તેમાં પણ એમજ હશે, તે વિચારીને જુઓ તો જણાય આવશે. માટે ભગવાનનું માહાત્મ્ય સમજીને માનને ટાળવું.” (ગ.અં. ૨૬)

તંત્રીશ્રી (મહંત સ્વામી)

શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસના

જયશ્રી સ્વામિનારાયણ

પ.પૂ. ધ. ધુ. આચાર્ય

મહારાજશ્રીના કાર્યક્રમની

તવારીખ

(માર્ચ-૨૦૧૮)

- ૧-૨ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર માંડવી (કચ્છ) રંગોત્સવ પ્રસંગે પધરામણી.
- ૩ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવને સુવર્ણ રત્નજડિત મુગુટ અર્પણ વિધિ પોતાના શુભ સાનિધ્યમાં પ્રસાદીના સભા મંડપમાં સંપન્ન થઈ. ત્યારબાદ શ્રી નરનારાયણદેવ જયંતી કુલદોલોત્સવ પ્રસંગે રંગોત્સવે રમ્યા.
- ૪ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હર્ષદ કોલોની (બાપુનગર) મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા પોતાના વરદ્ હસ્તે વિધિવત રીતે સંપન્ન થઈ.
- ૭ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (બહેનોનું) રામપરા (તા. વઢવાણ - મૂળી દેશ) મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પધરામણી.
- ૮ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર અંબાપુર (જી. ગાંધીનગર) પુનઃ મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પધરામણી.
- ૯ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર જેતલપુરધામ પાટોત્સવ પ્રસંગે પધરામણી.

- ૧૦-૧૧ મુંબઈ ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ મંડળ વાલી (રાજ.) દ્વારા આયોજીત સત્સંગ સભા પ્રસંગે પધરામણી.
- ૧૩ થી ૧૯ અમેરિકા (આઈ.એસ.એસ.ઓ.) સત્સંગ પ્રચારાર્થે ધર્મપ્રવાસ.
- ૨૧-૨૨ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ભુજ (કચ્છ) કથા, પારાયણ યજ્ઞ પ્રસંગે પધરામણી અને કચ્છના ગામે મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પધરામણી.
- ૨૨ થી ૪ એપ્રિલ, ન્યુઝીલેન્ડ અને ઓસ્ટ્રેલીયાના ધર્મ પ્રવાસે પધરામણી.

પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના કાર્યક્રમની તવારીખ (માર્ચ-૨૦૧૮)

- ૩ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવને રત્નજડિત સુવર્ણ મુગુટ અર્પણ વિધિ પોતાના શુભ સાનિધ્યમાં પ્રસાદીના સભા મંડપમાં સંપન્ન થઈ.
ત્યારબાદ બપોરે ૧૨-૦૦ શ્રી નરનારાયણદેવ જયંતી કુલદોલોત્સવ પ્રસંગે કાલુપુર મંદિરના ભવ્ય યોકમાં રંગોત્સવે ધામધૂમથી રમ્યા.
- ૯ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર જેતલપુરધામ પાટોત્સવ પ્રસંગે પધરામણી.
- ૨૫ રામનવમી - શ્રીહરિ પ્રાકટયોત્સવ અક્ષરભુવન બાલ સ્વરૂપ શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજનો ષોડશોપચાર મહાભિષેક પોતાના વરદ્ હસ્તે વિધિવત રીતે થયો.

શ્રી સુખશૈયાણ

- સાધુ પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસ (જેતલપુરધામ)

વૈષ્ણવ પરંપરાની પૂજા વિધિના આધારે આપણા સંપ્રદાયમાં પૂજન પરંપરામાં બાહ્યપૂજાની બાબતમાં ત્રણ ભેદ કર્યા છે. (૧) ઘર મંદિર (૨) હરિ મંદિર ચિત્ર પ્રતિમા વાળા (૩) શિખરબદ્ધ એટલે કે મહામંદિર. આ ત્રણેય પ્રકારના મંદિરોની મૂર્તિયો ધર્મવંશી આચાર્ય મહારાજશ્રીએ પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરેલી હોય અથવા તેઓશ્રીએ પ્રત્યક્ષ આપેલી હોય તેવા સ્વરૂપને પૂજવાની શિક્ષાપત્રી શ્લોક-૬૨ માં આપણા ઈષ્ટદેવ શ્રી સહજાનંદ સ્વામીએ સ્પષ્ટ આજ્ઞા કરેલ છે. આ સિવાયના સ્વરૂપ હિન્દુ ભાગવત ધર્મના નિયમ મુજબ નમસ્કાર કરવા યોગ્ય છે. શિક્ષાપત્રીના આ નિયમ સંપ્રદાયના આશ્રિતોને સંપ્રદાયના મંદિરો માટે બંધન કરતાં છે પરંતુ પરોક્ષના ચારધામ, સાતપુરી, સ્વયંભૂ તીર્થોની પૂજામાં લાગુ પડતો નથી.

(૧) ઘર મંદિરમાં ઘરના ઈશાન ભાગમાં અથવા જ્યાં મર્યાદા સચવાય તેવા ભાગમાં આપણે પૂજા કરવા બેસીએ ત્યારે આપણી નાભિથી ઉપર લેવલમાં મૂર્તિની સ્થાપના કરવી અને યથાશક્તિ યથા સમયે આરતી, ધૂપ, દિવો, નૈવેદ્ય, ઉત્થાપન-શયન કરાવવું. જ્યારે ઘર બંધ કરીને બહાર ગામ જવાનું થાય ત્યારે પ્રાર્થના કરવી કે હે પ્રભુ! અમે

પરત ના આવીએ ત્યાં સુધી નિત્ય સેવામાં જે વિધિ ચૂકી જવાય તેની ક્ષમા કરજો. એમ કહી .પડદો રાખીને પાછા પરત જેટલા પણ દિવસે આવવાનું થાય ત્યારે સ્નાન કરીને સર્વ પ્રથમ ભગવાનને ઘંડી વગાડી જગાડીને આરતી વિગેરે નિવેદન કરી પૂજા શરૂ કરવી. વર્તમાન સમયમાં ગામડાના હરિભક્તો શહેરમાં રહેવા જતા રહેવાના સંજોગો બહુજ બની રહ્યા છે. ત્યારે પરંપરાના ગામડાના ઘરની પૂજા મૂર્તિની ઘણા હરિભક્તોને દ્વિધા થતી હોય છે. એટલે ગામડાના ઘરની મૂર્તિને ત્યાંજ રાખીને સ્થળાન્તર કરવું. પરંતુ કાયમને માટે ઘર છોડવાનું હોય અને ઘરને વેચાણ કરવાનું થાય તેવા સંજોગોમાં ઘરની મૂર્તિને નવા ઘરમાં લાવીને પધરાવવી. જો ગામડાના ઘરનો વાર તહેવારે ઉપયોગ કરવાનો હોય તો ભગવાનની મૂર્તિ યથાવત રાખવી. કેમ કે મૂર્તિ વિનાના ઘરમાં ભૂતપ્રેતાદિનો પ્રવેશ થઈ જાય છે.

(૨) ચિત્ર પ્રતિમા સ્વરૂપને હરિ મંદિર કહેવામાં આવે છે. આ નામ રામાયણ કાળથી વપરાય છે. ગોસ્વામી તુલસીદાસજીએ લંકામાં વિભિષણના ઘરને હરિમંદિરથી સંબોધન કરેલ છે. કેમ કે ત્યાં વરાહ ભગવાનની મૂર્તિની સ્થાપના કરીને નિત્ય પૂજન-અર્ચન થતું હતું.

હરિમંદિરમાં નિત્ય સેવા ધૂપદીપ આરતી થાળ-ઉત્થાપન શયન વિગેરે અવશ્ય કરવાના હોય છે. તેને અપૂજ રાખવાનો અપરાધ થાય અને તેનું પ્રાયશ્ચિત કરવાનું થાય.

શિખરબદ્ધ મહામંદિરોમાં શાસ્ત્રોક્ત નિયમાનુસારના પ્રમાણમાં અર્ચા વિગ્રહ સ્વરૂપ હોવા જોઈએ તથા મંદિરના ગર્ભગૃહ સપ્રમાણ શિલ્પ શાસ્ત્રના આધારે દિશાના સપ્રમાણ માપદંડ અનુસાર દ્વાર શાળા સપ્રમાણ સ્વરૂપના નેત્રની ઉંચાઈ, મંડપ પરિક્રમા સ્થંભ, ધુમ્મટ-શિખર, કળશ, ધ્વજા આદિ સપ્રમાણસર

શ્રી સ્વામિનારાયણ

અખંડિત હોવા જોઈએ તથા પ્રાતઃ બાહ્યમુહૂર્તની પ્રથમ મંગળા પૂજન, શણગારોનું પૂજન રાજભોગ નિવેદન પૂજન, સંધ્યા પૂજન પછી શયન ખંડમાં શ્રી મહાપ્રભુ શયન કરવા પધારે તે સમયની પૂજા સમ્પૂર્ણ કરવાની હોય છે.

આજે આ અંકમાં વિશેષ લખવું છે કે આપણા શિખરબધ્ધ મંદિરમાં “સુખશૈયા” તરીકે દર્શન કરીએ છીએ તેની શાસ્ત્રોક્ત પરંપરાગત માહાત્મ્ય મહિમા ખાસ સમજવું જરૂરી છે.

શ્રી સુખશૈયાજી શ્રી મહાપ્રભુજીનો શયન ખંડ છે. તેમાં સપ્રમાણ છપર પલંગ, ઢોલિયો, ગાદી, તકીયા બિછાના વિગેરે ઋતુ સમય મુજબ રાખવામાં આવે છે. દિવસ દરમ્યાન તેમાં ચિત્ર પ્રતિમા રાખીને પલંગ ઢોલિયાના સ્વરુપે શ્રીહરિના અંગ સ્વરૂપ મુક્તોનાં દર્શન કરવામાં આવે છે. જે મુક્તોને ભગવાને પોતાના નિકટતમ સ્વરૂપમાં લીન થવાનું સુખ આપે છે તેવા મુક્તો પલંગરૂપે, ઢોલિયારૂપે, તકીયારૂપે, બિછાના રુપે, છપર રુપે, જળ રુપે, વિઝણા રુપે બિરાજમાન રહીને ઉત્તમ પ્રકારની સેવાનો લાભ મેળવે છે. નિજ મંદિર ગર્ભગૃહમાં ભગવાનના સ્વરૂપના દર્શન થાય અને શ્રી સુખશૈયામાં ઉત્તમ સેવાના અનુરાગી મુક્તોનાં દર્શન થાય છે. તથા બાજોટ પર ચાંખડીઓ રાખીને એવી ભાવના કરવામાં આવે છે કે, ભગવાન શયન ખંડની બહાર પધારે ત્યારે ચાંખડીઓ પહેરીને પધારે અને પોઢે ત્યારે બાજોટ પર રાખીને પલંગમાં શયન કરે છે. સૌ સત્સંગીને વિદિત છે કે, સવારમાં મંગળા સમયે સર્વ પ્રથમ શ્રી સુખશૈયાને ઉત્થાપન કરવામાં આવે છે. કેમ કે, ઠાકોરજી શયનખંડમાંથી જાગૃત થઈને નિજ ગર્ભગૃહમાં પધાર્યા તથા શયન આરતીના પહેલાં શ્રી સુખશૈયાજીના દ્વાર એટલા માટે બંધ કરી દેવામાં આવે છે કે, ભગવાન શયનના વસ્ત્રો ધારણ કરીને શયનખંડમાં પધાર્યા છે અને પછી પોઢણીયું ગાવામાં આવે છે. રાજાધિરાજ અનંતકોટી બ્રહ્માંડના અધિપતિ જે શયન ખંડમાં નિત્ય શયન કરે તેનાં દર્શન સર્વ પાપોનું પ્રાયશ્ચિત કરનારું છે. જેમ ગર્ભગૃહના સ્વરૂપને સાષ્ટાંગ દંડવત પ્રણામ કરીએ તેમ શ્રી સુખશૈયામાં મુક્તોને પણ દંડવત પ્રણામ કરવા.

સવાર-સાંજ ધૂપદીપ નૈવેદ્ય જળ વિગેરે શ્રી સુખશૈયામાં પણ કરવાના હોય છે. હરિ મંદિરમાં પ્રાણ

પ્રતિષ્ઠા સમયે સંક્ષેપ સેવાનો સંકલ્પ કર્યો હોવાથી તેવા મંદિરોમાં શયન ખંડ એટલે કે, શ્રી સુખશૈયાજીની વ્યવસ્થા રાખવામાં આવતી નથી, તેમ છતાં કેટલાક મંદિરોમાં નાનો પલંગ પ્રતિક રુપે રાખીને સેવા કરે છે. તેમાં લાલજી સ્વરૂપને શયન કરાવે છે.

મોટા શિખરબધ્ધ મંદિરોમાં શ્રી સુખશૈયાના પલંગમાં ભગવાનને પોઢવાનું સ્થાન હોવાથી ત્યાં અન્ય કોઈ વસ્તુ તે ભલે ભગવાનના ઉપયોગની હોય તો પણ રાખવી નહિ. માત્ર એક ચિત્રપ્રતિમા પ્રતિકરૂપે રાખવી. સુખે શયન કરી શકાય તેવો છપર પલંગ, તેના પર સારુ સુંવાળુ ગાદલું, ઉત્તમ પ્રકાના તકિયા, ગાલમસુરીયા અને પંખો રાખવો. સુખશૈયામાં ઠાકોરજી મધ્યાહ્ન અને રાત્રીના પોઢે છે એવો આસ્તિક અને પ્રગટ ભાવ રાખીને દર્શન-સેવા કરવી.

પ્રાતઃકાળ બ્રહ્મમુહૂર્તમાં શ્રી સુખશૈયાની સામે દંડવત પ્રણામ કરવા અને પ્રભાતિયાં ગાવાં. પૂજારીશ્રીએ શયન ખંડ એવા શ્રી સુખશૈયાને સર્વ પ્રથમ ઉત્થાપન કરાવવું.

મંદિરોમાં અવશ્ય કરવાની થાય તે પૂજાના પ્રકાર પ્રાણપ્રતિષ્ઠાના સમયે ધર્મવંશી આચાર્ય મહારાજશ્રી જેવી સેવાની પ્રકારનો સંકલ્પ કર્યો તેમ તેવી સેવાની વિધિનું અનુચરણ કરવાનું બંધનકર્તા બને છે. સેવા વિધિમાં ફેરફારનો નિર્ણય કરવાની સમ્પૂર્ણ સત્તા સહિત જવાબદારી ધર્મવંશી આચાર્ય મહારાજશ્રીની છે.

શયન આરતી બાદ નંદ સંતો રચિત પોઢણીયા શ્રી સુખશૈયાની સામે ઉભા રહીને ગાવવાં. શયન ખંડ શ્રી સુખશૈયાજીના દર્શન તો બહુજ મોટા ભાગ્યવાળાને થાય છે.

સદ્ગુરુ પ્રસાદાનંદ સ્વામી કૃત શ્રી સ્વામિનારાયણ વિચરણ લીલામૃત ઉત્તરાર્ધ વિભાગ વિશ્રામ ૯૯ માં લખ્યું છે કે શ્રીજી મહારાજે ગોપાળાનંદ સ્વામીને આજ્ઞા કરી કે, અમે શિખરબધ્ધ મંદિર કરીને જે જે મૂર્તિઓ સ્થાપન કરી છે અને હવે જે કરીશું તથા આચાર્ય જ્યાં જ્યાં શિખરબધ્ધ મંદિર કરાવે ત્યાં મૂર્તિઓની પાસે અમારી સુખશૈયા કરાવવાની ને ત્યાં અમારી ચાખડીઓ પધરાવવાની તથા પંચમ સ્કંધનો ગુટકો અમે આપીએ છીએ તે પધરાવજો.

હે કેશવ તાપ હશે

- શાસ્ત્રી નિર્ગુણદાસ (અમદાવાદ)

કેશવતાપં હર હર મે બ્રહ્મવન્તં । ત્વાં નમામિ સદા ભગવન્તં ।

(ધ્રુવપદમ્)

અરુણ કમલ લોચનહૃત્કં જનમાનમહાગુણવન્તં ।

નારાયણહરિકૃષ્ણમહેશ સુકૃતં સદસિ કથયન્તં ॥ કેશવ.....૧

નીલજલદસમવિગ્રહચર્ચિતચન્દનમતિબલવન્તં ।

દીનદયાકર જય જયદેવં કુરુ હૃદિ મમ શમનન્તમ્ ॥ કેશવ.....૨

સદય હૃદય દર્શય મુખપંકજમાશુમાલામાહરન્તં ।

યષ્ટયાસુ મનસાં તે ભક્તવાસં કુસુમમુકુલગૌરવન્તં ॥ કેશવ.....૩

કિસલય ક્રોમલતલમધિશોભં ધ્યાયત્યજસ્ત્રં હસન્તમ્ ।

તં ચારુયન્મુનયઃ પાદપદ્મં મદનકદન ભગવન્તમ્ ॥ કેશવ.....૪

નવધનધવલમુદુલવસનાનિ શિવેનવપુષાધરન્તમ્ ।

નયનાનન્દમાન્તરષ્ટ્રૂન્ શમયઙ્ગટિતિદયાવ ॥ કેશવ.....૫

કાલાક્ષરપૂંપ્રકૃતિવિરાજં તરુણવારણગતિમન્તમ્ ।

શંકરૌયસ્યશિરસિસુકરૌ તં તવધરમમધૃતિમન્તં ॥ કેશવ.....૬

કલિતલલિતભૂષણભવનસ્ત્વં ભૂવનત્રયેવિલસન્તં ।

ગોવિન્દમેદયિતોભવગાઢં જનનિહૃદયનિવસન્તમ્ ॥ કેશવ.....૭

વૃષકુલરવિમણ્ડલભૂષયન્તં વામમુખં રુચિમન્તમ્ ।

વાસુદેવચેતસિમનુજાનામધગણનિકરં દહન્તમ્ ॥ કેશવ.....૮

ઙ્ગિતિ વાસુદેવાનન્દર્વાર્ણવિરચિતાષ્ટપદી ॥

આદિ સદ્ગુરુ વર્ણારાજ શ્રી વાસુદેવાનંદ સ્વામી પોતાના ઈષ્ટદેવ પરબ્રહ્મપરમાત્મા ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના શ્રી ચરણોમાં સદાસર્વદા પ્રણામ કરવા માત્રથી જ તે દયાળુ પ્રભુ જગતના જીવના આધ્યાત્મિક આધિભૌતિક આધિદૈવિક ત્રણેય પ્રકારના તાપોને દૂર કરીને અક્ષરધામની પ્રાપ્તિ કરાવે છે. એવા દીન ઉપર દયા કરનારા પરમેશ્વરની કેવી સુંદર મૂર્તિ છે. અને તેમના કેવા મધુર ચરિત્રો છે તેનું પ્રત્યક્ષ દર્શન કરીને વર્ણન કરે છે. તે સ્મૃતિ અષ્ટકના શબ્દોને સમજાવે.

કેશવતાપં હર હર મે બ્રહ્મવન્તં । ત્વાં નમામિ સદા ભગવન્તં ।

(ધ્રુવપદમ્)

અનંતકોટી બ્રહ્માંડોની ઉત્પતિ સ્થિતિ અને લયના કર્તા નિયન્તા અને બ્રહ્મસ્વરૂપ એવા અક્ષરમુક્તોથી સદા

વિંટાયેલા એવા હે કેશવ ભગવાન અમારા હૃદયમાંથી જન્મમૃત્યુના તાપનો વિનાશ કરો, હે પ્રભુ હું તમારો આશ્રય કરીને સદા તમારા ચરણોમાં નમન કરું છું અર્થાત્ તમારી આજ્ઞામાં રહીને તમારી જેવી મરજી હશે તેવું વર્તન આચરણ કરીશ. હંમેશાં નમ્રતાથી રહીશ.

અરુણ કમલ લોચનહૃત્કં જનમાનમહાગુણવન્તં ।

નારાયણહરિકૃષ્ણમહેશ સુકૃતં સદસિ કથયન્તં ॥ કેશવ.....૧

સવારના પ્રાતઃ કાળમાં પૂર્વ દિશામાં ઉગેલા સૂર્યના સમાન અરૂણ રંગીન કમલ જેવા સુંદર નેત્રો આંખો વાળા જેની શોભા જોઈને ખંજન નામના પક્ષીના માનને અભિમાનનો તત્કાળ નાશ કરે એવા મહાન ગુણો કરૂણા દયા વાત્સલ્ય સ્નેહ આદિ શુભ ગુણો સદા હાજર જ રહે છે. પરબ્રહ્મ પરમાત્મા ભગવાન પુરૂષોત્તમનારાયણ એવા હે પ્રભુ તમે હરિ નામ ધારણ કરીને અને કૃષ્ણ નામ ધારણ કરીને તેમજ મહેશ નામ ધારણ કરીને જે જે સત્કર્મ કરવાનો ઉપદેશ આપ્યો છે તે સંતોની વિશાળ સભામાં દરરોજ કથા સંભળાવો છો. એવા હે કેશવ ભગવાન જીવોના ત્રણેય પ્રકારના તાપોનો વિનાશ કરો તે માટે આપના ચરણોમાં હું સદા નમન કરું છું. (૧)

નીલજલદસમવિગ્રહચર્ચિતચન્દનમતિબલવન્તં ।

દીનદયાકર જય જયદેવં કુરુ હૃદિ મમ શમનન્તમ્ ॥ કેશવ.....૨

યોમાસાના અષાઢ માસના ચડી આવેલા મેઘાડંબરના

શ્રી સ્વામિનારાયણ

વાદળોના જેવા સમાન ઘાટા આસમાની વર્ણના શરીર ધારી એવા તમારા ભાલમાં કપાળમાં પરમહંસોએ સુગન્ધિત ચંદનની અર્યા કરી છે. જેથી વિશાળ કપાળ અતિ બળવાન સૂર્યના જેવું શોભે છે. હે પ્રભુ તમારો જય જય નાદ પોકારનારા દીન ગરીબ જનો ઉપર દયા કરવામાં પણ આપ અતિ બળશાળી છો. એવા હે ભગવાન મારા હૃદયમાં થી ત્રિવિધ તાપનો નાશ કરીને પરમ શાંતિ આપો છો. એવા હે કેશવ ભગવાન જીવોના ત્રણેય પ્રકારના તાપોનો વિનાશ કરો તે માટે આપના ચરણોમાં હું સદા નમન કરું છું. (૨)

સદય હૃદય દર્શય મુખપંકજમાશુમાલામાહરન્તં ।

યશ્યાસુ મનસાં તે ભક્તવાસં કુસુમમુકુલગૌરવન્તં ॥ કેશવ....૩

જીવો ઉપર અતિ દયાએ યુક્ત હૃદયવાળા હે સ્વામિનારાયણ ભગવાન તમોએ મોટા મોટા સમૈયાના ઉત્સવમાં આવેલાં ભક્તોએ અર્પણ કરેલાં સુંદર સુગંધી યુક્ત પુષ્પમાળાનો સ્વીકાર કરો છો ત્યારે મોટા ભક્તોના સમુદાયને જોઈને ક્યારેક પોતાના હાથમાં રહેલ સુવર્ણની છડીથી દૂર ઉભેલાં ભક્તોના હારને ગ્રહણ કરો છો ત્યારે તમારા કમળ જેવા ખીલેલાં મુખમાંથી પોયણાના જેવા સફેદ દંત પંક્તિનાં દર્શન કરવાવાળા ભક્તોના હૃદયમાં વાસ કરી જાય છે. એવા હે કેશવ ભગવાન જીવોના ત્રણેય પ્રકારના તાપોનો વિનાશ કરો તે માટે આપના ચરણોમાં હું સદા નમન કરું છું. (૩)

કિસલય કોમલતલમધિશોભં ધ્યાયત્યજસ્ત્રં હસન્તમ્ ।

તં ચારુયન્મુનયઃ પાદપદ્મં મદનકવન ભગવન્તમ્ ॥ કેશવ....૪

પરબ્રહ્મ પરમાત્મા ભગવાન એવા પ્રભુ તમારા તાજા કમળની પાંખડી જેવા કોમળ ચરણારવિદ્માં પગના તળીયામાં જે સોળ ચિન્હ અતિ શોભાયમાન છે, તેનું સદા સર્વદા હંમેશા પરમહંસો મુનિઓ ધ્યાન કરે છે ત્યારે તેમાં દિવ્ય તેજનાં દર્શન થાય છે તેથી પ્રસન્નતાથી મુખ પ્રકૃસ્થિત થાય છે. અને તેમના હૃદયમાંથી હે ભગવાન તમો કામાદિક અંતઃશત્રુઓનો વિનાશ કરો છો. એવા હે કેશવ ભગવાન જીવોના ત્રણેય પ્રકારના તાપોનો વિનાશ કરો તે માટે આપના ચરણોમાં હું સદા નમન કરું છું. (૪)

નવઘનધવલમૃદુલવસનાનિ શિવેનવપુષાધરન્તમ્ ।

નયનાનન્દમાન્તરષ્ટ્રૂન્ શમયજ્ઞટિતિદવાવ ॥ કેશવ....૫

હે શ્રીહરિ દેશાન્તરોથી આવેલા ભક્તોએ અર્પણ કરેલાં નવીન સુંદરઘાટા અને સુંવાળા વસ્ત્રોને જગતના કલ્યાણ માટે ધારણ કરેલા મનુષ્ય શરીર ઉપર ધારણ કરો છો. ત્યારે દર્શનાર્થીઓના નેત્રોને આંખોને અતિ આનંદ

ઉપજાવો છો. અને તેમના હૃદયમાંથી કામ ક્રોધ લોભ આદિ અંતઃશત્રુઓને તત્કાળ જ શાંત કરીને અતિ દયા કરો છો. એવા હે કેશવ ભગવાન જીવોના ત્રણેય પ્રકારના તાપોનો વિનાશ કરો તે માટે આપના ચરણોમાં હું સદા નમન કરું છું. (૫)

કાલાક્ષરપૂંપ્રકૃતિવિરાજં તરૂણવારણગતિમન્તમ્ ।

શંકરૌચસ્યશિરસિસુકરૌ તં તવધરમમથૃતિમન્તં ॥ કેશવ....૬

પુરુષ પ્રકૃતિ કાળ અને અક્ષરના પણ ધારણ કરનારા અને અંતર્યામી નિયન્તા એવા પ્રભુ તમો જ્યારે અતિ તીવ્ર વેગે ચાલનારી દોડતી યુવાન અવસ્થા વાળી માણકી ઘોડી ઉપર વિરાજમાન થાઓ છો ત્યારે આપના બન્ને કલ્યાણકારી હસ્તકમળ પોતાના મસ્તક માથા ઉપર રહેલી સુંદર શ્વેત પાદને પકડી રાખો છો. તેવા તમારા ઉંચા ધારણ કરેલા હસ્તકમળને મારી ધૈર્ય પૂર્વકની બુદ્ધિમાં સદા યાદ રહે છે. એવા હે કેશવ ભગવાન જીવોના ત્રણેય પ્રકારના તાપોનો વિનાશ કરો તે માટે આપના ચરણોમાં હું સદા નમન કરું છું. (૬)

કલિતલલિતભૂષણભવનસ્ત્વં ભૂવનત્રયેવિલસન્તં ।

ગોવિન્દમેદયિતોભવગાઢં જનનિહૃદયનિવસન્તમ્ ॥ કેશવ....૭

હે પ્રભુ અનેક પ્રકારની કલાકારીગરીથી યુક્ત અને લાલિત્ય પૂર્ણ સુંદર આભૂષણોથી ભરાયેલા અર્થાત્ સંપૂર્ણ સમૃદ્ધિથી ભરપુર એવું આપનું નિવાસ સ્થાન ભવન રંગમહોલ ત્રણેય લોકમાં અતિ પ્રસિદ્ધ છે, તે અતિ સુંદર રંગ મહોલમાં જેમ સદા પ્રત્યક્ષ પ્રગટ પ્રમાણ રહ્યા છો અને માતા ભક્તિદેવીના હૃદયમાં સદા નિવાસ કરો છો તેમ જ હે ગોવિંદ પ્રભુ મારા ઉપર દયા કરીને ભવબંધનને તોડવા અને અજ્ઞાનરૂપી અંધકારને દૂર કરવા રહ્યા છો. એવા હે કેશવ ભગવાન જીવોના ત્રણેય પ્રકારના તાપોનો વિનાશ કરો તે માટે આપના ચરણોમાં હું સદા નમન કરું છું. (૭)

વૃષકુલરવિમળ્ડલભૂષયન્તં વામમુખં રુચિમન્તમ્ ।

વાસુદેવચેતસિમનુજાનામધગણનિકરં વહન્તમ્ ॥ કેશવ....૮

પોતાના કુળ જે ધર્મકુળના નામે પ્રસિદ્ધ છે, તેનો યશ અને કીર્તિ સૂર્યમંડળ પર્યન્ત સુધી આપે પહોંચાડેલ છે, અને મારા (વાસુદેવાનંદ વર્ણીના) હૃદયમાંથી ચિન્તા ઉપજાવનારા કળિયુગના અનેક પ્રકારના પાપોના સમુદાયને બાળીને નાશ કરો છો. એવા હે પ્રભુ આપને ડાબા પડખે જોવું અથવા સૂવાનું ગમે છે, એવા હે કેશવ ભગવાન જીવોના ત્રણેય પ્રકારના તાપોનો વિનાશ કરો તે માટે આપના ચરણોમાં હું સદા નમન કરું છું. (૮)

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના આશીર્વચનમાંથી

- સંકલન : ગોરધનભાઈ વી. સીતાપરા (હીરાવાડી-બાપુનગર)

શ્રી નરનારાયણદેવના ૧૯૬ માં પાટોત્સવ પ્રસંગે, અમદાવાદ (કાલુપુર) મંદિર તા. ૧૮-૨-૨૦૧૮ : ફાગણ સુદ-૩ નો દિવસ આપણાં સંપ્રદાય માટે એવો ઐતિહાસિક અને ગૌરાન્વિત દિવસ છે કે સર્વાવતારી શ્રીહરિ એ જે દિવસે વિશ્વના સૌ પ્રથમ સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુરમાં પોતાના સ્વસ્વરૂપ શ્રી નરનારાયણદેવ ને બાથમાં લઈને પધરાવ્યા, આ જ દિવસે શ્રીહરિના દ્વા વંશજ પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીએ વિશ્વનું સૌ પ્રથમ શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમ બનાવીને સંપ્રદાયને ભેટ આપ્યું અને આ જ શુભ દિવસે શ્રીહરિના ૭ માં વંશજ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી પ.પૂ.અ.સૌ. લક્ષ્મીસ્વરૂપશ્રી ગાદીવાળા અને પૂ. શ્રીરાજાના શુભ વરદ્ હતસે માનવતાનું એક મહાન કાર્ય સંપ્રદાયમાં સૌ પ્રથમવાર 'આંગન' (અનાથબાળકોનું ઘર)નું ભૂમિપૂજન થયું.

ફંડફાળો કે ઉઘરાણું નહીં પરંતુ 'આંગન'ની જાહેરાત માત્રથી સભામાં માનવતાવાદી અને પ.પૂ. મહારાજશ્રીની ધર્મકુળની મરજીમાં પોતાની મરજી જોડી રાખનારા નિષ્ઠાવાન, ઘણા ભક્તજનોએ ઉદાર હાથે દાન નોંધાવ્યું. જે દાતાઓ ઉપર પ.પૂ. મહારાજશ્રી હૃદયથી એટલા બધા રાજી થયા કે સ્વયં સ્વમુખે સભામાં દાતાઓના નામ બોલીને દરેકને સન્માન્યા અને સાથે સાથે અમૃત વચનો ઉચ્ચારતા રહ્યા. ભક્તચિંતામણી ગ્રંથમાં સ.ગુ નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ શ્રીહરિના સમકાલીન હરિભક્તોના નામ લખ્યા છે એ નામો વાંચવાથી જેમ પવિત્ર થાય છે તેમ વર્તમાનકાળે આ સર્વે ભક્તો એ જ પ્રગટ ભગવાનના ભક્તો હોવાથી નામ વાંચવાથી પવિત્ર થવાય પરંતુ વિસ્તાર ભયથી નામો ન લખતા પ.પૂ. મહારાજશ્રીના મુખના અમૃતવચનો સારરૂપે લખું છું.

પ.પૂ. મહારાજશ્રી

: અમે ભાગ્યાશાળી

છીએ કે સત્સંગમાં

મોટા ભાગે બધાને

ઓળખીએ છીએ. ૬૦%

ને નામથી અને ૪૦% ને

મોઢેથી ઓળખીએ છીએ. યાદ કરવું પડે, ઘણીવાર પૂછવું

પડે પરંતુ ગામના નામથી બધુ યાદ આવી જાય. મહારાજે

માનવતાના પાયા ઉપર આ સંપ્રદાયને ઉભો કર્યો છે.

મહારાજ માણસના અંતરાત્માને સ્પર્શ્યા - અડચા કેવી

રીતે ? કંઠી પહેરી, તિલક-ચાંદલો કરી ધ્યાન કરવાની

આજ્ઞા સીધી જ કોઈને નથી કરી. સૌ પ્રથમ કૂવા, વાવ,

તળાવ ખોદાવ્યા, અન્નક્ષેત્રો શરૂ કરાવ્યા, સાચી વાત ને

સ્વામી ? (શા. સ્વામી નિર્ગુણદાસજી તરફ જોઈને)

સંપ્રદાયમાં વડીલ અને જ્ઞાની સંત છે. વાત એ છે કે,

આપણને મહારાજે ચાર ટંક ખાવાનું આપ્યું છે, પચાવવાની

ગોળીઓ પણ કદાચ લેવી પડે છે. પરંતુ જેઓને બે ટંક પણ

ખાવાનું નથી મળતું તેના માટે આપણે આ કાર્ય કરી રહ્યા

છીએ. આ કાર્યમાં તમે જે રકમ આપી છે તેનો અમે હિસાબ

આપીશુ. જરૂરથી વધારે પૈસા સાચવવા એ પણ માથાનો

દુઃખાવો છે. વધારે અમે રાખતા જ નથી. હિંમતપુરા ગામમાં

જમીન સાથે મંદિર કરવામાં ૨૦ લાખ રૂપિયાનું

Estimation હતું. જાહેરાત કરી. ૧૯,૯૦,૦૦૦ ઉપર

ફંડનો આંકડો ગયો એટલે અમે બંધ કરાવ્યું. તમારા

પરસેવાના મહેનતના પૈસા છે. વેડફવા માટે તમારા રૂપિયા

નથી. અમે પારદર્શકતાના સિદ્ધાંતમાં માનીએ છીએ કોઈ

વસ્તુ સંતાડવા માંગતા નથી. પૈસા અમારા નથી, દેવના

છે. તમારા છે. અને અમે જે મકાનમાં રહીએ છીએ તે

મકાન, અમારા આ કપડા, ગાડી બધું દેવનું છે. અને

અમે આ શ્વાસ લઈ છીએ તે પણ દેવનો છે.

આંગન માટેની જે જમીન સંપાદન થઈ છે તે ૪૫૦

વારથી વધારે છે અને જેની કિંમત એક વારના ૧ લાખ રૂપિયાથી શરૂઆત થઈ છે. આ માટે કોઈની પાસે ૧ રૂપિયો માંગ્યો નથી. તમે જે ગલ્લામાં નાંખ્યા છે એ જ આ નિરાધાર દીકરા-દીકરીઓ માટે વાપરવાના છે. માનવતાનું આ મોટું કાર્ય છે અને મહારાજ તેનાથી રાજી થશે. ચેષ્ટાના પદોમાં આપણે ગાઈએ છીએ ને કે, કોઈને દુઃખિયો રે, દેખી ન ખમાય, દયા આણી રે, અતિ આકળા થાય અત્ર ધન વસ્ત્ર રે, આપીને દુઃખ ટાળે, કરુણાદ્રષ્ટિ રે, દેખી વાનજ વાળે... આવી ગયુંને બધું આમાં. કોઈને પણ દુઃખિયો દેખે, તે મહારાજથી ખમાતું નહીં. એવું નથી લખ્યું કે, સત્સંગી દુઃખી દેખી ન ખમાય. સેવકરામ દુઃખી હતો. મહારાજે તેની સેવા કરીને શરીરે સાજો કર્યો. તેના પોટલા ઉપાડ્યા. તેની પાસે ઢગલો સોના મહોરો હતી પરંતુ મહારાજ માટે એક પાય પણ વાપરી શક્યો નહીં. સરવાળે મહારાજ કંટાળ્યા અને કૃતધ્વી જાણીને તેનો ત્યાગ કર્યો એ પછીની વાત છે. પરંતુ પ્રથમ એ માણસ દુઃખી હતો તો મહારાજ તેનું દુઃખ જોઈ શક્યા નહીં.

દુઃખિયાની સેવા માટે વિચાર ઘણા આવતા હતા. સજેશન પણ ઘણાં આવ્યા. વૃદ્ધાશ્રમનું સજેશન આવ્યું પરંતુ એ આપણી સંસ્કૃતિથી વિરુદ્ધ માનું છું. દરેકને પોતપોતાના માતા-પિતા વડીલોની સરભરા કરવાનું શાસ્ત્રોમાં શીખવાડ્યું છે. આપણો એક સંપ્રદાય એવો છે કે જ્યાં મહારાજે પોતાની સાથે સિંહાસનમાં પોતાના માતાપિતા ધર્મ-ભક્તિને પધરાવ્યા છે. તે શું દેખાડે છે ? આમ છતાં કોઈને જરૂર હોય, દુઃખી હોય તો તેની સગવડતા કરતા પણ અમને આવડે છે. પરંતુ આંગનનો પ્રોજેક્ટ એટલા માટે છે કે ૨ દિવસના નિર્દોષ ફૂલ જેવા છોકરાને કોઈ કચરા પેટીમાં પધરાવી દે તેમાં તે બાળકે શું પાપ કર્યા છે ? હિન્દુ સમાજમાં ગણ્યા ગાંઠ્યા આવી સંસ્થાઓ ચલાવે છે. લાલજી મહારાજની સાથે અમે આવી સંસ્થાઓની મુલાકાતે જતા, યથાયોગ્ય મદદ પહોંચાડતા, પછી સંકલ્પ થયો કે આપણી પાસે બધી જ સગવડ ઉપલબ્ધ છે તો પછી આપણે સીધા જ આ બાળકોને કેમ સાચવી ન શકીએ ? આપણી પાસે નર્સરીથી લઈને યુનિવર્સિટી સુધી આપણી પોતાની સંસ્થાઓ છે તેમાં આ બાળકોને ભણાવીશું, ગોઠવીશું, તેઓ પગભર બનશે. તેઓનું

ભવિષ્ય બનશે અને તે રીતે માણસાઈનો સિદ્ધાંત સચવાશે.

૫ થી ૬ વર્ષ પહેલા એક સમયે અમે લાલજી મહારાજ, ગાદીવાળા અને શ્રીરાજા આવા જ એક અનાથાશ્રમમાં ગયેલા. ત્યાં જઈને જોયું તો ખબર પડી કે પીડા કોને કહેવાય ? અનુભવ કર્યો. આપણે બહુ સુખી છીએ. બહાર દશા બહુ ખરાબ છે. બન્યું એવું કે એ સમયે એક નાના બાળકે ગાદીવાળાની સાડી ઝાલી લીધી અને કહ્યું મને તમારી સાથે તમારા ઘેર લઈ જાવને ! આંખમાંથી આંસુ નીકળી ગયા. આ કોઈ દંતકથા બનાવેલી કે ધડેલી વાત નથી. હકીકતની વાત છે. ગાદીવાળાને સંકલ્પ થયો કે આ કાર્ય કર્યા સિવાય છૂટકો નથી. અમે કહ્યું સગવડ થાય એટલે કાર્ય કરીશું. કારણ કે એ સમયે પરિસ્થિતિ ગંભીર હતી. પછી મહારાજની દયા થતી ચાલી. સંકલ્પની પરિપૂર્તિ માટેની શરૂઆત કરી. તમે યોગદાન આપ્યું. ધન્યવાદ છે. ગંભીરતાથી કહું છું કે માંગતા નથી, જે આપો છો તે સ્વીકારીએ છીએ. અમે એવું માનીએ છીએ કે કોઈને એક વાર આપીને પૂરું ન કરી દેવું. પોતાના પગે ઉભો રહેતો થાય એવું કરવું. પ્રસંગોચિત ૧-૨ વાર લાડવા ખવડાવીને પૂરું કરી દઈએ એવું નહીં. રોજ ૧ ભાખરી આપીશું તો એ આપણને યાદ કરશે, ભગવાનને યાદ કરશે. આપણને ભગવાન નિમિત્ત બનાવે છે. કોઈ જીવને જો જરીક સ્માઈલ આપી શકીએ, રાજી કરી શકીએ તો તેના અંતરમાં ટાટક થશે અને તો મંદિરમાં દેવના પગથિયા ચડ્યા એ સાર્થક ગણાશે અને કોઈકનું દિલ દુભાવીને ભૂલેથી પગથિયા ચડી ગયા તો ભગવાન સામું જોવાના નથી.

એક ઉનાળાની બપોરે કચ્છમાં ફરીને અમે અમદાવાદ આવ્યા ૪૭ - ૪૮ સેં. તાપમાન હતું. ચાર રસ્તા પર એક ટ્રાફિક હવાલદાર પાણી માટે આઘા-પાછા થતા હતા. અમારી ગાડીમાં પાણીની બોટલ પડી હતી. તે કાઢીને તેને આપી. એક નાની વસ્તુ કેટલી અસર કરી જાય! ૧૦-૧૨ કલાક તાપમાં ઉભા રહીને ડ્યુટી કરતા હોય તે માણસ તો છે ને ! માણસ બીજા માણસને જોતા શીખે એ જરૂરી છે. આ બધામાં છેલ્લે ભગવાન જોતા શીખવાનું છે. કોનામાં કેટલી ભગવાન પ્રત્યે શ્રદ્ધા હોય,

કેટલી માનવતા હોય એ આપણને ક્યાં ખબર છે ? એટલે તો ફટ દઈને કહી દઈએ છીએ કે જે જવા દો ને ! તેની સાથે વાત કરવા જેવી નથી ! બસ ! આટલી જ આપણી ફૂટપટ્ટી ! કોઈ ચોર ચોરી કરે તો તેને અઠવાડિયું ચોરી ન કરવી પડે, પોતાના બાળકોને ૨ ટંકના રોટલા મળે, ક્યાં શું તેની મજબૂરી છે તેનો આપણને ક્યાં ખ્યાલ છે ? કાયમી ચોર હોય, હલકો જ હોય, હોય છતા ચોરી કરતો હોય તો પછી એ જાણે ને ભગવાન જાણે, આપણે તેમાં પડવું નથી.

વાત બધી એટલા માટે કરી કે કોઈને એમ થતું હોય કે સત્સંગમાં આ શું ચાલે છે ? કેવું ચાલે છે ? કેવી રીતે ક્યાંથી આ નવું તૂત ઉભું થયું ? હાં નવું નવું તૂત અમને જરૂર સૂઝે છે પરંતુ તેનો છેડો ભગવાન સુધી પહોંચતો હોય તો જ એ કામ અમે કરીએ. જીવરાજપાર્કનું દાન આવતા પ્રસંગોચિત સંસ્મણ યાદ કરતા કહ્યું કે, આ છોકરાઓ મહેનતું છે. રજત-સુવર્ણ જયંતી વખતે ટ્રાવેલ ટેમ્પાનું તળિયું ઘસી નાંખેલું. પાટિયા નહોતા પતરા ઘસાઈને ભાંગી ગયેલા. અંદર બેસીએ એટલે નીચે રોડ દેખાય. એમાં પણ ૧૨ ની કેપેસીટી અને ૪૦ ભરીને જતા. ૧૩-૧૪ વર્ષની ઉંમર હશે. ત્યારથી જ ગામડા ફરવાની ટેવ ગણો કે કુટેવ-બહુ શોખ, ગામડાને હું મૂળ માનું છું. આપણું રૂપ છે. ગામડાને પોષણ મળે એ અમને ગમે છે. આ સંતો સાથે અમદાવાદ દેશના કોઈ ગામ એવા નહી હોય કે જ્યાં અમે ન ગયા હોય એટલે અમે એ ટેમ્પામાં ૪૦ જણા માર્દક, ઢોલક નગારા લઈને જતા. ૩૨ વર્ષથી ફરતા હતા, હવે તો આ લાલજી મહારાજ યુવક મંડળને સાચવે છે. વિહાર ગામ માટે પ્રસંગોચિત કહ્યું કે વિહાર ગામ મોટું છે. અને સત્સંગમાં આગેવાન છે. છેલ્લા પ્રસંગમાં અમે નહોતા આવી શક્યા. સોરી, પરંતુ વર્ષમાં બે થી ત્રણ વખત જઈએ છીએ. નાનો બાળક ‘આંગન’ માટે યોગદાનની ચિટ્ટી લઈને આવતા તેને હાર પહેરાવીને કહ્યું કે, આ દીકરો આવ્યો. બહુ મોટી વાત છે. આપણું ભવિષ્ય છે. અમે ચિટ્ટીમાં આંકડોય નથી જોયો પરંતુ આ દીકરાને ચિટ્ટી નિમિત્તે આ સભા યાદ આવશે અને ભગવાન યાદ આવશે. યુનિવર્સિટીમાં નોકરીના પહેલા પગારના યોગદાન નિમિત્તે કહ્યું કે, આ નિરવના મા-બાપ, વડીલો તથા તેના હેતવાળા સંતોએ સંસ્કારના

કેવા બીજ રોપ્યા હશે કે પહેલો પગાર દેવને સત્કાર્ય અર્થે અર્પણ કર્યો. નહી તો પહેલા પગારનો કેટલો થનગનાટ હોય ! ચેક આવશે કે કેશ આવશે ! ધન્યવાદ ! લુઈવીલના વિષ્ણુભાઈએ ૧,૫૧,૦૦૦-૦૦ નોંધાવ્યા, વિષ્ણુભાઈ ખૂબ મહેનતું અને નિષ્ઠાવાન છે. લુઈવીલમાં દોઢ હરિભક્ત હતા. દોઢ એટલે ૧ પ્રણાલિકા પ્રમાણેનો પાકો અને બીજો અધકચરો ! ત્યાં આજે ૨૨ લાખ ડોલરનું મંદિર ઉભું છે અને સભામાં ૫૦૦ માણસ ભેગા થાય છે. સતત યોગદાન આવતું રહ્યું ત્યારે કહ્યું. આ ઉઘરાણીની સભા નથી કરી. ફીનીશ કરો હવે ! તે પૈકી બાપુનગરના પ.ભ. રમેશભાઈ કાછડીયાના રૂા. ૧ લાખના યોગદાન નિમત્તે કહ્યું કે, આ રમેશભાઈ બાપુનગરમાં સેવા કરે છે, અહીં સેવા કરે છે. વળી તેમનો ધર્માદો એકદમ ચોખ્ખો કોઈ માથાકુટ નહી. એ વસ્તુ અમને બહુ ગમે. બીજી સેવા કરો કે ન કરો, ઉત્સવમાં ભલે કદાચ એક રૂપિયો ન આપો. પરંતુ શિક્ષાપત્રીમાં મહારાજની આજ્ઞા છે. દેવની આજ્ઞા જરૂર પાળવી. પોતાનું ઘર હોય, પોતાની ગાડી કે વાહન હોય તો દશાંશ કાટખે અને કોકના ગાડામાં જતા હો, કોકના મકાનમાં રહેતા હો તો દેવને વિસમો ભાગ ધર્માદો અર્પણ કરજો. વિસમા ભાગનો નિયમ રાખશો તો ઘરનું મકાન અને ગાડી થશે. આવું શાસ્ત્રમાં લખેલું છે, કથામાં સાંભળેલું છે હું પણ શાસ્ત્રમાંથી હોમ વર્ક કરીને રાખું છું.

રાજસ્થાનના સોહનસીંગના ૧૧,૦૦૦ આવ્યા. સમય મળ્યે ક્યારેક રાજસ્થાનમાં આંટો મારજો. અમે ત્યાંના દરેક ગામમાં ગયા છીએ. ૧૫ x ૧૦ કે ૧૫ x ૨૫ ના નાના મંદિરો અને નાની મૂર્તિ પરંતુ દર્શન કરતા અંતરમાં ટાઢક વળે. ત્યાંના હરિભક્તોનો જે ભાવ છે એ અદ્ભૂત છે. અમને ગમે છે. હરિભક્તોના મુખ પર અમે જ્યારે સ્માઈલ જોઈએ છીએ ત્યારે નરનારાયણદેવના મુખારવિંદ પર અમને સ્માઈલ દેખાય છે ! આટલા રૂપિયા પ્રાપ્ત કરવામાં તેમણે કેટલી મહેનત કરી હશે તેની અમને ખબર છે. ધન્યવાદ ! અમને ગર્વ છે કે આપણી પાસે ગુજરાતના સમગ્ર પ્રાંત ઉપરાંત રાજસ્થાન, મધ્યપ્રદેશ અને યુ.પી.ના હરિભક્તો છે એટલું જ નહિ સંતો પણ છે. મહારાષ્ટ્રના સંતો મરાઠીમાં બોલે છે.

સાંખ્યયોગી બહેનો તરફથી યોગદાન - સારું કહેવાય. આપણા સંપ્રદાયમાં સાંખ્યયોગી બહેનો વહેવાર કરી શકે છે અને સંપ્રદાયમાં સેવા પણ એટલી જ કરે છે.

નાની રકમમાં પણ કેટલું કામ થઈ જાય છે. તેનો દાખલો આપું તો હમણા ત્રણ નિવૃત્ત અધિકારીઓ અમારી પાસે ઓફિસમાં આવેલા. કહે, અમે રાજકોટ બાજુનાં ફલાણા ગામમાંથી આવીએ છીએ. ગામમાં ૩૦૦ વર્ષ જુનું રાધાકૃષ્ણનું મંદિર હતું. મંદિર જૂનું અને ચાલી શકે તેમ નહોતું. અમે આપણા મંદિરમાં જીર્ણોદ્ધાર કરી તે રાધાકૃષ્ણ પધરાવ્યા. લાદી, બારીબારણા અને કલરથી કામ અટક્યું છે. અમે અમારા પેન્શનમાંથી ધીમે ધીમે કામ પુરું કરીશું. અમે કહ્યું, તમે કામ પુરુ કરો, બીલ અમને મોકલાવી આપજો. અમે ત્યાં ગયા, શાકેત્સવ કર્યો. ૩૫ ઘેર પધરામણી કરી ૭૨૦૦૦/- માં મંદિરનું કામ પુરું થઈ ગયું. આજે તે મંદિરમાં ૬૦૦ માણસો ભેગા થાય છે. તમારા જ પૈસાનો ચેક અમે ડાયવર્ટ કરીને તે ગામને આપ્યો તો સત્સંગ સચવાઈ ગયો.

લુણાવાડાના - યુવક મંડળે હમણા ઝોળી કરી હતી. ૨ વર્ષની દીકરીને કેન્સર સારુ થયું તે નિમિત્તે - ભગવાન કરે ને તેને કાચમ સારુ રહે ! તમે સૌ પાટોત્સવ નિમિત્તે દેવનું દર્શન કરવા, કથા સાંભળવા બહુ દૂરથી આવ્યા છો. તેનાથી જ જણાય આવે છે કે તમે દેવનો મહિમા જાણો છો. દેવની સાનિધ્યમાં બેસવું એ જ પર્યાય છે. તમે અહીં આવીને બેઠા છો એ દેખાડે છે કે તમને ભગવાન પ્રત્યે સંતો - હરિભક્તો અને મંદિર પ્રત્યે પોતાપણું છે. લાગણી છે.

મહારાજે નવ નવ મંદિરોમાં પ્રતિષ્ઠા કરીને આપણને દેવો આપ્યા છે. પ્રસાદીના ચરણારવિંદની એક જોડ કોઈને નથી મળતી. પ્રસાદીના બેસનો એક તાંતણો કોઈને નથી જડતો. જ્યારે આપણી પાસે મ્યુઝિયમમાં દર્શન કરી આવો તો ખ્યાલ આવે કે મહારાજે આપણને શું નથી આપ્યું ? વાત એટલી છે કે જે આપણી પાસે છે તે કોઈની પાસે નથી. છેલ્લા ૧૦-૧૨ વર્ષની અંદર ઓછામાં ઓછા ૩૨૫ મંદિરો નરનારાયણદેવના તાબાના દસ્તાવેજી થયા છે. દસ્તાવેજ ન હોય તો મંદિરની સિક્યોરીટી (સલામતી) શું ? ભવિષ્ય શું ? ગામડાઓમાં જૂની પંચાયતના

દાખલામાં માત્ર એટલું જ લખ્યું હોય છે કે સ્વામિનારાયણ મંદિર, માનકુવા, સ્વામિ. મંદિર ડાંગરવા, લુણાવાડા, બાલવા વગેરે. ધારો કે ભવિષ્યમાં આ ગામોમાંથી નિષ્ઠાવાન ભક્તો સ્થળાંતરિત થઈને બીજે જતા રહે, બીજા કોઈની બહુમતિ થાય અને મંદિરનો કબ્જો તેઓ કરી લે તો ? તેથી હવે અમે દસ્તાવેજી મંદિર વિના તેમજ તે મંદિરમાં કઈ મૂર્તિઓ પધરાવવાની છે તેની સ્પષ્ટતા વિના પ્રતિષ્ઠાની તારીખ અમે કોઈને આપતા નથી. સ્વામિનારાયણ ભગવાન મધ્યમાં હોય એ સાથે મહારાજે અમદાવાદ - ભુજમાં નરનારાયણદેવ, મૂળીમાં રાધાકૃષ્ણ દેવ સ્વંય પ્રસ્થાપિત કરેલ છે. જે તે વિસ્તારમાં એ દેવો હોય એ જરૂરી છે. મહારાજના અવતારો, પંચદેવો અમને કોઈ વાંધો નથી. મહારાજથી ડોટ ડાહ્યા થઈને કોઈનું ખંડન કરવાનો આપણને કોઈ અધિકાર નથી. કોઈ ગામમાં બે જ હરિભક્તો હોય અને મંદિર કરવું હોય તો અમારી ઓફર છે. કાલુપુર મંદિરથી જમીન સંપાદિત કરી આપીશું. ચેક લઈ જજો. દસ્તાવેજ નરનારાયણદેવનો હોવો જઈએ.

ફેબ્રુઆરી મહિનાના આપણા સ્વામિનારાયણ માસિકનું છેલ્લે પાનું ખાસ જોજો. ડાંગરવા (વાંટો) મંદિરને અમદાવાદ મંદિર સાથે એકત્રિકરણ માટે ચેરિટી કમિશ્નરશ્રીએ હુકમ કર્યો તેની નકલ છાપી છે. તે મંદિરને ઉપાડીને આપણે અહીં લાવવાનું નથી. પરંતુ ભવિષ્યમાં ક્યાંય આપણી ચોથી પેઢીએ આપણું મંદિર કોક બીજા ન લઈ જાય તે હેતુથી અમે આ કામ કરી રહ્યા છીએ. તમે અને અમે ક્યાંય નથી જવાના પરંતુ ચોથી પેઢીની ગેરંટી કોણ લેશે ? બાકી અમારે તો જેમ દસ્તાવેજી મંદિરોની સંખ્યા વધે તેમ તેનું એકાઉન્ટ, ઓડીટ, મેઈન્ટેનન્સ વગેરે મહેનત વધી જાય ! હનુમાનજી જેમ મોટા થાય તેમ તેની પૂંછડી પણ મોટી થાય ને ! પરંતુ આ દેવનું છે તેથી અમે ઉભા રહીશું અને એ જરૂરી છે, ૫-૭ પેઢી પહેલા મહારાજે અને આપણા વડીલોએ આ મંદિર દેવના નામે કર્યું તો આજે આપણે અહીંયા બેઠા છીએ. અંગ્રેજ સરકારે ૯૯ વર્ષના ભાડાપટ્ટે પ્રથમ આ જમીન આપેલી. મહારાજ કહે, અમારે આ ધંધો નથી કરવો અમારે તો સૂર્ય ચંદ્ર તપે ત્યાં સુધીનો દસ્તાવેજ જોઈએ. આજે સ્વામિનારાયણીયા જો

પાકા કહેવાતા હોય તો આપણો ભગવાન તો પાકો હોય કે ન હોય ! અહીંના અમલદારોની સત્તા નહોતી. કાગળ લંડન ગયો અને ત્યાંથી રાણીના સહી સિક્કા થઈને આવ્યા તેથી આપણે આજે અહીં સામ સામે બેઠા છીએ. માટે સુરક્ષા પહેલા ! છેલ્લી મિટિંગમાં ૧૨ જેટલા મંદિરો જે સ્વતંત્ર રીતે ચાલતા હતા તેનું વિલિનીકરણની તૈયારી થઈ ચૂકી છે. કોટા વગેરે મંદિરોના પાંચ કરોડના પ્રોજેક્ટ ચાલુ છે. આ બધું દેવ પુરુ પાડે છે અમને લોભ નથી કે અમે ૨ કરોડની પ્રોપર્ટીમા હાથ નાખીએ. અમને એટલો જ રસ છે કે પ્રોપર્ટી દેવની જ થશે તો સુરક્ષિત રહેશે. અને આપણી પાસે સાડા સાતસો કરોડની દેવની પ્રોપર્ટી છે.

તમે જુઓ આપણા મંદિરોની સામે જ બીજા મંદિરો ઉભા કરે છે ને ! કોઈ ગામ નથી દેખાતા તેમને ? જાવને ડાંગમાં ! તમારે ન જવું હોય તો અમે જઈશું, છે તૈયારી અમારી ! ભગવાન અને ધર્મના નામે શું કામ હરિકાઈ કરો છો ? ભગવાનની સામે બીજા જુદા ભગવાન કેવી રીતે હોય શકે ? ક્યાં પ્રકારની દુનિયા છે આ ? ભીંતો ઉભી કરે, પરિવાર અને ભાઈઓ વચ્ચે ઝઘડો કરાવે તેવા ભગવાન કે સંપ્રદાયમાં હું નથી માનતો ! અમારા ભગવાને જ્ઞાતિ-જાતિનો પણ ભેદ નથી જોયો. અમારો ભગવાન સગરામના કૂબામાં જઈને બેઠો છે. વાત એટલી છે કે આપણી પ્રોપર્ટી આપણે કલીયર રાખીએ છીએ ને ! કેમ પડોશીના નામે નથી કરી દેતા ? દસ્તાવેજનું કોઈ કામ બાકી હોય તો ઉંઘ આવે છે ? દુકાન-મકાનના કાગળ કલીયર થઈ ગયા પછી ભલે ટેક્ષ ભરવો પડે ! તો દેવના કાગળ કલીયર ન થવા જોઈએ ? એટલો જ ખટકો આપણે રાખવાનો છે.

અમારું વ્યક્તિગત ટેક્ષ રીટર્ન તમે સર્ચ કરીને જોઈ શકો છો. મકાન, ગાડી, ડીઝલ બધું દેવનું છે. હાઈવે ઉપર બોનેટ ઉપર બેસીને અમે ખાધેલું છે. પરંતુ તેની અમને ચિંતા નથી. પૈસાની અમને પડી નથી. દેવ સિવાય બધું ડિલિટ રાખું છું. મોબાઈલમાં ડિલિટનું બટન જોયું છે ને ! નારાયણઘાટ મંદિરથી રામ સ્વામીના સમાચાર છે કે ત્યાં

મંદિરમાં દર રવિવારે સવારના ૧૧ થી બપોરના ૨ કલાક સુધીમાં કોઈ પણ વ્યક્તિ આવે પછી તે ચાલતો આવે, સાયકલ લઈને આવે, મર્સીડીઝ કે રોલ્સરોય ગાડીમાં આવે કે હેલીકોપ્ટરમાં આવે દરેકને બે મિષ્ટાન્ન સાથે ભોજન પ્રસાદ જમાડવામાં આવશે. માનવ સેવા સાથે આ યોજનાનું તાદામ્ય હોવાથી જાહેરાત કરી. આ પહેલ છે. સંપ્રદાયમાં નવા સંકલ્પો આગળ થતા રહેશે. સંતો હરિભક્તો દેવનું કાર્ય કરે છે. તેની અમને હુંફ છે. તેથી જ દુનિયામાં કોઈ પણ છેડે આપણા દીકરા દીકરીઓ જાય તેને ભગવાન ઓળખાવવાના અમારા પ્રયત્નો છે. કોઈ અમારો વ્યક્તિગત એજન્ડા નથી. નામ માટે કામ કરતા નથી. દિવાલ ઉપર, પંખા ઉપર, ફીજ ઉપર જેઓના નામ હતા તે પણ કઢાવી નાંખ્યા છે. નામ કોઈનું રહેતું નથી. ધર્મકુળ વંદના મહોત્સવમાં ૩૫૦ ગામડા ફર્યા ત્યારે એક ઘેર દેવેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનો ૨ x ૨ નો ઝીણો ફોટો જોયો. બાકી મોટા બાપજીના મુખેથી સાંભળ્યું છે કે દેવેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી જેવા કોઈ માણસ જોયા નથી. મોટા બાપજીએ જેમને સર્ટિફિકેટ આપ્યું હોય છતાં જો ફોટો ન મળે તો હકીકત એ છે કે હું નામ ખાંટવા માટે કામ કરતો નથી. જેઓ પોતાના ફોટા અને નામ માટે મથે છે તેઓ દુનિયા છોડીને જાય એટલી વાર છે. ભગવાન સિવાય કોઈનું નામ રહેવાનું નથી. દેવ માટે કરીએ એટલે આપણે દુનિયા જીતી જઈશું. નરનારાયણદેવનો પાટોત્સવ એટલે દેવનો બર્થડે ગણાય. તો આ દિવસે અમે દેવને 'આંગન'ની ભેટ આપીએ છીએ આટલું કહી સર્વેને રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર નારાયણઘાટ (અમદાવાદ) નવા મહંત સ્વામી સ.ગુ. મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી દિવ્યપ્રકાશદાસજી ગુરુ અ.નિ. સ.ગુ. સ્વામી દેવપ્રકાશદાસજીની નિયુક્તિ કરવામાં આવી છે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સિદ્ધપુર સંપર્ક મોબાઈલ : ૯૭૨૬૩૪૪૭૮૩

ભગવાનની મૂર્તિ અને એની સેવા પૂજા (લેખાંક-૨)

- અતુલભાઈ ભાનુભાઈ પોથીવાલા (અમદાવાદ)

પરમેશ્વરે પોતાની આજ્ઞાએ કરીને જે મૂર્તિ પૂજવા આપી હોય તે મૂર્તિ અષ્ટ પ્રકારની કહી છે તેમાં પોતે સાક્ષાત્ પ્રવેશ કરીને વિરાજમાન રહે છે માટે તે મૂર્તિને જે ભગવાનનો ભક્ત પૂજતો હોય ત્યારે, જેમ પ્રત્યક્ષ વિરાજતા હોય અને તેની મર્યાદા રાખે - તેમ તે મૂર્તિની પણ રાખવી જોઈએ. (ગ.પ્ર.પ્ર. ૬૮)

જે અમારી આજ્ઞા છે કે જે, હરિભક્ત માત્રને શ્રી નરનારાયણની મૂર્તિ કાળમાં લખાવી દઈશું તે પૂજા (ચિત્ર મૂર્તિ ..... માટે તમે સર્વે એમ નિશ્ચે જાણજો જે એ મૂર્તિ નરનારાયણદેવ પંડે જ છે એવું જાણીને કોઈ દહાડો મૂર્તિ અપૂજ રહેવા દેશોમાં અને પ્રાતઃકાળમાં સ્નાન કરીને ભગવાનની પૂજા કરવી અને પછી બીજો ધંધો કરવો અને જ્યાં સુધી પંચવર્તમાનમાં રહીને એ નરનારાયણદેવની પૂજા કરશો ત્યાં સુધી એ મૂર્તિને વિષે શ્રી નરનારાયણ બિરાજમાન રહેશે એ અમારી આજ્ઞા છે તે સર્વે દેહ કરીને રાખજો. (ગ.પ્ર.પ્ર. ૪૮)

આ બંને વચનામૃતોમાં ભગવાનની મૂર્તિની સેવા પૂજાની યથાર્થ સમજ શ્રીહરિએ સ્વયં આજ્ઞા સ્વરૂપે સમજાવી છે.

સનાતન હિંદુધર્મમાં ભગવાનની મૂર્તિ ને એની સેવા પૂજા વિષે ઘણું બધું શાસ્ત્ર-પુરાણોમાં સમાવિષ્ટ કરેલું છે પરંતુ જ્યારે સર્વોપરિ સમજાવે ત્યારે સેવા પૂજાની જટિલ રીતિ-નીતિને સરળ અને અને સહજ બનાવીને પીરસે!

દેવની સેવા અંગિકાર કરવા દેવ સરખા બનવું પડે. પરમેશ્વરની પ્રતિમા (ચિત્ર, કાષ્ઠ, પાષાણ કે ધાતુ) જે આપણને પ્રાપ્ત થઈ છે - પછી એ અંગતપૂજા, ઘરપૂજા કે મંદિર પૂજા માટે હોય - એ સર્વે ભગવાનની મૂર્તિમાં પરમાત્મા શ્રીહરિ પ્રત્યક્ષપણે વિરાજમાન રહ્યા છે અને એટલે જ

(૧) પ્રાતઃકાળમાં વહેલા ઉઠી (સૂર્ય ઉગતાથી પહેલાં)

નાહી ધોઈ પવિત્ર બની ભગવાનની સેવા પૂજા કરવી.

(૨) સેવાપૂજાનો અધિકાર મેળવવા માટે પંચવર્તમાન સદાય દેહ કરીને પાળવા.

(૩) મૂર્તિમાં પરમેશ્વર પ્રત્યક્ષ વિરાજતા હોવાથી એ મૂર્તિની યથાર્થ મર્યાદા જાળવવી જોઈએ.

વળી સેવા પૂજા થકી પરમેશ્વરને વિષે હેતની વૃદ્ધિ થાય એવી એક વિશેષ સેવા-રીતિ - “માનસી પૂજા” વિધિ ની પણ સરળ સમજણ કૃપા કરીને શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને ગઢડા અત્યંતના ૨૩ માં વચનામૃતમાં સમજાવી છે.

શ્રીજી મહારાજે ઉનાળો, શિયાળો અને ચોમાસું એ ત્રણે ઋતુમાં ભિન્ન ભિન્ન પૂજા કેમ કરવી એની વિસ્તૃત વાત કરી અને પછી કહે છે :

“એવી રીતે ત્રણે ઋતુમાં ભિન્ન ભિન્ન પૂજા કરે તો તે ભક્તને ભગવાનને વિષે હેતની વૃદ્ધિ થાય છે ને તેના જીવને બહુ સમાસ થાય છે. માટે જેણે આ વાત સાંભળી છે તે રાખજ્યો ને નિત્યે આવી રીતે ભગવાનની માનસી પૂજા કરજ્યો ને આવી વાત અમે કોઈ દિવસ કરી નથી.

હવે આવી રીતે માનસી પૂજા કે પ્રત્યક્ષ પૂજા સંપૂર્ણતઃ ફળદાયી બને તે માટે કેટલીક શરતો પણ છે !

“જો ભગવાનને વિષે પ્રેમે કરીને અતિ રોમાંચિત ગાત્ર થઈને તથા ગદ્ગદ્ કંઠ થઈને “જો ભગવાનની પ્રત્યક્ષ-પૂજા કરે છે અથવા એવી જ રીતે ભગવાનની માનસી-પૂજા કરે છે એ બેય શ્રેષ્ઠ છે અને પ્રેમે કરીને રોમાંચિત ગાત્ર અને ગદ્ગદ્ કંઠ વિના કેવળ શુદ્ધ મને કરીને પ્રત્યક્ષ ભગવાનની પૂજા કરે છે તોય ન્યૂન છે અને માનસી પૂજા કરે છે તોય ન્યૂન છે.” (સારંગપુર-૩)

આ પ્રમાણે શ્રીહરિએ આશ્રિતજનોને કૃપા કરીને ભગવાનની મૂર્તિનું રહસ્ય, એનું માહાત્મ્ય, એનું પ્રત્યક્ષપણું તેમજ મૂર્તિની સેવા પૂજાની યથાર્થ નીતિ રીતિ સમજાવી છે. આપણા સર્વે મંદિરોમાં પણ ભગવાનની મૂર્તિનાં વિવિધ સ્વરૂપોની સેવા-રીતિ પણ અક્ષરશઃ કરવી જોઈએ ને જળવાવવી પણ જોઈએ અને એ માટે.

“સર્વ વૈષ્ણવના રાજા એવા શ્રી વલ્લભાચાર્ય તેમના પુત્ર જે શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી તે જે તે વ્રત અને ઉત્સવના નિર્ણયને કરતા હતા અને તે વિઠ્ઠલનાથજીએ કર્યો જે નિર્ણય તેને જ અનુસરીને સર્વ વ્રત-ઉત્સવ કરવા અને તે વિઠ્ઠલનાથજીએ કહી જે શ્રીકૃષ્ણની સેવા રીતિ તેનું જ ગ્રહણ કરવું. (શિક્ષાપત્રી ૮૧-૮૨)

શ્રી વિઠ્ઠલ ભગવાનના નાથજી એવા પરમાત્મા શ્રીહરિએ વિઠ્ઠલનાથજીની ભક્તિ-ભાવ સભર ભગવાનની જે સેવા-રીતિ, તેનું જ સીધું અનુકરણ કરીને એવા જ ભાવપૂર્વક મંદિરોમાં ભગવાનની પૂજા કરવાનો અનુરોધ કર્યો છે.

સેવા થકી જ શ્રીહરિની સમીપે રહેવાય છે. અને સેવા એ જ પરમેશ્વરની પાસે રહેવાનું સર્વોત્તમ માધ્યમ છે.

આદિ આચાર્યશ્રી અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજની માનસીપૂજા વિષેની સેવા રીતિ અત્યંત ઉદાહરણીય રહી છે. સતત દોઢ કલાક સુધી ઝેરી વીંછી એ ડંબ દીધાં કર્યાં તોય પણ શ્રી અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ માનસી પૂજા વિધિમાંથી સ્હેજે વિચલિત નહોતા થયા !

પ્રત્યક્ષ પૂજા કે માનસીપૂજા બંનેમાં કંજૂસાઈ ન ચાલે ! વડોદરાના બાપુ સરવરિયા બ્રાહ્મણ- ભક્ત હતા. ખૂબ શૂરવીર અને ટેકવાળા હરિભક્ત. મહારાજે રાજી થઈને સ્વહસ્તે એમને ભગવાનની મૂર્તિ પૂજવા માટે આપેલી તે મૂર્તિને પૂજ્યા વિના બાપુભાઈ જળ પણ ગ્રહણ નહોતા કરતા.

એકવાર પૂજા કરતી વેળાએ હળવો હાર મૂર્તિને ચડાવવા ગયા ત્યાં તો મૂર્તિએ એ હાર ફગાવીને અળગો કર્યો અને પછી બોલી, “બીજે બધે (વ્યવહારમાં) તો બહુ ધન વાપરે છે, ત્યાં મોકળું મન રાખે છે અને મારા માટે જ આમ હળવો હાર ?” પછી તો બાપુભાઈને પોતાની ભૂલ સમજાઈ, હાથ જોડ્યા અને મૂર્તિ સમક્ષ ભૂલ માટે માફી માગી.

ગઢપુરનાં જીવુબાઈ તો બાળપણમાંથી જ શ્રીહરિ મૂર્તિને પૂજતા આવેલા. તે નાનાં હતાં ત્યારે એકવાર એમનાં પિતા અભયરાજાએ જીવુબાઈને કહ્યું : “મોટાં થાઓ ત્યારે ભગવાનની પૂજા કરજો અત્યારે તો તમારી રમવા ખેલવાની ઉંમર છે.”

થોડા દિવસ પછી એક સાંજે આરતી વેળાએ જીવુબાઈએ અતિ ભાવપૂર્વક દૂધ ભરેલો કટોરો ઠાકોરજીની મૂર્તિ સમક્ષ પીવા માટે ધર્યો અને સૌના આશ્ચર્ય વચ્ચે બાળમુકુંદ મહારાજે એ દૂધ પ્રત્યક્ષપણે આવીને પીધું ! એમનાં તાત અભયરાજા તો વિસ્મય પામી ગયા ! અને દીકરીને દેવ જાણી પાય નમ્યા અને કહેવા લાગ્યા :

“ધન્ય બાઈ તમારી ભગતિ, ઘેલાઈમાં મેં ન જાણી ગતિ.”

તો આ છે ભગવાનની મૂર્તિનું સામર્થ્ય. આપણા અર્થે કે ઘર માટે જે કાંઈ સામગ્રી લાવીએ છીએ એ પ્રમાણિત કરીને ચકાસીને સારામાં સારી જે વસ્તુ હોય તે જ લાવીએ છીએ ને ? તો પછી પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ ભગવાનની મૂર્તિની સેવા પૂજા માટે પણ જે કાંઈ વિવિધ સામગ્રી લાવીએ તે સર્વોત્તમ જ હોવી જોઈએ જેમ કે :

ક્યારેય પ્લાસ્ટિક કે કાગળનાં બનાવટી પુષ્પોનો હાર ધરાવાય નહિ.

ઘર કે મંદિરમાં અતિશય આંખને આંજી નાખતા પ્રકાશિત બલ્બોથી રોશની ન કરાય જેથી કરીને પરમેશ્વરને પરેશાની થાય.

વિચારીશું તો આવી ઘણી બધી જાણી-અજાણી ભૂલો મળી આવશે.

ભગવાનની મૂર્તિની સેવા-પૂજામાં ગાફેલપણું કે ફેલફેલુર વેડા ન ચાલે. શ્રીહરિ સ્પષ્ટપણે કહે છે કે

“ભગવાનની પ્રતિમા આગળ ગમે તેટલા ફેલફેલુર કરે અને લેશમાત્ર ભગવાનનો ડર ન રાખે ત્યારે એનું કલ્યાણ તો નહીં જ થાય પરંતુ એમને એમ ભગવાનની મૂર્તિને વિષે નાસ્તિકપણું આવે અને તે તો આગળ જતાં પાકો નાસ્તિક થશે. (ગ.પ્ર.પ્ર. ૬૮)

શ્રીહરિની મૂર્તિ કેવળ કરુણાર્કદ છે, રસરૂપ છે અને એ મૂર્તિના આશ્રય અને એની સેવાપૂજા થકી જ પરમપદની પ્રાપ્તિ થાય છે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમનાં દ્વારેથી....
પાટણનાં ભક્તજનોના મનોરથ પૂર્ણ કર્યા

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન જ્યારે દંઢાવ્ય દેશમાં વિચરણ કરતા હતા ત્યારે પાટણ પધારેલા. ત્યારે શ્રીજીમહારાજ ભક્ત શ્રી પુરુષોત્તમભાઈના ઘરે પધારેલા અને પાટણના ભક્તજનોનાં મનોરથ પૂર્ણ કર્યા હતાં. તે આ પાટણના દરવાજા છે. શ્રીજીમહારાજના સમયના ભક્તજનોની નામાવલિ સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ ભક્તચિંતામણી ગ્રંથમાં ઉલ્લેખ કરેલ છે.

ભક્ત ભાવસાર દયાળજી, પુરુષોત્તમને ભક્તિ રજી
કણબી ભક્ત છે ઈચ્છો બેચર, ભજે હરિ છે પાટણે ઘેર.

(આ દરવાજો હોલ નં. ૯ માં દર્શનાર્થે મુકવામાં આવેલ છે)

- પ્રફુલ ખરસાણી

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના સ્વરવાળી કોલરટ્યુન (ફક્ત વોડાફોન ધારકો માટે)

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના સ્વવચનવાળી કોલરટ્યુન મોબાઈલમાં ડાઉનલોડ કરવા નીચે મુજબ કરવું.

મોબાઈલમાં <code>CT>સ્પેસ> 270930 ટાઈપ કરી. 56789 નંબર પર SMS કરવાથી કોલરટ્યુન શરૂ થશે.

એપ્રિલ - ૨૦૧૮ ○ ૧૭

શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમ ભેટ - માર્ચ-૨૦૧૮

- રૂ. ૧૧,૦૦૦/- રાજેશકુમાર લલીતભાઈ ઠક્કર - વાસણા
રૂ. ૧૦,૦૦૦/- મયુરી પંકજભાઈ - યુ.એસ.એ.
રૂ. ૯,૦૦૦/- અ.નિ. પ.ભ. કોઠારી નારાયણભાઈ અમરશીભાઈ કંડિયા - લખતર
(હ. તેજશભાઈ કાનજીભાઈ કંડિયા - બોપલ)
રૂ. ૫,૧૦૦/- ક્ષમાબેન (ભાલજા મંડળ) પ.પૂ.અ.સૌ. મોટા ગાદીવાળાશ્રીના રાજપાર્થે - અમદાવાદ
રૂ. ૫,૦૦૦/- મીનાબેન કે. જોષી - બોપલ
રૂ. ૫,૦૦૦/- કૃષ્ણાલકુમાર ગીરીશભાઈ ઠક્કર - અમદાવાદ
રૂ. ૫,૦૦૦/- વિનુભાઈ આર. પટેલ - અમદાવાદ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં નોંધાયેલ શ્રી નરનારાયણ દેવની મૂર્તિના અભિષેકની યાદી માર્ચ-૨૦૧૮

- તા. ૧૮-૦૩-૧૮ (સવારે ૭ વાગે) જગદીશભાઈ કાંતિલાલ પટેલ - ગાંધીનગર
(૧૦-૩૦ વાગે) અ.નિ. સ.ગુ. બ્રહ્મચારી સ્વામી રાજેશ્વરાનંદજી, હ. એક
હરિભક્ત (સુરત) પ્રે. સ.ગુ. જે.પી. સ્વામી - કાલુપુર સ્વામિનારાયણ મંદિર.
(૩-૩૦ વાગે) પટેલ ગોવિંદભાઈ મણીભાઈ નારણઘાટ - ખાંડવાળા
તા. ૨૯-૩-૧૮ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર બહેનોનું વઢવાણ દરવાજા પાસે, રામપરા,
હ. સાંખ્યયોગી ગોપીબા તથા સાં.યો. લલીતાબા

શુભ પ્રસંગે ભેટ આપવા માટે અથવા પોતાના અંગત સંગ્રહ માટે શ્રી નરનારાયણદેવની પ્રતિમાવાળા ૫/૧૦/૨૦ ગ્રામ ચાંદીના સિક્કા મ્યુઝિયમમાં મળશે.

સૂચના : શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં દર પૂનમે પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી સવારે ૧૧-૩૦ કલાકે આરતી ઉતારશે.

સંપ્રદાયમાં એક માત્ર વ્યવસ્થા શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં મહાપૂજા / મહાભિષેક નોંધાવવા સંપર્ક કરો.
મ્યુઝિયમ મોબાઈલ:- ૯૮૭૯૫૪૯૫૯૭, પ.ભ. પરષોત્તમભાઈ - દાસભાઈ (બાપુનગર) : ૯૯૨૫૦૪૨૬૯૬
www.swaminarayanmuseum.org/com • email: swaminarayanmuseum@gmail.com

એપ્રિલ - ૨૦૧૮ ૦૧૮

સત્સંગ બાંધપાટિકા

સંપાદક : શાસ્ત્રી હરિકેશવદાસજી (ગાંધીનગર)

સત્સંગનું વાવેતર

- શાસ્ત્રી હરિપ્રિયદાસ (ગાંધીનગર)

ઈષ્ટદેવ સ્વામિનારાયણ ભગવાન ગામોગામ અનેક જીવનો ઉદ્ધાર કરવા સંતો સાથે સ્વંય વિચરણ કરે છે તો ક્યારેક કોઈ જીવના શ્રેય માટે સંતોને મોકલે છે. વાત છે ધ્રાંગધ્રાની. ધ્રાંગધ્રામાં એક મોટા મઠાધીશ રહેતા હતા. શ્રીજીમહારાજ સંતોને કહે છે કે, એ મઠાધીશના મઠમાં જ, આખો દિવસ રહી આવો. આ મઠાધીશને કોઈ કારણોસર મગજમાં એવું ભૂંસું ભરાઈ ગયેલું કે આ ધ્રાંગધ્રામાં સ્વામિનારાયણ નામ ન જોઈએ. અને સ્વામિનારાયણ ભગવાને એના જ મઠમાં જવાની સંતોને આજ્ઞા કરી ત્યારે કોઈએ સલાહ આપી કે મહારાજ! એવું ન કરતા. સંતોનો જીવ જોખમમાં આવી પડશે. શ્રીજીમહારાજ કહે છે - કેટલાય જીવોના માથે નરક ચોરાશીનું જોખમ છે એ ઉતારવા માટે સંતોએ થોડું જોખમ તો લેવું પડે. એનાથી ગભરાવું નહીં.

મહારાજે સંતોને ભલામણ કરી. આમને આમ જય સ્વામિનારાયણ બોલીને ન જતાં. જુદી રીતે જજો. તિલક ચાંદલો બંધ અને કંઠી સંતાડી દેજો ને ત્યાં ભજન કરજો. ઈષ્ટદેવની આજ્ઞા માથે ચડાવી પચાસ જેટલા સંતોએ ધ્રાંગધ્રામાં જઈને આ મોટા મઠાધીશના મઠમાં પ્રવેશ કર્યો.

અંદર જતાની સાથે પચાસ સંતોએ જય બોલાવી. અયોધ્યાનાથ કી જય, શિયાવર રામચંદ્ર કી જય....., પવનસુત હનુમાન કી જય..., બોલો સબ સંતનકી જય. મઠાધીશ ઉભા થયા. ઓ...હો...હો... કોઈ મંડળી આવી લાગે છે. આવો મહાત્માજી આવો. ક્યાંથી આવો છો ? યાત્રાએ નીકળ્યા છીએ, અયોધ્યાથી આવીએ છીએ. અયોધ્યાનું નામ બહુ પ્રસિદ્ધ. અયોધ્યાથી આવીએ છીએ ને દ્વારિકાની યાત્રાએ નીકળ્યાં છીએ. મઠાધીશ ખુશ થઈ ગયા. અમારે ત્યાં યાત્રિકી ક્યાંથી ! તે પણ

અયોધ્યાથી આવ્યા છે. મઠાધીશ રાજી રાજી થઈ ગયા. સાંજ પડેલી એટલે તાત્કાલિક શું થાય. ખીચડી બનાવી નાંખી. કારણ કે “કૃષ્ણ જેસા ગાના નહીં, ખીચડી જેસા ખાના નહીં.” ખીચડી જેવું કોઈ ખાણું નહીં. પચાસ સંતોને ખીચડી જમાડી દીધી. મઠાધીશ ઓળખી નથી શક્યા. નહીં તો ખીચડી તો દૂર, પરેશાન કરી નાંખે.

સંતો બધા જમીને બેઠા. મહારાજની આજ્ઞા હતી એટલે સાંજે ભજન ચાલું કર્યા. કોઈ સંતે મીરાંબાઈનું ભજન ગાયું. “બાઈ મીરાં કહે, પ્રભુ ગીરધરનાં ગુણ.....” તો કોઈ સંતે કબીરનું ભજન ગાયું. “કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, રામભજન બિન નહી ઉધારા.” “રામભજ રામભજ પ્રાણિયા, એક દિન યે પીંજરા તુટ જાયેગા.” મઠાધીશ કહે છે - ‘વાહ વાહ.... મંડળી તો બહુત અચ્છા હે, યહાં ઠહર જાઓ. ઘણાં બધાં દિવસ રોકાઓ. તમારો થાક ઉતરી જાય પછી અહીંથી પાછા ચાલીને જજો.

આ મહાત્માની મંડળી કહે છે ત્રણ દિવસ રહીશું. આ મઠાધીશે પોતાના ચેલાને બોલાવીને કહી દીધું કે કાલે કાલી રોટી ધોળી દાલ. અચ્છી તરહસે ભંડાર હો જાય. સારી રીતે ભંડારો બનાવો.

રાત પડી બધા ઓસરીમાં સૂતેલા. એમાં કોઈ સંતને બગાસું આવ્યું. સંતોની, ભક્તોની પ્રકૃતિ હોય છે, બગાસું આવે, છીંક આવે. ઉધરસ આવે તો તરત જ ભગવાનનું નામ મોઢે આવી જાય. શાંત રાત્રિ હતી અને પચાસમાંથી જે સંતે બગાસું ખાધું અને તરત ઉંચે અવાજે બોલ્યા. મહારાજ..... સ્વામિનારાયણ..... સ્વામિનારાયણ..... બસ બગડી ગયું. આટલી વાતમાં બધું બગડી ગયું. મઠાધીશ એકદમ સફાળા જાગી ઉઠ્યા. સ્વામિનારાયણ કા નામ કીસને લીયા ? વો તો સ્વામિનારાયણ તો વૈસા હે તેસા હે. થોડા શબ્દો બોલ્યા પછી તપાસ કરી તો કંઠી દેખાઈ ગઈ. એ જ વખતે બોલ્યો. ચેલાજી લાવો મારી બંદુક, ધોકા લાવો બધાને તગડી દું. પચાસ સંતો કહે છે - જુઓ તમે ધોકા લાવો, બંદુક લાવો જે લાવવું હોય એ લાવો. અમે ત્રણ દહાડા અહીં રહેવાના છીએ. જવાના નથી. જાણે બધા સંતો હડતાલ ઉપર ઉતર્યા. મઠાધીશે જમવાનું ન આપ્યું.

ધ્રાંગધ્રાં મહાજનને ખબર પડી કે અહીં આગળ કોઈ પચાસ મહાત્માઓ ભૂખ્યા બેસી રહ્યા છે. તે ઠીક નહી. એટલે એમણે ખીચડી મોકલી. સંતો જમ્યા. ત્રીજે દિવસે સવારે સ્વામિનારાયણ ભગવાનનો જય જયકાર કરતા

ચાલી નીકળ્યા. ગામની બહાર સભા કરી. ભાવિક મુમુક્ષુઓ, ભક્તજનો આવ્યા. અને ધ્રાંગધ્રામાં સત્સંગના મૂળ નંખાયા. જે અત્યારે ફૂલીફાલીને વટવૃક્ષ સમ શોભી રહ્યો છે.

મિત્રો ! કેવી સુંદર સમજવા જેવી વાત છે. આપણા સુખ માટે, કલ્યાણ માટે જીવના જોખમે પણ સંતોએ સત્સંગ કરાવ્યો. એ સત્સંગની પરંપરાના આપણે ભક્ત છીએ તો નિયમ, નિશ્ચય, પક્ષમાં દ્રઢતા રાખી શુરવીર બની અને પરમકૃપાળુ સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું ભજન કરવું, કરાવવું.

પરોપકાર કરે એ પાર ઉતરે

- નારાયણ વી. જાની (ગાંધીનગર)

મિત્રો ! આપણે પથ્થર બનવું છે કે માણસ ? આમ તો સહુની ઈચ્છા માણસ બનવાની જ હોય પણ માણસ થવા સુધીની પાત્રતા શું હોય તે સમજવાનું સહુ કોઈ ટાળી દેતા હોય છે. આજની વાત માણસાઈ જીવનમાં કેવી ઉપયોગી છે તેની સચોટ માહિતી આપે છે.

એક રાજ્યમાં ભારે પ્રતાપી અને પરાક્રમી રાજા રાજ્ય કરતો હતો. આ રાજા પોતાની પ્રજાનું પુત્રવૃત્ત ધ્યાન રાખતો હતો તેથી પ્રજામાં આ રાજાની ઘણી ચાહના હતી. આવા દયાળુ અને પ્રજાપ્રેમી રાજાને બિમારી આવી પડી. રાજવૈદ્યે પ્રયત્નો કર્યા પણ બિમારી વધતી ચાલી. રાજા તો બેભાન થઈ ગયા. તેથી આસપાસના બીજા રાજ્યોમાંથી વૈદ્યો, હકીમો આવવા લાગ્યા. સહુ પોતપોતાની બુદ્ધિ-શક્તિનો પ્રયોગ કરે પણ પરિસ્થિતિ સુધરી નહીં.

જ્યારે વૈદ્યો, હકીમો કાંઈ કરી ન શક્યા ત્યારે જે કોઈ સાધુ, સન્યાસી દેખાય તેમને બોલાવતા કે રખે કોઈ ચમત્કાર કાંઈ કામ કરે. એમાં એક સવારે સન્યાસી મહારાજ દરબારમાં આવ્યા. તેમના મુખ પર અજબની પ્રતિભા જોઈ સહુએ તેમને રાજાને સાજા કરવા વિનંતી કરી. રાજાના શરીર પર દ્રષ્ટિ કરી થોડીવાર ધ્યાન ધરી આ સાધુ મહારાજે ઉપાય બતાવતા કહ્યું કે ઉપાય બહુ વિકટ છે પણ કારગર નિવડી શકે. પાસે ઉભેલા ત્રણે પુત્રો એકી સાથે બોલી ઉઠ્યા કે ગમે તે મુશ્કેલી પડે, ગમે તે દુઃખ પડે પણ અમે ઉપાય કરીશું. સાધુ કહેવા લાગ્યા. અહીંથી પાંચ હજાર માઈલ દૂર ત્રણ સમુદ્રો જે ભયંકર મગરમચ્છો, મોટી મોટી માછલીઓ અને ઝેરી પાણીથી ભરેલા છે. આ ત્રણ સમુદ્રો પાર કર્યા પછી એક પહાડ પર રાક્ષસનો મહેલ

છે. તેની ચોકી કરનારા ચોકીદારો માણસ ખાઈ છે. આ રાક્ષસના બેઠક રૂમના ભોંયરામાં બહુ મજબુત તિજોરીની અંદર કળશમાં અમૃતજળ ભરેલું છે. આ લાવીને જો રાજાના મુખ પર છાંટવામાં આવે તો રાજાજી સાજા થાય. આ સિવાય કોઈ ઉપાય નથી.

સાધુ મહારાજની વાત સાંભળી મોટો પુત્ર તરત જ તૈયાર થઈ ગયો. ભાથું તૈયાર કર્યું ને અમૃતજળની શોધમાં નીકળી પડ્યો. થોડે આગળ નીકળ્યો ત્યાં એક વન આવ્યું. રસ્તામાં એક ડોશી મળી. કુંવરને જોઈ આ ડોશીએ ભૂખી હોવાથી ભોજનની આજીજી કરી પણ કુંવર ચાલ્યો ગયો. જંગલ પસાર કરી જ્યાં છેડે આવ્યો ત્યાં તે પથ્થર બની ગયો. ઘણા દિવસ બધાએ આ કુંવરની રાહ જોઈ પણ તે પાછો ન આવ્યો તેથી બીજો કુંવર તૈયાર થઈ ગયો. તેણે પણ મોટાભાઈની જેમ પેલી ડોશીને અવગણી તેથી તેની પણ મોટાભાઈ જેવી દશા થઈ.

બંને ભાઈ ઘણા દિવસે પણ પરત ન ફર્યા તેથી સહુથી નાનો કુંવર તૈયાર થઈ ગયો. સહુ કોઈ સ્વજનોએ ઘણું સમજાવ્યો કે તું ના જઈશ પણ તે ન માન્યો. તેના બદલે બીજા જવા તૈયાર થયા તો પણ તે ધરાહાર ન માન્યો. બધાએ ખૂબ ભારે હૈયે વિદાય આપી. આ નાનો કુંવર પણ એ જ જંગલમાંથી પસાર થયો. પેલી ડોશીએ ખાવાનું માગ્યું. તેણે તરત જ મુસાફરી અટકાવી અને ડોશીને જમવાનું આપ્યું. નજીકના જળાશયમાંથી પાણી લાવી પાયું. આ સત્કારથી ડોશી ખુશ થઈ ગઈ. કુંવર પાસેથી અહીં આવવા વિશેની વાત જાણી તેને એક ટોપી ભેટ આપી અને કહ્યું કે આ ટોપી પહેરીશ તો કોઈ તને જોઈ નહી શકે.

ત્યાંથી થોડો આગળ વધ્યો ત્યાં તેને કૂવામાંથી કોઈ વ્યક્તિની બચાવવા માટેની બૂમો સંભળાઈ. વળી મુસાફરી અટકાવી તેણે પેલા કૂવામાં પડી ગયેલા માણસને બહાર કાઢ્યો. કૂવામાં પડી ગયેલો આ માણસ એક જાદુગર હતો. તેણે રાજી થઈ આ કુંવરને એક લાકડી આપી. અને કહ્યું કે આ લાકડીનો સ્પર્શ થતા ગમે તેવી મજબુત વસ્તુમાં પણ કાણું પડી જશે. આ જાદુગર અને ડોશી બંનેની સદ્ભાવના સાથે આગળ વધી રહેલા આ કુંવરે એક તરફડતો ઘોડો જોયો. નજીક જઈ જોયું તો તેના શરીર પર ઘા પડ્યો હતો. કુંવરે તેનો ઘા સાફ કર્યો. પાટો બાંધ્યો અને પાણી પાયું ને ઘોડો તરત જ સાજો થઈ ગયો. તેણે કુંવર પાસેથી વિગત જાણી. તે ઘોડો દેવતાઈ હતો.

(અનુ. પેજ નં. ૨૪ ઉપર)

ભક્તિસુધા

“આંગન”

આંગન એટલે આપણા પ.પૂ.અ.સૌ. ગાદીવાળાશ્રીનો સાકાર થઈ રહેલ અલૌકિક સંકલ્પ.

આંગન નો અર્થ આંગણું, ઘરનું આંગણ જે દરેક વ્યક્તિનું સ્વપ્ન હોય છે. આપણને સર્વોપરીશ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન મળ્યા ત્યારથી આપણે સૌ સનાથ થઈ ગયા છીએ. પરંતુ દુનિયામાં ઘણા એવા જીવ છે જેને પોતાનું કહી શકાય એવું ઘરનું આંગણું પ્રાપ્ત થયું નથી. પરંતુ તેવા અનાથ દીકરા-દીકરીઓને ઘરનું આંગણું મળે તેવા શુભ હેતુથી આપણા પ.પૂ.અ.સૌ. ગાદીવાળાશ્રીની પ્રેરણા સંકલ્પથી કાલુપુર મંદિર શ્રી નરનારાયણદેવના પરમ સાનિધ્યમાં પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી ‘આંગન’નું નિર્માણ સાકાર થઈ રહ્યું છે. શ્રી નરનારાયણદેવના દર્શન માત્રથી આપણા જીવનના તમામ આ લોકના દુઃખ દૂર થઈ જાય છે. તેવા મહાપ્રતાપી ભરતખંડના રાજાશ્રી નરનારાયણદેવનું આંગણું આવા દુઃખીયારા દીકરા-દીકરીને મળશે.

‘આંગન’નો સંકલ્પ પ.પૂ.અ.સૌ. શ્રી ગાદીવાળાશ્રીને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી અને પૂ. શ્રીરાજાના જન્મોત્સવ પ્રસંગે અનાથાશ્રમના બાળકોની મૂલાકાતે પધાર્યા અને ત્યાં અનાથાશ્રમના તમામ બાળકોને મીઠાઈ વહેંચી રહ્યા હતા તે દરમિયાન પરત નીકળતી વખતે એક વર્ષના નાના બાળકે તેમની સાડી પકડી તે મૂકતું ન હતું. ઘણા પ્રયત્ન કર્યા પણ સાડી ન મૂકી અને ખૂબ રડ્યું. આ હૃદયદાવક દ્રશ્ય જોઈને પ.પૂ.શ્રી ગાદીવાળાશ્રીની આંખોમાં પણ આંસુ આવી ગયા. આ કરૂણ દ્રશ્ય નિહાળીને પ.પૂ. ગાદીવાળાશ્રીને ‘આંગન’નો સંકલ્પ વિચાર થયો હતો.

આ ઘટનાને આજે પણ યાદ કરીને પ.પૂ. ગાદીવાળાશ્રી બહેનોને પણ એજ પ્રેરણા આપે છે કે તમે તમારા બાળકના જન્મદિવસે અન્ય ફાલતું દેખાદેખી ખર્ચા ન કરતા અનાથ આશ્રમમાં જજો ને મા-બાપ વગરના બાળકોને સુંદર ભોજન જમાડજો. સ્વયં આ વાતને પોતે એક ધ્યેય બનાવી દીધું છે કે એક અનાથ આશ્રમ બનાવવો છે. જેથી કોઈ બાળક પાસેથી મારે સાડી

મૂકાવવી ન પડે. અને આ સંકલ્પને પૂ. મહારાજશ્રીએ પણ વધાવ્યો છે.

ટૂંક સમયમાં જ આપણા શ્રી નરનારાયણદેવની નિશ્રામાં ‘આંગન’ સાકાર થઈ રહ્યું છે. પૂ. મહારાજશ્રી બીજા કોઈપણ સ્થળે ‘આંગન’ બનાવી શકત પણ શ્રી નરનારાયણદેવનું આંગણું કોને મળે ! માટે આપણા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુરના પાછળના ભાગે ધનાસુથારની પોળમાં પ.પૂ. મહારાજશ્રીએ જેના માટે મકાનો લઈ વિશાળ જમીન સંપાદિત કરી છે તેમાં આંગનનું બિલ્ડીંગ બની રહ્યું છે. જેથી ભવિષ્યમાં સલામતી સુરક્ષિતતા સાથે બાળકોનો લાગણીસભર વાતાવરણમાં ઉછેર થશે અને તેનું સુંદર ભવિષ્ય બનશે.

આવા સમાજપયોગી કામમાં અનેક હરિભક્તો ભાઈઓ બહેનોએ ખૂબ સાથ સહકાર આપ્યો છે. અને ભવિષ્યમાં પણ આપતાં રહેશો. પરંતુ હવે અત્યારે આંગન માટે દાનની હાલ જરૂર નથી. જ્યારે ચાલુ થાય પછી જરૂરિયાત પ્રમાણે વસ્તુ લાવવાની થશે ત્યારે જાણ કરીશું. ‘આંગન’ તૈયાર થવામાં થોડો સમય લાગશે. ત્યાર પછી તેમાં સેવા અંગે સત્સંગી બહેનોને જાણ કરીશું. જેની ખાસ નોંધ લેવી.

(પ.પૂ.અ.સૌ. ગાદીવાળાશ્રીના આશીર્વાચનમાંથી) એકાદશી સત્સંગ સભા પ્રસંગે કાલુપુર મંદિર-હવેલી) “માનવી જેટલો ‘સહજ’ થાય એટલું ‘એશ્વર્ય’ પ્રગટ થાય છે”

(સંકલન : કોટક વર્ષા નટવરલાલ ઘોડાસર)

‘સહજ’ ને નિહાળવા પ્રગટે ‘સહજતા’

અર્થાત્ જે જ્ઞાની વ્યક્તિ હોય, મહાન પુરુષો હોય તેમનો શુભ વ્યવહાર ‘સહજ’ હોય જ છે. જ્યારે અજ્ઞાનીને શુભ વ્યવહાર કરવો પડે છે. જે મહાન પુરુષો હોય તેમનું જીવન નિહાળતા નિહાળતા તેમના સદ્ગુણોનું અનુકરણ કરતા કરતા સામાન્ય માનવી ‘સહજતા’ પ્રયત્નથી કેળવી શકે છે. ‘સહજતા’ એટલે પોતાના ‘મન’, ‘વચન’, ‘કાયા’ એ ચાલ્યા કરે એનું સાક્ષી ભાવે નિરીક્ષણ કર્યા કરવું. કઈ રીતે ? તો દા.ત. એક

રાજાએ તેના રાજ્યમાં જાહેર કર્યું કે ‘આજે બધાને જમવાનું અહિંયા છે.’ રાજાના રાજ્યમાં એક સંન્યાસી રહેતા હતા તેમણે જમવાની ના પાડી. તેથી રાજાના માણસો સંન્યાસી પાસે ગયા તો પણ સંન્યાસીએ કીધું કે ‘મારે નથી આવવું’. આવવા માટે પ્રલોભન આપ્યું કે તમને ભેટ આપીશું, તમને માન આપીશું. તો પણ સંન્યાસીએ ના પાડી કે હું આવા પ્રલોભનમાં લોભાતો નથી. છેલ્લે તેમને કીધું કે તમને સજા આપવામાં આવશે. પહેલાના સમયમાં તો એવું હતું કે રાજાની આજ્ઞા માનવી પડે નહિ તો સજા થાય. તો એમણે કીધું કે તમારું ગળું કાપવામાં આવશે. ત્યારે સંન્યાસીએ કીધું કે તો પણ મને કાંઈ ફેર પડશે નહિ. તમે જોજો ને હું પણ જોઈશ કે મારું ગળું કાપીને નીચે પડી રહ્યું છે.

કેટલી બધી સહજતા !

તો અહિંયા સવાલ એ થાય છે કે સામાન્ય માણસ ‘અસહજ’ કેમ થઈ જાય છે ? આપણે ઘણી વખત જોઈએ છીએ કે કોઈને કોઈ આવી જાય છે. મારામારી થાય છે. તો તે વ્યક્તિને ખબર નથી કે પોતે શું કરી રહ્યા છે ? જો એ સમયે અંદરની ચેતના અર્થાત્ સાક્ષીભાવ જાગૃત થશે તો એ કામ નહિ થાય. કેમ કે ? ખ્યાલ આવી જાય છે કે પોતે શું કરી રહ્યાં છે. પરંતુ સામાન્ય માનવીને આવું જ્ઞાન નથી હોતું માટે અજ્ઞાનરૂપી ‘આવરણ’ અને અહંકારને લીધે સામાન્ય માણસ ‘અસહજ’ થઈ જાય છે. કેમ કે ? માણસ જેવા છે તેવા પોતાની જાતથી ‘સંતૃષ્ટ’ થતા નથી માટે જીવને જે શાંતિ જોઈએ તે મળતી નથી. અને માણસના ચિત્તનો સ્વભાવ છે કે હંમેશાં સુખને શોધે છે. માટે માણસ બીજાનું અનુકરણ કરે છે. પરંતુ માણસની અનુકરણ કરવાની રીતે ઉંધી છે. કેમ કે ? બહારની વસ્તુનું અનુકરણ કરે છે. ચાલવાનું, પહેરવાનું, બેસવાનું જો અનુકરણ કરવું જ હોય તો સદ્ગુણોનું અનુકરણ કરો. સાક્ષીભાવથી જુઓ કે તમે શું કરી રહ્યા છો ? આપણી અંદરની જે ચેતના છે તે આપણને ૨૪ કલાક બોધ આપતી જ હોય છે. ઉંઘમાં પણ, દા.ત. આપણે ગાઢ નિંદ્રામાં હોઈએ અને જો કોઈ આપણને આપણું નામ લઈને બે-ત્રણ વાર બોલાવે તો આપણે જાગી જઈએ છીએ ને ? તો એ આપણને બોધ કરાવે છે કે તને બોલાવે છે. એ કોણ કરાવે છે ? તો આપણી અંદર જે ચેતના છે તે બોધ કરાવે છે. આપણી ચેતના છે, તે ઝળહળતો પ્રકાશ છે. તો પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવા માટે આપણે કાયમ માટે જાગવું પડે છે. આપણને પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવા માટે કોઈ જગાડ પછી આપણે જાગીએ છીએ એવું થાય છે. પરમાત્મા માટે આપણે દોડીએ ને તે લેખે લાગે છે. જગતની

વસ્તુ તો પ્રારબ્ધમાં હોય તો મળે છે. આ જગતની કોઈ પણ વસ્તુ આપણે પ્રાપ્ત કરવી હોય તો પણ આપણે ચાલીને ત્યાં સુધી જવું પડે છે. ક્યારેક દોડવું પડે, ક્યારેક એવું પણ થાય કે અડધે સુધી જઈને પછી ખબર પડે કે દિશા જ ખોટી હતી. તો દિશા પણ બદલવી પડે. આમ બહુ પ્રયત્ન કર્યા પછી પણ પ્રારબ્ધમાં હોય તો મળે છે. પણ પ્રયત્નો તો કરવો જ પડે. બધું બરાબર છે. એમાં કાંઈ ખોટું નથી. પણ આપણે પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવા માટે પણ એજ રીત અપનાવીએ છીએ. જેમ આપણે જગતની વસ્તુ પ્રાપ્ત કરવા માટે દોડીએ છીએ તેમ પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવા માટે દોડીશું એટલા આપણે પરમાત્માથી દૂર થતા જઈશું. કેમ કે ? પરમાત્મા પ્રાપ્તિ માટે ભીતરમાં દોડવાનું હોય છે. જેટલા આપણે આપણી અંદર ઉતરીશું એટલા આપણે પરમાત્માની નજીક પહોંચી શકીશું. અત્યાર સુધી આપણાથી જે થઈ ગયું તે થઈ ગયું તેની પાછળ દોડવાનું નથી. જે પાણી ઢોળાઈ ગયું તે પાછું આવવાનું નથી. નવું સર્જન કરવાનું છે. તો નવી વસ્તુનું સર્જન કરવા શું કરવું પડે ? તો જુનું નષ્ટ કરવું પડે અને જુનું નષ્ટ કરવા માટે અંતઃક્રિયા કરીને જોવું પડે. આ શરીર ક્ષણિક છે. આ શરીરમાં એક ક્ષણ પછી શું થવાનું છે તેની આપણને ખબર નથી. પરંતુ જો આપણે પ્રયત્ન કરીએ તો આત્મનિષ્ઠામાં રહી ૨૪ કલાક આપણી જાતને સાક્ષીભાવથી નિહાળી શકીએ છીએ. સહજ રીતે અંતઃક્રિયા થશે ત્યારે સાક્ષીભાવ ઉત્પન્ન થશે. જે કાયમ માટે જાગૃત રહેશે. પરંતુ માણસની નબળાઈ ક્યાં છે ? તો હું અને મારું આ બે જ વસ્તુને કેન્દ્ર બિંદુમાં રાખીને માણસ જીવે છે. ૨૪ કલાકમાં ૨૪ સેકન્ડ પણ જો માણસ પોતાની જાત સાથે ૧૦૦% સંપૂર્ણ પણે એકલા થઈ જાય તો બહુ સારું છે. એકલા થઈને પોતાની જાતને જુએ તો ખ્યાલ આવી જાય છે કે પોતે શું કરે છે ? આપણે કાંઈક હોય તો કહીએ છીએ ને કે ‘હોશ સાધીને લ્યો’ અથવા તો એમણે ખોટું લાગી ગયું. ભાનમાં રહીને બોલતા હોય તો, તો આપણને એમ થાય કે કામ પણ કરવાનું અને ભાનમાં પણ રહેવાનું. બે કામ કેવી રીતે થાય ? તો એની જગ્યાએ કોઈ આપણને એમ કહે કે દોડો અને ભોજન કરો તો અશક્ય છે. બે માંથી એક જ થાય. પૂજા કરો ને સૂઈ જાવ તો નહિ થાય. પણ ભાનમાં રહીને જે કાર્ય કરવાનું કહેવાય છે અર્થાત્ જે કાર્ય તમે કરો છો તમારું મન તો તેમાં જ હોય તેમ મન લગાડીને કરવાનું. તમારા ચિત્તની હાજરી ત્યાં હોવી જરૂરી છે. તમે જમી રહ્યા છો અને તમારું મન બીજે

છે. તો બન્ને વસ્તુ અધૂરી રહે છે. કેમ કે ? જમવા ખાતર જમી લીધું. તમે શું જમ્યા તે પણ બરાબર ખબર નથી. તમારું મન જ્યાં છે ત્યાં તમારું શરીર નથી. જમવાની થાળી છે ત્યાં તમારું શરીર છે પણ ત્યાં તમારું મન નથી જ્યાં મન છે ત્યાં શરીર નથી તો બે વસ્તુ અધૂરી રહી. જ્યાં મન છે ત્યાં પણ ના પહોંચાયું અને જમ્યા તેમાં મન ન હતું. તો જે કાર્ય કરો તેમાં સંપૂર્ણ પણે મન લગાડીને કરો તો કાર્ય સંપૂર્ણ રીતે સફળ થશે. અને થાક પણ નહિ લાગે. મન વગર કાર્ય કરીએ ને તો માથું દુઃખી જાય છે. કામ કરવાની મજા પણ નહિ આવે. આપણું મન બીજે છે. તો મન જ્યાં છે ત્યાં આપણને ખેંચે છે ખેંચતાણને હિસાબે થાક લાગે છે. આપણે એમ કહીએ છીએ ને કે ધ્યાનથી કરવાનું. તો તેને પણ આપણે કામ સમજી લઈએ છીએ. તો એના ઉપર જોર મુકીશું ને તો પણ થાક લાગશે. તો સહજતાથી કરવાનું. તો મન લગાડીને કરો તો સહજતાથી થઈ જાય છે. ઘણી વખત કોઈ પણ કામ આપણે મન એકાગ્ર કરીને કરીએ તો પણ નથી થતું. આપણું કામ નહિ આપણાથી નહિ થાય એમ કહીને થાકી જઈએ છીએ. તો દીન દીન થઈ બેસી નહિ જવાનું. લક્ષ્ય સુધી પહોંચવા પ્રયત્ન કરવાનો. ધૈર્ય રાખવું પડે છે. બાળક ચાલતા શીખે તે પહેલા ભાંખોડિયા ભરતા શીખે. પછી ઉભું થાય તો પાછું પડી જાય. તો પાછા ભાંખોડિયા ભરે પાછું મગજમાં વિચારે કે હમણા તો ચલાતું હતું પાછું ઉભું થાય. એમ કરતા કરતા શીખી જાય છે. તો એમ આપણે પણ પરમાત્મા પ્રાપ્તિ માટે પ્રયત્ન કરવાનો છે.

‘શિક્ષાપત્રી’ની આજ્ઞા લોપવી નહિ

- લાભુબેન મનુભાઈ પટેલ (કુંડાળ, તા. કડી)

એક સમયે ફરતાં ફરતાં સંતો સાથે શ્રીજીમહારાજ બરવાળા પધાર્યા. એક પ્રેમી ભક્તે મહારાજને પ્રેમથી આમંત્ર્યા. અને પોતાનું ઘર સાંકડું હોવાથી મોટાભાઈના ડેલામાં મહારાજને અતિ પ્રેમથી પધરાવ્યા. તેમણે મહારાજને ઢોલિયો ઢાળી દઈને કહ્યું, “મહારાજ, આપ અહીં બિરાજો. હું હમણાં થોડીવારમાં બજારમાં જઈ સીધું સામાન લઈ આવું. પછી બ્રહ્મચારી પાસે રસોઈ કરાવી આપને ભોજન કરાવું.”

મહારાજે કહ્યું, “ભલે,” પેલા હરિભક્ત સીધું સામાન લેવા ગયા. બજારમાં સહેજ વાર થઈ. એટલામાં તેનો મોટોભાઈ ડેલામાં દાખલ થયો. તેને મહારાજ વિષે ભાવ નહીં. તેને સાધુ-સંતો પ્રત્યે તિરસ્કાર હતો. તેણે ઊંચે સાદે કહ્યું, “તમે કોણ છો ? કોની રજાથી આ ડેલામાં દાખલ થયા

છો ?” મહારાજે તેને શાંત પાડીને બધું કહ્યું પણ તે માન્યો નહિ. તેણે તો કહ્યું, “આ મારું ઘર છે. મારી રજા સિવાય મારો નાનો ભાઈ તો શું પણ મારી સ્ત્રી પણ કોઈને બેસાડી શકે નહિ. માટે તમે આ ડેલો ખાલી કરો.”

“હા ભાઈ, અમે આ ચાલ્યા.” કહી મહારાજ હરિભક્તો સાથે ડેલામાંથી બહાર નિકળ્યા. મહારાજે કહ્યું, “ચાલો આપણે નાવડા જઈએ. આપણે ‘શિક્ષાપત્રી’ લખી અને આપણે જ તોડી, તો દુઃખ આવ્યું. માટે ભલા થઈને કોઈ શિક્ષાપત્રીની આજ્ઞા લોપણે નહિ.” આ પ્રસંગથી સૌને શિક્ષાપત્રીની મહત્તા સમજાઈ ગઈ. મહારાજ બરવાળાના પાદર પહોંચ્યા. ત્યાં પેલા હરિભક્ત સીધું લઈને આવ્યા. તેને બધી ખબર પડી. તેણે મહારાજની માફી માગી. બધું સીધું મહારાજને ચરણે ધરી દીધું. મહારાજે તેને ક્ષમા આપીને શિક્ષાપત્રી પાળવાની આજ્ઞા કરી અને નાવડાની વાટ લીધી.

ઉપવાસ

- વીણાબેન નરેન્દ્રભાઈ ઠક્કર (બોપલ)

ઉપવાસ એ સાધકને પોતાના લક્ષ્યાંક કે પરમાત્માની નિકટ લઈ જનારું એક સફળ સાધન છે. કેટલાક વ્રતો તથા અમુક પ્રકારની સાધના પધ્ધતિમાં ઉપવાસને ખૂબ મહત્વ આપવામાં આવ્યું છે. ખાસ કરીને ચાતુર્માસ, શ્રાવણ કે અધિક માસમાં ઉપવાસ આવે છે. આયુર્વેદની દૃષ્ટિએ જોઈએ તો પણ ઉપવાસથી શરીરના અને મનના દોષો બળી જાય છે. મેદ ઓછો થાય છે. દેહની શુદ્ધિ થાય છે. અમુક પ્રકારના રોગો અને ખાસ કરીને જવર ચિકિત્સામાં દર્દીને ઉપવાસ કરાવવામાં આવે છે.

જીવપ્રાણી માત્રનું જીવન આહાર ઉપર આધારિત છે. આપણા શરીરની રચના વિશિષ્ટ પ્રકારની છે. ભોજન બંધ થવાથી શરૂમાં ચાર-પાંચ દિવસ મુશ્કેલી પડે છે. પછી ભૂખ લાગતી જ બંધ થઈ જાય છે. જઠરાગ્નિ ધીરે-ધીરે શરીરના પોતાના મેદને પચાવવાનું શરૂ કરી દે છે. અને તેમાંથી પોષણ મેળવીને શરીરની ઊર્જાનું સંતુલન જાળવી રાખે છે. ઉપવાસના બે અર્થ થાય છે. સ્થૂળ દૃષ્ટિએ વિચારીએ તો ઉપવાસ એટલે શરીરના પોષણરૂપ આહારનો ત્યાગ, સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિએ જોઈએ તો ઉપવાસ એટલે જે કાંઈ લક્ષ્યાંક કે નિમિત્ત હોય તેની વધુ નજદિક વાસ-સ્થિતિ. સાયન્સ દૃષ્ટિએ જોઈએ તો ભોજન વિના માણસ વધુમાં વધુ ત્રણ માસ જીવી શકે છે.

કઠોપનિષદમાં એક કથા છે. નચિકેત નાનકડો બાળક જ્યારે યમના ઘરે જાય છે ત્યારે યમરાજા બહાર ગયા હોય છે. ભૂખ્યો, તરસ્યો ત્રણ દિવસ સુધી બેસી રહે છે. ચોથા દિવસે જ્યારે મૃત્યુના દેવ-યમરાજા આવે છે. ત્રણ ઉપવાસની આ વાત પ્રતિકાત્મક છે. નચિકેત જેવા નિર્દોષ બાળક માટે મૃત્યુના દર્શન કરવા નિમિત્તના ત્રણ ઉપવાસ પર્યાપ્ત ગણાય. કહેવાય છે કે શરીર છોડતા પહેલા મરણોન્મુખ માણસ પાસે સિધ્ધિઓ આવે છે પણ બેભાન અવસ્થામાં આપણે તેને જોઈ શકતા નથી. ઓળખી શકતા નથી. પણ મૃત્યુ પહેલા પૂરેપુરી જાગૃત રહેનાર વ્યક્તિ જ તેને જાણી શકે છે. આજ વાત નચિકેતાને યમરાજાએ આપેલા વરદાન અને પ્રલોભનો દ્વારા કહેવાય છે. કઠોપનિષદના આર્ષદેષ્ટાએ મૃત્યુના વિજ્ઞાન અને મરણોત્તર જીવનની ગતિ પર પ્રકાશ પાડ્યો છે. સભાન રીતે મૃત્યુ સુધી પહોંચ્યા વિના મૃત્યુ પછીના જીવનપથનું જ્ઞાન મળવું દુર્લભ છે. મૃત્યુ સુધી પહોંચવામાં ઉપવાસ મદદરૂપ બને છે.

વ્રત કે સાધનાનો સંબંધ મન સાથે જોડાયેલ છે. એ દૃષ્ટિએ આધ્યાત્મિક સાધનામાં પણ ઉપવાસને મહત્વ

આપવામાં આવ્યું છે. ઉપવાસને કારણે સમયનો સદુપયોગ થાય છે. આળસ-પ્રમાદ, નિંદ્રા, દૂર થાય છે. મનના અમુક પ્રકારના દોષો દૂર થાય છે. ભોજન પચાવવા વપરાતી ઉર્જા બચી જાય છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ અંદરના શત્રુઓ સામે મુકાબલો કરવામાં ઉપવાસનો એક સફળ શસ્ત્ર તરીકે ઉપયોગ કર્યો હતો. પણ આ બધું નિષ્ઠા, શ્રદ્ધા, સમજ પૂર્વક થાય તે જ મહત્વનું છે. માણસ થોડી જાગૃતિ રાખે તો ઉપવાસ દ્વારા થતી શરીરની ક્ષીણતાને કારણે આત્મબોધ જન્મે છે. ચેતના આવે છે. દૃઢ અનુભૂતિ થાય છે. પોતાના આત્માના અસ્તિત્વની દૃઢ પ્રતીતિ (જ્ઞાન) કરાવવામાં ઉપવાસ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. એક પ્રકારની સંવેદના જન્મે છે. ઘણા લોકો ઉપવાસ પર આધારિત ધારણા-પારણા કે ચાંદ્રાયણ વગેરે વ્રત કરતાં હોય છે. મહારાજે પણ ભક્તચિંતામણી ૪૨ માં પ્રકરણમાં રામાનંદ સ્વામીને જ્યારે પત્ર લખે છે તેમાં કહે છે કે

“ચારે માસ ચોમાસાના જેહ કરૂ ધારણા પારણા હું તેહ વરસો વરસ કાર્તિક માસ કરૂ છું સામટા ઉપવાસ.”

અનુ. પેજ નં. ૨૦ નું ચાલુ

તેણે કુંવરને પોતાની પીઠ ઉપર બેસાડી દીધો ને ઉડ્યો તે પળવારમાં તો ત્રણે ભયંકર સમુદ્રોને પાર કરી પહાડની ટોચ પરના મહેલમાં આવી પહોંચ્યો. કુંવરે તરત જ પેલી ટોપી પહેરી લીધી. ટોપી પહેરવાના લીધે ચોકીદારો કોઈ તેને જોઈ શક્યા નહીં ને કુંવર રાક્ષસના બેઠકરૂમનાં ભોંયરમાં પહોંચી ગયો. ત્યાં બહુ મજબૂત તિજોરી હતી પણ પેલી જાદુઈ લાકડી કુંવરે જ્યાં અડાડી તો તેમાં કાણું પડી ગયું. અમૃતજળનો કળશ કાઢી કુંવર તરત જ બહાર આવ્યો ને ઘોડા પર બેસી જ્યાં તેના ભાઈઓ પથ્થર બની ગયા હતા ત્યાં આવી તેમના પર અમૃતજળ છાંટતા તેઓ સજીવન થયા. બધા ઘોડા પર બેસી થોડીવારમાં રાજમહેલમાં આવી પહોંચ્યા. પિતાજી પાસે આવી તેમના મુખ પર અમૃતજળનો છંટકાવ કરતા રાજાજી બેઠા થયા. સમગ્ર મહેલ અન રાજ્યમાં આનંદ આનંદ ને ઉત્સવનો અવસર થઈ ગયો. નાના કુંવરને બધાએ ખૂબ અભિનંદન આપ્યા. રાજાએ આ નાના કુંવર પર રાજી થઈ પોતાનું આખું રાજ્ય સોંપી દીધું.

મિત્રો ! બે મોટાભાઈઓએ દયા, માનવતા, પરોપકાર ન કર્યો તો તેઓ પથ્થર બની ગયા. અને નાના ભાઈમાં માનવતા હતી તેથી તેણે ડોશી, જાદુગર અને

ઘોડાને જરૂરી મદદ કરી તો એ ત્રણની મદદ દ્વારા તે ખૂબજ વિકટ કામ સરળતાથી પાર પાડી શક્યો. દયા, માનવતા અને પરોપકારના ગુણો ધરાવનાર માણસ હંમેશાં સુખી થાય છે. જેનામાં બીજાને મદદરૂપ થવાની વૃત્તિ જ ન હોય તેને માણસ કેવી રીતે કહેવાય ! તેવાને તો પથ્થર જેવો જ કહેવાય. જે દુઃખી, જરૂરિયાતમંદ માણસને મદદ ન કરે તો તે હાલતો ચાલતો હોય છતાં તેને પથ્થર જેવો જ સમજવો.

જો આપણે માણસ બનવું છે તો સેવા, પરોપકાર અને મદદના સંસ્કારો વિદ્યાર્થી જીવનમાંથી જ શીખવા માંડજો. સ્વામિનારાયણ ભગવાને શિક્ષાપત્રીમાં દયા, સેવા, પરોપકાર જેવા સદ્ગુણોને જીવનમાં અપનાવવાની આજ્ઞા કરી છે. જેનામાં સંસ્કાર અને સદ્ગુણ નથી તે માણસ જ નથી. હવે પરીક્ષા પૂર્ણ થયા પછી નવરાશના સમયે સારા પુસ્તકોના વાંચન તેમજ માતા-પિતા, વડીલો, સાધુ પુરુષોના સમાગમથી તમે જો મદદરૂપ થવાની ભાવના કેળવશો તો સમયના સદુપયોગની સાથે માણસાઈના ગુણો પણ કેળવાશે. અને જીવનમાં સુખ અને શાંતિનો અનુભવ સહેજે પ્રાપ્ત થશે.

પ્રશ્નપેટી

સાધુ ભક્તિનંદનદાસ ગુરુ શા.સ્વા. પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસજી
(શ્રી સ્વા. મંદિર, જેતલપુર)

- પ્ર. ૧ ક્યા ધર્મનું આચરણ ન કરવું? શિક્ષાપત્રીના ક્યા શ્લોકમાં છે?
- પ્ર. ૨ શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતામાં ચાર પ્રકારના ભક્તની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી છે તેના નામ જણાવો.
- પ્ર. ૩ કૃપાળુ શ્રીહરિ વિચરણ કરતા ઓળા પધાર્યા. રતનબા નામે એક બહેન ઓળાના બહુ સારા સત્સંગી હતા સ્વામિનારાયણ ભગવાને જ્યારે પધાર્યા ત્યારે ભગવાનનું સ્વાગત કંઈક જુદી રીતે થયું. એમણે મહારાજનું સ્વાગત કંઈ રીતે કર્યું?
- પ્ર. ૪ આ દેહે કરીને જ કસર માત્ર ટળી જાય તેનો શો ઉપાય છે? વચનામૃતમાં આ પ્રશ્ન કોણે પૂછ્યો છે?
- પ્ર. ૫ “શ્યામસુંદર સુખદાઈ રે, હરિ ભજી લેને તું ભાઈ.” આ સુંદર રચનાની પૂર્તિ અંતિમ કડી પૂર્ણ કરશો.....
- પ્ર. ૬ ઉંટવાડાના જોઈતાપગી મહારાજને તથા કાઠી દરબારોને ઘરે લાવી, રસોઈ જમાડી. શ્રીજી મહારાજ ઢોલિયા પર બિરાજ્યા ત્યારે આરતી, પૂજા કરી જોઈતાપગીએ પગે લાગીને મહારાજને કહ્યું, “જે મહારાજ ! કંઈક પ્રસાદીની મહેરબાની કરો.” પછી મહારાજ શું પ્રસાદી આપી?
- પ્ર. ૭ “લઈને ગયો મન પ્રાણ રે, માવો મારા લઈને ગયો, મન પ્રાણ રે.” આ સુંદર કીર્તનની રચના કરનારનું નામ જણાવશો.

માર્ચ-૨૦૧૮ માસના પ્રશ્નપેટીના સાચા ઉત્તરો અને ઉત્તરો આપનારના નામ

(૧) વિ.સં. ૧૮૫૩ પોષ સુદ-૧૫. (૨) સારંગપુર-૧૨ નિર્વિકારાનંદ સ્વામી. (૩) “અવધપ્રસાદ રહો દેગ આગે, શુભ છબી મન અભિરામ કી મૂરતી મનમાની.....”. (૪) “તમારા ચરણારવિંદની સેવામાં રાખજો, અંત સમયે વેલા તેડવા આવજો, હું સ્મરણ કરું ત્યારે આવી મૂર્તિના દર્શન થાય અને પૂજવા સાડ ચરણારવિંદ પાડેલા મને આપો.” (૫) ખોડાભાઈ અને તેજોભાઈ. (૬) જેને દેઢ બ્રહ્મચર્ય હોય ને સર્વે ઈન્દ્રિયો વશ હોય ને વિકારનો હેતુ છતાં અંતઃકરણ નિર્વિકાર રહે તેને યતિ જાણવો. (૭) સ.ગુ. દેવાનંદ સ્વામી.

૧	સાં.યો. ભારતીબા-મંજુબા (સ્વા.મંદિર હવેલી-કાલુપુર)	૨૭	પટેલ વલ્લભભાઈ શીવાભાઈ (સોજા)
૨	સાં.યો. કંચનબા, હીરાબા, ભગવતીબા (ધ્રાંગધ્રા)	૨૮	ડૉ. અરૂણભાઈ ડી. પટેલ (રાણીપ)
૩	અરવિંદાબેન ભાવસાર (ચાંદલોડીયા)	૨૯	પટેલ રક્ષાબેન ગણપતભાઈ (મેમનગર)
૪	વિણાબેન આર. ભાવસાર (નવરંગપુરા)	૩૦	પટેલ ધર્મિષ્ઠાબેન રવિન્દ્રભાઈ (રાજપુરવાળા)
૫	ભોરણીયા નથુભાઈ ભગવાનજી (ધુંટું)	૩૧	પટેલ વસંતીબેન જયંતીલાલ (ઉંઝા)
૬	અંજનાબેન મનુભાઈ પટેલ (નાંદોલ)	૩૨	પટેલ વિષ્ણુભાઈ જીવાભાઈ (સીતાપુર)
૭	મીનાબેન કમલેશભાઈ પટેલ (કુહા)	૩૩	પટેલ વંદનાબેન કનૈયાલાલ (રાણીપ)
૮	પટેલ કેલાસબેન વિષ્ણુભાઈ (નાંદોલ)	૩૪	લલીતાબેન રમણલાલ પટેલ (સાબરમતી)
૯	રંજનબેન કાનજીભાઈ વસોયા (અમદાવાદ)	૩૫	પટેલ જોઈતારામભાઈ આત્મારામ (જુલાસણ)
૧૦	આશિષ દિલીપભાઈ ભાવસાર (નવાવાડજ)	૩૬	પટેલ લીલાબેન જોઈતારામ (જુલાસણ)
૧૧	ભાવસાર ચંદુભાઈ પુરૂષોત્તમદાસ (નવાવાડજ)	૩૭	પટેલ ગંગાબેન ભક્તિભાઈ (જુલાસણ)
૧૨	કંચનબેન બાબુભાઈ (રતનપર)	૩૮	પટેલ સંગીતા અરૂણભાઈ (અંબાપુર)
૧૩	ભાવનાબેન કમલેશકુમાર ખંધેડીયા (મોરબી)	૩૯	શારદાબેન એચ. પટેલ (સાબરમતી)
૧૪	સાં.યો. બહેનો (સ્વા. મંદિર મોરબી)	૪૦	સાં.યો. બહેનો (વાવોલ)
૧૫	ભાવસાર સુમિત્રાબેન એન. (વિસનગર)	૪૧	ઉષાબેન પટેલ (વાવોલ)
૧૬	પટેલ દક્ષા પ્રવિણભાઈ (અંબાપુર)	૪૨	પટેલ શારદાબેન વિઠ્ઠલભાઈ (ડાંગરવા)
૧૭	લાલભાઈ એમ. પટેલ (ગાંધીનગર)	૪૩	પટેલ વિઠ્ઠલભાઈ મગનદાસ (ડાંગરવા)
૧૮	ઠક્કર રોટીબેન જયેશકુમાર (વસ્ત્રાપુર)	૪૪	શા. સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી (હિંમતનગર)
૧૯	જ્યોત્સના એચ. ગાંધી (સુરેન્દ્રનગર)	૪૫	સાં.યો. કોકિલાબા, ઉષાબા (સુરેન્દ્રનગર)
૨૦	કોકિલાબેન બાબુભાઈ પટેલ (સાબરમતી)	૪૬	પટેલ અલકાબેન દિનેશચંદ્ર (લુણાવાડા)
૨૧	પલ્લવી આર. સોની (સુરેન્દ્રનગર)	૪૭	ડાભી પ્રભાતસિંહ કેશરજી (ડાંગરવા)
૨૨	શોભના કે. ઝોલાપરા (સુરેન્દ્રનગર)	૪૮	ડાભી ઈશ્વરજી રામાજી (ડાંગરવા)
૨૩	શારદાબેન રાવજીભાઈ પટેલ (સાબરમતી)	૪૯	વિનોદ પી. પટેલ (વહેલાલ)
૨૪	રમણભાઈ મરઘાભાઈ પટેલ (સાબરમતી)	૫૦	હર્ષદભાઈ (બાપુનગર)
૨૫	ભાવસાર મહેન્દ્રભાઈ સોમાભાઈ (માણસા)	૫૧	ડાભી મફાજી સરદારજી (ડાંગરવા)
૨૬	પટેલ જયંતિભાઈ અંબાલાલ (માણસા)	૫૨	પટેલ રેખાબેન કીર્તિકુમાર (ઉંઝા)

સત્સંગ સમાચાર

**શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર શ્રીહરિ પ્રાકટ્યોત્સવ
- રામનવમી સમ્બેથો**

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા પૂ. સ.ગુ. મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજીની પ્રેરણા માર્ગદર્શનથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવના પરમ દિવ્ય સાનિધ્યમાં ચૈત્ર સુદ-૯ તા. ૨૫-૩-૧૮ રવિવારના રોજ સર્વોપરી ઈષ્ટદેવ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનનો પ્રાકટ્યોત્સવ ખૂબજ ધામધૂમથી ઉજવાયો.

સવારે ૭-૦૦ કલાકે અક્ષરભુવનમાં બિરાજમાન સર્વોપરી શ્રી બાલસ્વરૂપ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનો પાટોત્સવ પ્રસંગે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે ષોડશોપચાર મહાભિષેક વેદોક્ત વિધિથી સંપન્ન થયો. ત્યારબાદ અન્નકૂટ આરતી પણ પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે થઈ હતી. શ્રી નરનારાયણદેવની શણગાર આરતી પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે થઈ હતી. પાટોત્સવના યજમાન પ.ભ.શ્રી ભદ્રાબેન દિલીપકુમાર વકીલ (શાહ) સહ પરિવાર અમદાવાદ રહ્યા હતા..

આ પ્રસંગે શહેર અને ગામોગામના અનેક હરિભક્તો દર્શનાર્થે પધાર્યા હતા. શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ અને હરિભક્તો દ્વારા દરેક ભક્તોને સુંદર લીંબુનું શરભત પીવડાવવામાં આવ્યું હતું. બપોરે ૧૨-૦૦ કલાકે મર્યાદા પુરુષોત્તમ શ્રી રામચંદ્ર ભગવાનના પ્રાકટ્યોત્સવની આરતી ધામધૂમથી થઈ હતી.

રાત્રે ૮ થી ૧૦ કાલુપુર મંદિરના પ્રસાદીના વિશાળ ચોકમાં સુંદર શોભાયુક્ત શણગારેલા મંડપમાં સંત-હરિભક્તો અને ગાયક વૃંદ દ્વારા કીર્તન ભક્તિ-રાસ ગરબા ધામધૂમપૂર્વક થયા હતા. અલૌકિક દિવ્ય વાતાવરણ બન્યું હતું. રાત્રે ૧૦-૧૦ મિનિટે સર્વોપરી બાલ ધનશ્યામ પ્રભુની પ્રાકટ્યોત્સવની આરતી જન્મોત્સવ ખૂબજ ભવ્ય રીતે સંપન્ન થઈ હતી. હજારો હરિભક્તોએ જન્મોત્સવ-આરતીના દર્શન કરી પંજીજીનો પ્રસાદ લઈ ધન્ય ધન્ય બન્યા હતા.

સમગ્ર પ્રસંગમાં પૂ. મહંત સ્વામીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે જે.પી. સ્વામી (ભંડારી), જે.કે. સ્વામી (કમિટી સભ્યશ્રી), પૂ. હરિચરણ સ્વામી (કલોલ), ભક્તિ સ્વામી, આદિ સંત મંડળ ખૂબજ પ્રેરણારૂપ સેવા બજાવી હતી.

(શા. સ્વા. નારાયણમુનિદાસજી)

શ્રીનરનારાયણદેવ બાળ સત્સંગ મંડળ દ્વારા ટોરડાધામ યાત્રા

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞા-આશીર્વાદથી આપણા શ્રી નરનારાયણદેવ બાળ સત્સંગ મંડળના બાળકોને તા. ૧૧-૩-૧૮ રવિવારના ટોરડા ધામે દર્શન અર્થે યાત્રા પ્રવાસનું સુંદર આયોજન કર્યું હતું. કાલુપુર મંદિરથી આપણા પૂ. મહંત સ્વામી, ભંડારી જે.પી. સ્વામી, કોઠારી જે.કે. સ્વામી અને કોઠારી શા. મુનિ સ્વામીએ બાળકો માટે સુંદર અલ્પાહાર પ્રસાદની પણ વ્યવસ્થા કરી હતી.

સૌ પ્રથમ શામળાજીમાં શામળાજી ભગવાનના દર્શન કરી ટોરડા મંદિર પહોંચ્યા હતા. જ્યાં શ્રી ગોપાલ લાલજી શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજના દર્શન કર્યા હતા. અત્રેના મહંત સ્વામી કૃષ્ણપ્રસાદદાસજીએ સ.ગુ. ગોપાળાનંદ સ્વામી સાથે શામળાજીથી શામળાજી ભગવાન ટોરડા રમવા આવતા તે બાળલીલાની સુંદર વાત કરી સૌ બાળકોને સુંદર રસોઈ જમાડી હતી. બાળકોએ બસમાં અમદાવાદ આવતા નંદ સંતોના કીર્તન આદિ ગાઈને ખૂબજ આનંદમગ્ન થયા હતા.

(ગોપાળદાસ મોદી)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હર્ષદ કોલોની (બાપુનગર)

મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

શ્રીહરિની અસીમ કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞા સહ ધર્મકુળના આશીર્વાદથી મંદિરના ટ્રસ્ટીઓ અને શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ સહ સત્સંગ સમાજના આયોજનથી, ભૂમિદાનના મુખ્ય યજમાન અ.નિ. રણિયાતબા તથા મોહનબાપા હુમ્મર, પ.ભ. શ્રી નરસિંહભાઈ નારણભાઈ ભંડેરી, પારાયણના મુખ્ય યજમાન પ.ભ. અરવિંદભાઈ રવજીભાઈ ઢોંગા પરિવાર તેમજ બાંધકામ, મૂર્તિ, સિંહાસન, શિખર, કળશ વગેરે અનેકવિધ સેવાના યશસ્વી યજમાનો અને સેવાભાવી હરિભક્તોની તન, મન, ધનની સેવાથી જેમાં ખાસ કરીને જમીન સંપાદનથી શરૂ કરી મહોત્સવના અંત સુધી પ.ભ. પરષોતમભાઈ (દાસભાઈ)ના માર્ગદર્શન સહ અથાગ સેવાથી તા. ૨૬-૨-૧૮ થી તા. ૪-૩-૧૮ પર્યંત મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ખૂબ હર્ષોલ્લાસ સાથે ધામધૂમથી સંપન્ન થયો.

સૌ પ્રથમ ઈ.સ. ૧૯૮૫ માં હર્ષદ કોલોનીના આ મંદિરમાં પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીએ પોતાના વરદ્ હસ્તે મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. આ મંદિરની વિશેષતા એ હતી કે એ સમયે

શ્રી સ્વામિનારાયણ

આ વિસ્તારમાં સત્સંગ કરાવનાર અ.મૂ.સ.ગુ. ગોપાળાનંદ સ્વામીની શિષ્ય પરંપરાના અમદાવાદ મંદિરના પૂ. નારણદાસ સ્વામી દ્વારા તેમના કૃપાપાત્ર ભક્તજનો પૂજારીશ્રી મોહનબાપા અને ત્યાર પછી દાસભાઈને પ્રાપ્ત થયેલ શ્રીહરિની પ્રસાદીની મૂર્તિઓ, ચરણારવિંદ અને વિવિધ વસ્તુઓ પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી આ મંદિરમાં પધરાવવામાં આવી હતી. જે આજે નૂતન મંદિરમાં પણ દર્શન આપે છે. સત્સંગનો વ્યાપ વધતા અમદાવાદના આ પૂર્વ વિસ્તારમાં ક્રમશઃ ચાર મંદિરોનું નિર્માણ થયું. હર્ષદ સોસાયટીના આ જુના મંદિરમાં પણ જરૂરિયાત જણાતા ક્રમશઃ પ્રથમ બહેનોનું નૂતન મંદિર અને ત્યાર પછી થોડા જ વર્ષોમાં ભાઈઓનું ખૂબ સુંદર અને નવ્ય ભવ્ય મંદિર નિર્માણ પામ્યું. જેના પ્રાંગણમાં પ.પૂ. મહારાજશ્રીની રૂચિ અનુસાર ચારેય બાજુ પાકી બેઠક સાથેનો પાણીનો ફૂારો મૂકવામાં આવ્યો છે.

મહોત્સવ અંતર્ગત સંપ્રદાયના સુપ્રસિદ્ધ વિદ્વાન સત્ય નિડર વક્તા સ.ગુ. શા. સ્વામી નિર્ગુણદાસજી (વેદાંતાચાર્ય)ના વક્તાપદે શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન સમાહ પારાયણનું આયોજન થયું હતું. કથા અંતર્ગત પોથીયાત્રા, શ્રી ઘનશ્યામ જન્મોત્સવ, શ્રીહરિનો ગાદી અભિષેક, શ્રી નરનારાયણદેવનો પ્રતિષ્ઠાભિષેક તેમજ મહોત્સવના ઉપલક્ષમાં શ્રી નરનારાયણદેવના પૂજારી બ્ર. સ્વામી મુકુંદાનંદજી અને બાળ કલાકાર ઝું સોની દ્વારા સત્સંગ ડાયરો, યુવાનો દ્વારા સંસ્કાર પ્રેરક નાટક, સમૂહ મહાપૂજા, યજ્ઞ, રાસોત્સવ સાથે શ્રી ઠાકોરજીની નગરયાત્રા, અન્નકૂટ અને ધામોધામથી પધારેલ વિદ્વાન બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો મહંતોના મુખેથી વ્યાખ્યાનોનું સુંદર આયોજન થયું હતું. પ.પૂ.અ.સૌ. લક્ષ્મીસ્વરૂપ ગાદીવાળાશ્રી તેમજ પ.પૂ. મોટા ગાદીવાળાશ્રીએ પધારીને કથા શ્રવણ કરી બહેનોને દર્શન-પૂજનનું દિવ્ય સુખ પ્રદાન કર્યું હતું.

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ પોતાના શુભ વરદ્ હસ્તે વેદોક્તવિધિથી શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજ, શ્રી નરનારાયણદેવ, શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ તેમજ પંચ દેવો સહ હનુમાનજીની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરી હતી. યજ્ઞ અને કથાની પૂર્ણાહુતિ કરાવી સભામાં ભિરાજી મુખ્ય યજમાનોનું સન્માન કરી સર્વેને શુભાશીર્વાદ પાઠવી ઠાકોરજીની અન્નકૂટ આરતી ઉતારી હતી. આ પ્રસંગે ૧૦,૦૦૦ જેટલા ભક્તજનોએ ભોજનપ્રસાદ ગ્રહણ કર્યો હતો. (ગોરધનભાઈ વી. સીતાપરા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર એપ્રોચ (બાપુનગર)નો ૧૩ મો અને મહિલા મંદિરનો પ્રથમ વાર્ષિક પાટોત્સવ ઉજવાયો ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞા સહ ધર્મકુળના આશીર્વાદથી સ.ગુ. શા. સ્વામીશ્રી નિર્ગુણદાસજી (અસારવા)ની પ્રેરણા તથા અત્રેના મહંત સ.ગુ. સ્વામી

લક્ષ્મણજીવનદાસજીના માર્ગદર્શનથી પ.ભ. ધનજીભાઈ શંભુભાઈ ડોબરીયા તથા મહિલા મંડળ (એપ્રોચ)ના મુખ્ય યજમાનપદે તેમજ નાના મોટા યજમાન હરિભક્તો અને શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળની તન, મન, ધનની સેવાથી તા. ૨૩-૨-૧૮ ના રોજ એપ્રોચ મંદિરનો વાર્ષિક પાટોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયો.

પાટોત્સવના ઉપલક્ષમાં તા. ૧૬ થી ૨૩ પર્યંત એપ્રોચ મંદિરના જ સાધુ પૂ. હરિકૃષ્ણદાસજીના વક્તાપદે શ્રીમદ્ ભાગવત ગ્રંથની રાત્રી પારાયણનું આયોજન થયું હતું. ઇપૈયાધામ કથા મંડપમાં કથા અંતર્ગત પોથીયાત્રા, શ્રીકૃષ્ણ જન્મોત્સવ અને રૂક્મણીવિવાહ રાસોત્સવ સહ ખૂબ ઉલ્લાસ સાથે ઉજવાયા હતા. સમગ્ર પ્રસંગમાં ધામોધામથી વિદ્વાન બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતોએ પધારીને પોતાની દિવ્ય અમૃતવાણીનો લાભ આપ્યો હતો. પ.પૂ.અ.સૌ. લક્ષ્મીસ્વરૂપ ગાદીવાળાશ્રીએ પધારીને બહેનોને વિશેષ દિવ્ય લાભ આપ્યો હતો.

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ પોતાના વરદ્ હસ્તે શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજનો ઘોડશોપયાર અભિષેક કરી સભામાં રૂડા આશીર્વાદ આપીને અન્નકૂટ આરતી ઉતારી હતી. પાટોત્સવના હજારો હરિભક્તોએ શાકોત્સવનો ભોજનપ્રસાદ ગ્રહણ કર્યો હતો. સમાજ સેવાના ભાગ રૂપે ૩૫ રક્તદાતાઓએ રેડકોસના માધ્યમથી સિવિલ હોસ્પિટલના થેલેસેમિયાના દર્દીઓના લાભાર્થે રક્તદાન કર્યું હતું.

(ગોરધનભાઈ વી. સીતાપરા)

દેવીયા (સાબરકાંઠા) ગામે નૂતન મંદિર ખાત મુહૂર્ત

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી તા. ૧૮-૨-૧૮ ના રોજ દેવીયા (સાબરકાંઠા) ગામે નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરનું ખાત મુહૂર્ત પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ પ્રેરણાથી મથુરા મંદિરના મહંત શા. સ્વામી અભિલેશ્વરદાસજી અને ત્યાંના ગોરબાપા દ્વારા વિધિવત રીતે થયું હતું. સુંદર આયોજન કોઠારી ગુણવંતભાઈ અને ગોવિંદભાઈએ કર્યું હતું.

(સાધુ સર્વેશ્વરદાસજી)

ડેમાઈ (તા. બાયડ) શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ખાત મુહૂર્ત

શ્રીહરિ સમકાલીન સ.ગુ. મહાનુભાવાનંદ સ્વામીએ ડેમાઈમાં સત્સંગ કરાવી સુંદર હરિમંદિર બંધાવેલ. જે જીર્ણ થતા ૧૪૬ વર્ષ બાદ નવું મંદિર નિર્માણ કરવાની આવશ્યકતા હોવાથી શ્રી નરનારાયણદેવ દેશના દક્ષ આચાર્ય પ.પૂ.ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી તેજન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીએ મથુરા મંદિરના મહંત શા. સ્વા. અભિલેશ્વરદાસજીને પ્રેરણા કરી હતી. તે ગામમાં તા. ૨૧-૨-૧૮ ના રોજ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે ખાત મુહૂર્ત રાખવાનું આયોજન હતું. પરંતુ સંજોગવશાત્ અન્ય મંદિરમાં

શ્રી સ્વામિનારાયણ

મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠાને કારણે પધારી શક્યા ન હતા. જેથી જેતલપુર મંદિરના પૂ. સ.ગુ. શા. સ્વામી પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસજીને આજ્ઞા થતા તેઓશ્રીના વરદ્ હસ્તે વિદ્વાન વિપ્રો દ્વારા વેદોક્ત વિધિથી મંદિરનું ખાતમુહૂર્ત સંપન્ન થયું હતું.

આ પ્રસંગે મહંત શા.સ્વા. અભિલેશ્વરદાસજી (મથુરા), કો. સર્વેશ્વરદાસજી આદિએ સુંદર આયોજન કર્યું હતું. ધામોધામનાં અમદાવાદ, કલોલ, મૂળી, ભુજ, મહેસાણા, જેતલપુર, સાપાવાડા, લાલોડા, અંજલી, મથુરા આદિ સંતો પધાર્યા હતા.

અંજલી મંદિરના શા. સ્વા. ભક્તિનંદનદાસજીએ સુંદર કથા કરી હરિભક્તોને રાજી કર્યા હતા. સભા સંચાલન શા. સ્વા. પ્રેમપ્રકાશદાસજીએ કર્યું હતું. આ પ્રસંગમાં અત્રેનું શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ, કોઠારી ડાહ્યાભાઈ, રમેશભાઈ પટેલ અને કોઠારી સર્વેશ્વરદાસજી (મથુરા) એ પ્રેરણા રૂપ સેવા કરી હતી. આ પ્રસંગના યજમાન પ.ભ. દક્ષકુમાર જયંતીભાઈ પટેલ તથા પ.ભ. જયંતીભાઈ ગોબરભાઈ પટેલ પરિવાર રહ્યા હતા.

(શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ ડેમાઈ - વિરેન્દ્ર)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સુઘડ (જી. ગાંધીનગર)

ચતુર્થ પાટોત્સવ

પરમકૃપાળુ ઈષ્ટદેવ સર્વોપરી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞા-આશીર્વાદથી તથા પૂ. સ.ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકેશવદાસજી (ગાંધીનગર સે-૨૩) ની પ્રેરણા માર્ગદર્શનથી સુઘડ મંદિરનો ચતુર્થ પાટોત્સવ પ.ભ. ગોવિંદભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ પટેલ પરિવારના યજમાન પદે તા. ૨૩-૨-૧૮ને શુક્રવારના રોજ ધામધૂમથી ઉજવાયો. ઠાકોરજીની અન્નકૂટ આરતી પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ ઉતારી હતી. ધામોધામથી પધારેલા સંતોની પ્રેરક વાણી બાદ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી એ પ્રેરણાદાયી રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. ગામ અને આજુબાજુના ગામના ઘણા ભક્તોએ દર્શનનો લાભ લીધો હતો.

(કોઠારી મફતભાઈ આઈ. પટેલ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હિંમતનગર સત્સંગ સભા

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી તથા હિંમતનગર મંદિરના મહંત શા. સ્વા. પ્રેમપ્રકાશદાસજીની પ્રેરણાથી તા. ૧૩-૩-૧૮ના એકાદશીના રોજ સત્સંગ સભાનું આયોજન થયું હતું. જેમાં શા. વિશ્વસ્વરૂપદાસજી (કાલુપુર) અને મહંત શા. સ્વા. પ્રેમપ્રકાશદાસજીએ શ્રીહરિના લીલાચરિત્ર અને મહિમાની વાતો કરી હતી. જેમાં ઘણા હરિભક્તોએ લાભ લીધો હતો.

(રાજ ભગત)

ધરમપુર (ભૂંડીયા) થી ગાંધીનગર (સે-૨) મંદિર પદયાત્રા

ધરમપુર ભૂંડીયા ગામના ૧૫૦ જેટલા ભાઈઓ-બહેનો અને બાળકો આદિ તથા મહંતશ્રી પૂ. શા. પી.પી. સ્વામી (ગાંધીનગર) અને સ.ગુ. શા. ચૈતન્ય સ્વામી આદિ સંત મંડળ સાથે તા. ૧૧-૩-૧૮ ના રોજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર ધૂનની રમઝટ સાથે ધરમપુરથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ગાંધીનગર (સે-૨) શ્રી ધનશ્યામ મહારાજના પદયાત્રા કરીને સૌએ દર્શન કરી ધન્યતા અનુભવી હતી.

(કોઠારી વિજયભાઈ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર લવારપુર ૨૩ મો વાર્ષિક પાટોત્સવ

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા પૂ. સ.ગુ. મહંત શાસ્ત્રી સ્વા. પી.પી. સ્વામી (ગાંધીનગર મહંતશ્રી)ની પ્રેરણાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર લવારપુરનો ૨૩ મો વાર્ષિક પાટોત્સવ તા. ૫-૩-૧૮ ના રોજ વિધિવત રીતે ઉજવાયો. ઠાકોરજીના અભિષેક-અન્નકૂટ દર્શન, તથા સત્સંગ સભામાં સ.ગુ. શા. સ્વા. ચૈતન્ય સ્વામી (ગાંધીનગર) અને શા. સત્યસ્વરૂપદાસજીએ સુંદર કથા વાર્તા કરી હતી. જેમાં ગામના અને આજુબાજુના ગામના હરિભક્તોએ સુંદર લાભ લઈ ધન્ય બન્યા હતા. અત્રેનું ટ્રસ્ટી મંડળ, યુવક મંડળ - મહિલા મંડળ આદિની સેવા પ્રેરણારૂપ હતી.

(કોઠારીશ્રી, લવારપુર)
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વડનગર ફૂલદોલોત્સવ ઉજવાયો

પરમકૃપાળુ ઈષ્ટદેવ સર્વોપરી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તેમજ સ.ગુ. મહંત શા.સ્વા. નારાયણવલ્લભદાસજી અને કોઠારી સ.ગુ. શા.સ્વા. વિશ્વપ્રકાશદાસજીના સુંદર પ્રેરણાત્મક માર્ગદર્શનથી ઐતિહાસિક નગરી વડનગર શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં શ્રી નરનારાયણદેવ જયંતી ફૂલદોલોત્સવના શુભ દિને બાળ સ્વરૂપ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજને પૂજારી શા. સ્વા. ધર્મવિહારીદાસજીએ સુંદર અલૌકિક ફૂલો (કુદરતી)ના શણગાર કરી દર્શન કરાવ્યા હતા. વડનગરના હરિભક્તોએ ફૂલદોલોત્સવ દર્શન કરી ધન્ય બન્યા હતા. સંતો દ્વારા રંગ બેરંગી ગુલાલથી સૌને રંગ ઉડાડીને ખૂબજ ભવ્ય ઉત્સવ કર્યો હતો. ત્યારબાદ સૌને પ્રસાદ વહેંચવામાં આવેલ.

(નવિનભાઈ મોદી - ટ્રસ્ટીશ્રી)

શ્રી સ્વામિનારાયણ

મૂળી પ્રદેશના સત્સંગ સમાચાર

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (બહેનોનું) રામપરા મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

મૂળીધામ નિવાસી પરમકૃપાળુ શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા સુરેન્દ્રનગર મંદિરના સ.ગુ. મહંત સ્વામી પ્રેમજીવનદાસજી તથા સાંખ્યયોગી કમળાબાની પ્રેરણાથી રામપરા ગામે બહેનોનું ભવ્ય શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર પૂર્ણ થતા તા. ૭-૩-૧૮ ના રોજ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા ધામધૂમથી સંપન્ન થઈ.

મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠાના ઉપલક્ષમાં તા. ૧-૩-૧૮ થી તા. ૭-૩-૧૮ પર્યન્ત શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન સમાહ પારાયણ સ.ગુ.શા. સ્વા. શ્રીજીપ્રકાશદાસજી (હાથીજણ)ના વક્તાપદે સંગીતના મધુરતાલે સંપન્ન થઈ હતી. સાથે સાથે ત્રિદિનાત્મક શ્રીહરિયાગ, રાત્રીય સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ અને શોભાયાત્રા જેવા વિવિધ કાર્યક્રમો થયા હતા. બહેનોને દર્શન આશીર્વાદ આપવા પ.પૂ.અ.સૌ. ગાદીવાળાશ્રી પણ પધાર્યા હતા.

રોજે સાંજે ૩ થી ૪-૩૦ વ્યાખ્યાન માળાનું આયોજન કરવામાં આવેલ. જેના વક્તાપદે પૂજારી સ્વામી ત્યાગવલ્લભદાસજી રહ્યા હતાં. સાતેય દિવસ સભા સંચાલન મહંત શા. સ્વામી ભક્તિનંદનદાસજી (મોરબી)એ સુંદર રીતે શોભાવ્યું હતું.

સમગ્ર આયોજનના માર્ગદર્શક અને પ્રેરક સ.ગુ. કોઠારી સ્વામી કૃષ્ણવલ્લભદાસજી રહ્યાં હતાં. તા. ૭-૩-૧૮ ના રોજ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે નૂતનમંદિરમાં ઠાકોરજીની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા વેદોક્ત વિધિથી ધામધૂમથી સંપન્ન થઈ હતી. ત્યારબાદ સભામાં બિરાજીને રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. આ પ્રસંગે અમદાવાદ, મૂળી, વડતાલ, ગઢપુર આદિ ધામોથી સંતો અને સાંખ્યયોગી બહેનો પધાર્યા હતા.

પ્રસંગની સુંદર સેવામાં પૂજારી સ્વામી વિશ્વસ્વરૂપદાસજી અને ધનશ્યામ સ્વામી આદિ સંત મંડળ રહ્યું હતું.

(શૈલેન્દ્રસિંહ ઝાલા)

વિદેશ સત્સંગ સમાચાર

ન્યુજર્સી પારસીપની છપૈયાધામ

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ન્યુજર્સી પારસીપની (છપૈયાધામ)માં બિરાજમાન બાલસ્વરૂપ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજ, શ્રી નરનારાયણદેવ, શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ તથા શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ આદિ દેવોને શા. સ્વા. અભિષેકપ્રસાદદાસજી તથા પ્રેસિ. શ્રી પંકજભાઈ પટેલ તેમજ

સર્વે નવયુવાન હરિભક્તોએ શ્રી નરનારાયણદેવ જ્યંતી ફુલદોલોત્સવ પ્રસંગે રંગબેરંગી વિવિધ પ્રકારના અવનવા અનેક ફલાવર (ફૂલો)ના સુંદર શણગાર કરી હરિભક્તોને દિવ્ય અલૌકિક દર્શન કરાવ્યા હતા. આ ફૂલોના શણગારમાં સતત ૧૨ કલાક સ્વામીએ સેવા કરી હતી. તમામ ફૂલ કુદરતી હોવાને લીધે શ્રીહરિની મૂર્તિઓ અલૌકિક શોભાયમાન બની હતી. સર્વે હરિભક્તોએ દેવ, આચાર્ય મહારાજશ્રી અને સત્સંગ પ્રત્યેની દૈઘ નિષ્ઠા વ્યક્ત કરી દર્શન કરી ધન્યતા અનુભવી હતી. (પ્રેસી. શ્રી પંકજપટેલ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર શિકાગો

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી શિકાગો શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં સત્સંગની પ્રવૃત્તિ ખૂબજ સુંદર થાય છે.

ગતમાસે શિવરાત્રી, સમૂહ મહાપૂજા, શાકોત્સવ, શ્રી નરનારાયણદેવ જ્યંતી, ફૂલ દોલોત્સવ આદિ ઉત્સવોનું આયોજન સ.ગુ. શા.સ્વા. ભક્તિનંદનદાસજી (અંજલી મંદિર અમદાવાદ) અને પૂજારી સ્વા. શાંતિપ્રકાશદાસજીની પ્રેરણા માર્ગદર્શનથી ધામધૂમથી સંપન્ન થયું હતું. શા. ભક્તિનંદન સ્વામીએ શ્રીનરનારાયણદેવ જ્યંતીનું સવિસ્તાર માહાત્મ્ય કહ્યું હતું. “શ્રીહરિ સ્મૃતિ” કથા તેમના વક્તાપદે સંપન્ન થઈ હતી. ઘણા હરિભક્તોએ યજમાન બની અલૌકિક લાભ લીધો હતો. (વસંત ત્રિવેદી)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હ્યુસ્ટન ફુલદોલોત્સવ

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા મહંત સ્વામી નિલકંઠચરણદાસજીની પ્રેરણાથી આપણા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હ્યુસ્ટન ટેક્સાસ ખાતે શનિવાર વિકેન્ડ દરમ્યાન સાંજના ૫ થી ૮ હોલીકા દહન-પૂજન કરીને ધાણી-ચણા ખજૂરનો પ્રસાદ વહેંચી ૭૦૦ જેટલા હરિભક્તોએ ધૂન-કીર્તન ભક્તિ કરી હતી. સંતોએ ઉત્સવની પરંપરા માહાત્મ્ય સમજાવ્યું હતું. ઠાકોરજીનો અભિષેક વેદ વિધિસર થયો હતો. યજમાનોનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

સાંજના નિત્ય નિયમ આરતી કરી શ્રી હનુમાન ચાલીસાના પાઠ કર્યા હતા. (પ્રવિણ શાહ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કોલોનીયા ફૂલદોલોત્સવ

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા ભરત ભગતની પ્રેરણાથી

શ્રી સ્વામિનારાયણ

આપણા કોલોનીયા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં ફૂલ દોલોત્સવ શ્રી નરનારાયણદેવ જયંતી નિમિત્તે ઠાકોરજીને ફૂલોના (કુદરતી) અલૌકિક શણગાર કરવામાં આવ્યા હતા. નંદ સંતો રચિત હોળીના પદો અને મહામંત્રધૂન બાદ ભગતજીએ ઉત્સવોની પરંપરા સમજાવી હતી. યજમાનોની સેવાને બિરદાવીને સન્માન કરીને આગામી ઉત્સવોની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. છેલ્લે જનમંગલપાઠ, થાળ, સંધ્યા આરતી-શયન આરતી બાદ સમૂહ પ્રસાદનું આયોજન થયું હતું. (શાહ પ્રવિણભાઈ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (આઈ.એસ.એસ.ઓ.)
ટોરન્ટો કેનેડા બાળ સત્સંગ કેમ્પ

પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ. ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની પ્રેરણા માર્ગદર્શનથી ટોરન્ટો કેનેડા આપણા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં માર્ચ માસમાં શનિ-રવિવારના રેસીડેન્ટ કેમ્પમાં બાળકો માટેનો બાળ સત્સંગ કેમ્પ ભવ્યતાથી સંપન્ન થયો. જેમાં ઘણાં જ બાળકોએ ઉત્સાહભરે ભાગ લીધો હતો. આ વર્ષે કેમ્પનું થીમ “આપણા ઘનશ્યામ મહારાજ” હતું. બાળ ઘનશ્યામ ભગવાનને જ કેન્દ્રમાં રાખીને તમામ એક્ટીવિટીઝ કરવામાં આવી હતી.

શનિવારે સવારે શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર ધૂનથી

કેમ્પનો પ્રારંભ થયો હતો. મનોરંજક રમતો, જ્ઞાન સભર હરિકાઈઓ અને રોચક વ્યાખ્યાનમાળા કેમ્પનું મુખ્ય આકર્ષણ હતું.

પોપસિકલ સ્ટીક્સમાંથી કેરા પોલ્ટ અર્થાત્ ગોફણ બનાવવાની હરિકાઈમાં બાળકોએ પોતાની સર્જન શક્તિ સાથે કોલ્ડ્રીક સ્ટ્રોમાંથી મજબૂત ટાવર બનાવી એન્જિનિયરીંગ ક્ષેત્રનું કૌશલ્ય બતાવ્યું હતું.

કોઈપણ બે બાળકોની રચના એક સરખી નહોતી. રાત્રે કીર્તન ભક્તિ અને રાસ ગરબા બાળકો દ્વારા થયા હતા.

રવિવારના વહેલી સવારે પ્રાતઃ પૂજા, શિક્ષાપત્રી પઠન, આરતી, ધૂન બાદ બાળકોએ હળવો વ્યાયામ ને યોગ કર્યા હતા. બપોરના સેશનમાં જુનિયર મિડલ વર્ગના બાળકો દ્વારા હિંદુ સંસ્કૃતિ અને વ્યક્તિત્વ વિકાસ અંગેના સુંદર પાવર પોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન રજૂ કર્યા હતા. કેમ્પમાં ભાગ લેનાર બાળકોના વાલીઓ દ્વારા ઈસો ટોરન્ટો મેનેજમેન્ટ કમિટી અને આપણા મંદિર દ્વારા ચાલતી બાળ સભાઓની સંચાલિકા બહેનોના આવા પ્રસંશનીય અને પ્રેરણાદાયી કાર્યને બિરદાવવામાં આવ્યું હતું. આપણા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી અને પૂ. શ્રીરાજાએ પણ આવા સુંદર બાળકોના કાર્યોને બિરદાવીને ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ માટે આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

(આઈ.એસ.એસ.ઓ. ટોરન્ટો કેનેડા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિક પ્રકાશનની માલિકી અંગેની માહિતી.

From-IV (see Rule : 8)

૧. પ્રકાશન સ્થળ	:	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ-૧
૨. પ્રકાશન સમય	:	માસિક દર મહિને
૩. મુદ્રકનું નામ	:	મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી
રાષ્ટ્રીયતા	:	હિન્દી
સરનામું	:	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ-૧.
૪. તંત્રીનું નામ	:	મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી
રાષ્ટ્રીયતા	:	હિન્દી
સરનામું	:	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ-૧.
૫. માલિક	:	શ્રી નરનારાયણ દેવળી ગાદીના અધિપતિ પ.પૂ. ધ. ધુ.
(સંસ્થાપક)	:	આચાર્ય મહારાજશ્રી ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી
રાષ્ટ્રીયતા	:	હિન્દી
સરનામું	:	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ-૧.

હું શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી આથી જાહેર કરું છું કે ઉપર બતાવેલી બાબતો મારી જાણ અને સમજ મુજબ સાચી છે.

સહી : શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી, મહંત સ્વામી

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ-૧

(પ્રકાશકની સહી)

શ્રી સ્વામિનારાયણ

અમદાવાદ મંદિરમાં શ્રી ઠાકોરજીને થાળ તથા સંત-વર્ણી પાર્ષદોને રસોઈ આપનારની યાદી

તિથિ

મહા સુદ-૧
મહા સુદ-૧
મહા સુદ-૧
મહા સુદ-૧
મહા સુદ-૧
મહા સુદ-૪
મહા સુદ-૪
મહા સુદ-૪
મહા સુદ-૪
મહા સુદ-૪
મહા સુદ-૪
મહા સુદ-૪
મહા સુદ-૪
મહા સુદ-૫
મહા સુદ-૬
મહા સુદ-૬
મહા સુદ-૮
મહા સુદ-૮
મહા સુદ-૯
મહા સુદ-૧૦
મહા સુદ-૧૧
મહા સુદ-૧૧
મહા સુદ-૧૨
મહા સુદ-૧૨
મહા સુદ-૧૨
મહા સુદ-૧૨
મહા સુદ-૧૨
મહા સુદ-૧૨
મહા સુદ-૧૪
મહા સુદ-૧૪
મહા સુદ-૧૪
મહા સુદ-૧૪
મહા વદ-૨
મહા વદ-૨
મહા વદ-૩
મહા વદ-૩
મહા વદ-૪
મહા વદ-૪
મહા વદ-૬
મહા વદ-૬
મહા વદ-૭
મહા વદ-૭
મહા વદ-૭
મહા વદ-૭
મહા વદ-૮
મહા વદ-૮
મહા વદ-૮
મહા વદ-૮
મહા વદ-૯
મહા વદ-૯
મહા વદ-૧૦
મહા વદ-૧૦
મહા વદ-૧૦
મહા વદ-૧૨
મહા વદ-૧૨
મહા વદ-૧૨
મહા વદ-૧૨
મહા વદ-૧૩
મહા વદ-૧૩
મહા વદ-૧૪
મહા વદ-૩૦

રસોઈ આપનાર

પટેલ ક્રાંતિલાલ અંબાલાલ (ચુરમાના લાડુ)
શાંતાબેન હિરાલાલ (અડદીયાં)
પટેલ યોગેશ ભક્તિભાઈ (અડદીયાં)
પટેલ શ્યામલ હેમલભાઈ (અડદીયાં)
પટેલ તેજશભાઈ મગનભાઈ (અડદીયાં)
હિરાણી હરજી શામજી (મોહનથાળ)
બેલાણી મધુકાન્તાબેન ધનવંતરાય (અડદીયાં)
ઠક્કર જસવંતભાઈ શકરચંદ (ચુરમાના લાડુ)
પંડ્યા બાળકૃષ્ણ બી. (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ ઘનશ્યામભાઈ ત્રિકમભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ રમણભાઈ શંકરભાઈ ભૂલદાસ (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ નિલકંઠ નૈનિક (ગોળના ચુરમાના લાડુ)
પટેલ પાર્થ શૈલેષકુમાર (ગુલાબ જાંબુ)
વરસાણી દેવરાજ શિવજી (ગોળના ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ. વાઘજીયાણી રામજી નારણ (ગોળના ચુરમાના લાડુ)
મોદી ડાહ્યાભાઈ પ્રભુદાસ (મેસુબ)
પટેલ પ્રફુલભાઈ પરસોતમભાઈ (અડદીયાં)
અ.નિ. પટેલ શારદાબેન પ્રહલાદભાઈ લાલદાસ (મગસ)
પટેલ નારણભાઈ ભગવાનદાસ (અડદીયાં)
(ફરાળ) પટેલ ભાઈલાલભાઈ નારણભાઈ (કાજુબદામ મેસુબ)
(ફરાળ) પાંડે ઘનશ્યામભાઈ (કાજુબદામ મેસુબ)
પટેલ કાંકીલાબેન કાંતિભાઈ (મોહનથાળ)
ભંડેરી લાલજી રામજી (અડદીયાં)
કાનભાઈ અરજણ (ચુરમાના લાડુ)
કેરાઈ સુરેશભાઈ (મોહનથાળ)
ગોગાણી નારણભાઈ રામજીભાઈ (અડદીયાં)
નાડા કાળુભાઈ બાવચંદભાઈ (મોહનથાળ)
મેપાણી પ્રેમજી (અડદીયાં)
સાં. ધમિષ્ટાબેન ગુરુ કાનભાઈ (અડદીયાં)
પિંડોરીયા જસુબેન હિરજી (અડદીયાં)
હિરાણી પરબત રવજી (અડદીયાં)
પટેલ અરવિંદભાઈ શિવાભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
શ્રીહરિ ટ્રાવેલ્સ (કેરાઈ વિવેક લાલજી) (ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ.સં.ગુ. પુરાણી સ્વામી ભક્તિવલ્લભદાસજી (સાટા)
વેકરીયા બાબુભાઈ (સાટા)
અ.નિ. સ.ગુ. બ્ર. સ્વામી રાજેશ્વરાનંદજી ત્રયોદશા નિમિત્તે
ભદ્ર નિશ્ચય - અભિજીત (મગસ)
દેવાણી હર્ષદભાઈ ગીરીશભાઈ (દૂધપાકપુરી))
અ.નિ. પટેલ જયંતીભાઈ સાકળચંદભાઈ (મોહનથાળ)
અ.નિ. વોરા આશિષ પી. (સાટા)
પટેલ ભોગીલાલ એસ. (સાટા)
પટેલ નંદુભાઈ છોટાભાઈ (મગસ)
ભક્તિ મોહલા મંડળ (ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ. પટેલ અમરતભાઈ સોમદાસ (મગસ)
અ.નિ. છભાડીયા માવજી લાલજી (ચુરમાના લાડુ)
સોની હર્ષદભાઈ રણણલાલ (મોહનથાળ)
મહેતા ચંદ્રિકાબેન નરેશકુમાર (અડદીયાં)
વરસાણી લાલજી પરબત (ચુરમાના લાડુ)
જય સિયારામ શ્રી દેવુ ભગત (અડદીયાં)
પટેલ રાજેન્દ્રકુમાર ઈશ્વરદાસ (મગસ)
અ.નિ. સ.ગુ. સ્વામી ગોવિંદપ્રસાદદાસજી (ગોળના ચુરમાના લાડુ)
પટેલ જગદીશભાઈ ચિમનભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
(ફરાળ - મહાશિવરાત્રી) પટેલ વીણાબેન રાવજીભાઈ (ડ્રાયફ્રુટ હલવો)
પટેલ જીજ્ઞેશ પ્રવિણભાઈ (મગસ)
પટેલ તરૂણ કમલેશભાઈ (સાટા)

ગામ

ધમાસણા
અમદાવાદ
વડુ
અમદાવાદ
બોટાદ
સુખપર-કચ્છ
વડોદરા
અમદાવાદ
અમદાવાદ
રાજકોટ
ઉનાવા
સોલા
અમદાવાદ
સુખપર-કચ્છ
વિસનગર
બાકરોલ
વડુ
અમદાવાદ
ઉનાવા
રાજકોટ
અંબાપુર
સુખપર-કચ્છ
સુખપર-કચ્છ
નારણપર-કચ્છ
ગડાની-કચ્છ
સુરત
ભુજ-કચ્છ
બળદીયા-કચ્છ
આથમણ સુખપર
આથમણ સુખપર
અમદાવાદ
અમદાવાદ
ભુજ-કચ્છ
બાપુનગર
સ્વા. મંદિર કાલુપુર
અમદાવાદ
અમદાવાદ
અમદાવાદ
અમદાવાદ
અમદાવાદ
ગુંડાલ
ખંભાત
વડુ
માંડવી-કચ્છ
અમદાવાદ
અમદાવાદ
સામત્રા-કચ્છ
જામકંડોરણા
ડાંગરવા
સ્વા. મંદિર કાલુપુર
ગાંધીનગર
જામનગર
ડાંગરવા
અમદાવાદ

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભેટ યોજના

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને સમસ્ત ધર્મકુળના આશીર્વાદથી શ્રીજી પ્રસન્નાથે

૧૫૦૧/-	કાચા ટેલર પરિવાર કાચા લક્ષ્મણભાઈ, રમણીકભાઈ, લેસ્ટર મુરજીભાઈ, ચંદુભાઈ, વિનોદભાઈ, પ્રકાશભાઈ આર, પ્રકાશ એમ. કપીલ, સુરજ, કુલદિપ, આકાશ, કર્નલ, પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ, સહજ અને વિહાન આદિ પરિવાર	૨૦૧/-	અ.નિ. પટેલ ભીખાભાઈ કેશાભાઈ બીજી પુણ્ય તિથિ નિમિત્તે	સોજવાળા
૫૫૫/-	પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના રાજીપા અર્થેઈસ્ટ લંડન-ફોટડી (કચ્છ) ભૂડીયા કાંતિલાલ કેસરા	૨૦૦/-	પટેલ હિનલ હિતેન્દ્રભાઈ પ્રથમ પગાર નિમિત્તે	ગવાડા
૫૫૫/-	પ.પૂ. અ.સૌ. મોટા ગાદીવાળાશ્રીના લંડન-ફોટડી (કચ્છ) રાજીપા અર્થે. સૌ. જસવંતીબેન કાંતિલાલ ભૂડીયા ઈસ્ટ	૧૦૦/-	ચૌહાણ આયુષસિંહ વજેસિંહ પુણ્યતિથિ નિમિત્તે	ટાંકીયા
૫૦૦/-	પટેલ તુલસીબેન શ્રીહરિ અને ધર્મકુળ પ્રસન્નાથે ઈસ્ટ લંડન	૨૦૦/-	પટેલ નટવરલાલ કાંતિલાલ ચિ. પૌત્ર કિશીવના જન્મદિને	વડુ
૧૦૧/-	અ.નિ. હંસાબેન હર્ષદભાઈ પટેલ દહેગામ માસિક પુણ્ય તિથિ નિમિત્તે	૧૦૦/-	મોદી ધારાબેન ધવલભાઈ મેરેજ એનિવર્સરી નિમિત્તે	વડનગર
૧૦૦/-	મેવાડા રમેશભાઈ જામુંડાવાળા અ.નિ. ભાણો અશ્વિનભાઈ ધીરૂભાઈના સ્મરણાર્થે	૫૦૦/-	ચૌધરી જલ્પેશકુમાર દશરથલાલ ચિ. સ્વરાના જન્મ દિને બાલવા	બારડોલી
૧૦૦/-	બારોટ ધર્મિષ્ઠાબેન બળદેવભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે ઝુલાસણ	૨૦૧/-	ચૌહાણ નટવરભાઈ પરસોતમભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	બારડોલી
૧૦૦/-	પટેલ બળદેવભાઈ વિસાભાઈ ડાંગરવા શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાથે	૧૦૧/-	ટાંક રંજનબેન રમેશભાઈ ચિ. પુત્રી ઉર્વિશાના લગ્ન પ્રસંગેજીરાગઢ	
૫૦૦/-	પરમાર જગદીશ બચુલાલ ધૂળકોટ-નાઈરોબી શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાથે	૧૦૧/-	સાપરીયા લીલાબેન શાંતિલાલ ચિ. નિલેશના લગ્ન પ્રસંગે ધૂડકોટ	
૧૦૧/-	મોદી લીલાબેન રમેશચંદ્ર શ્રીજી પ્રસન્નાથે અમદાવાદ	૧૦૧/-	ટાંક રંજનબેન રમેશભાઈ ચિ. પુત્ર નયનના લગ્ન પ્રસંગે જીરાગઢ	
૧૦૦/-	પટેલ દેવશી રાકેશભાઈ જન્મ દિને પોર	૧૦૧/-	વરુ રમાબેન દિલીપભાઈ ચિ. કૃષ્ણાના લગ્ન પ્રસંગે જીરાગઢ	
૫૦૦/-	ચાવડા ભીખાજી મફાજી શ્રીજી મંડપ ડોકોરેટર્સ ચાલુ કરવા નિમિત્તે બિલોદરા	૧૧૧/-	પટેલ કિશ કેતન આર. શ્રીજી પ્રસન્નાથે	મોખાસણ
૧૦૧/-	પટેલ ચેતનભાઈ નરસીંગભાઈ પદયાત્રા નિમિત્તે ઝુંડાલ	૨૦૦/-	પટેલ નંદુબેન ડાહ્યાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	ડેમાઈ
૫૦૦/-	પટેલ નારણભાઈ મનસુખભાઈ ગોઠીબ	૧૦૦/-	પટેલ સીતારામ નારણદાસ ઉંઝા ચિ. પૌત્ર નિલ એમ. બી. એ. પ્રથમ વર્ગમાં પાસ નિમિત્તે	
૨૦૦/-	પટેલ બિપીનભાઈ ગોપાલભાઈ વિહાર અનુપ અને દિશા ઓસ્ટ્રેલીયા ગયા તે નિમિત્તે	૧૦૦/-	વાઘેલા અશોકસિંહ જામભા કુલડોલ નિમિત્તે	ગોધાવી
૧૧૦૦/-	પટેલ રણછોડભાઈ દેવજીભાઈ આણંદપુરા-ભાલ ચિ. ચિરાગને અમેરિકાનું શ્રીન કાર્ડ મળ્યું તે નિમિત્તે	૧૦૦/-	વાઘેલા કંચનબેન અશોકસિંહ કુલડોલ નિમિત્તે	ગોધાવી
૨૦૧/-	પટેલ હાર્દિકકુમાર અંબાલાલ ચિ. યુહાનના જન્મ નિમિત્તેડાંગરવા	૧૦૧/-	રાઠોડ રાજેશ્રી અમિષ ૮ મી લગ્ન તિથિ નિમિત્તે	મુંબઈ
૨૦૧/-	અ.નિ. પટેલ સીતાબેન શિવાભાઈ હાંસલપુર બીજી પુણ્યતિથિ નિમિત્તે	૧૦૧/-	મોરી યોગેશકુમાર ભલાભાઈ નવું બાઈક લાવ્યા તે નિમિત્તે	કાલીયાણા
૧૦૦/-	પટેલ સંગીતાબેન સેવંતીભાઈ પગાર નિમિત્તે અમદાવાદ	૧૦૦/-	ડોબરીયા કીર્તન પ્રશાંતભાઈ જન્મ પ્રસંગે	અમદાવાદ
૧૦૦/-	પટેલ મૌલિક દિનેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે વાગોસણ	૧૦૦/-	ડોબરીયા મંજુલાબેન દેવચંદભાઈ ઓપરેશન સફળ થયું તે નિમિત્તે	અમદાવાદ
૧૦૦/-	પટેલ પ્રતિક કનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે નાનાચિલોડા	૧૦૦/-	ચૌધરી શાંતાબેન જેશંગભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	બાલવા
૧૦૧/-	ભાવસાર કવિતાબેન અજેન્દ્રભાઈ નવાવાડજ ૨૫ મી એનિવર્સરી નિમિત્તે	૧૦૦/-	ચૌધરી મેનાબેન બળદેવભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	બાલવા
૧૫૧/-	રાઠડીયા નરેશભાઈ નારણભાઈ ચિ. ભદ્રેશના લગ્ન પ્રસંગેનિકોલ	૧૦૦/-	પટેલ પ્રીતિબેન જસભાઈ પરીક્ષામાં પાસ થયા તે નિમિત્તેલવારપુર	
૧૦૧/-	જોશી ભાવિન રાજેન્દ્રભાઈ નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તેઅમદાવાદ	૧૦૦/-	ચૌધરી હર્ષિલ નારણભાઈ અમેરિકામાં ગાડી લીધી તે નિમિત્તે	બાલવા
૫૦૦/-	પટેલ વિહાન મિકીનભાઈ જન્મ દિને ઝુંડાલ	૧૦૦/-	પટેલ રોહિતભાઈ પ્રહલાદભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	ભાવપુરા
૧૦૦/-	મોદી અમરતલાલ મગનલાલ કુલદોલોત્સવ નિમિત્તે સેટેલાઈટ	૨૦૦/-	પટેલ પાર્થ ધર્મેન્દ્રભાઈ જન્મ દિને	ભાવપુરા
		૧૦૦/-	પટેલ ભાઈલાલભાઈ ખેમભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	જાનવડ
		૧૦૧/-	પટેલ મણીબેન લખીદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	જાનવડ
		૧૦૧/-	વાઘેલા હર્ષિતાબા કલ્પેશસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	ગોધાવી
		૧૦૦/-	વાઘેલા રામબાબા કેસરીસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	ગોધાવી
		૧૦૦/-	વાઘેલા રતનબા જામભા શ્રીજી પ્રસન્નાથે	ગોધાવી
		૧૫૧/-	વાઘેલા દેવુબા રણજીતસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	ગોધાવી
		૧૦૧/-	ડાભી ઈશ્વરજી રામાજી શ્રીજી પ્રસન્નાથે	ડાંગરવા
		૧૦૧/-	વાઘેલા ચંદ્રિકાબા ગજેન્દ્રસિંહ યાત્રા નિમિત્તે	ગોધાવી
		૧૦૧/-	વાઘેલા ચંદનબા સુખદેવસિંહ યાત્રા નિમિત્તે	ગોધાવી
		૧૦૧/-	રાવળ ભીમાભાઈ છગનલાલ ચિ. શૈલેષ દુબઈ ગયો તે નિમિત્તે	ડાંગરવા
		૧૦૦/-	પટેલ કૃષ્ણલાલ બાબુભાઈ ચિ. ભાણાના લગ્ન પ્રસંગે	ધરમપુર
		૧૫૧/-	પટેલ નમ્ર મૌલિક જન્મ દિને	અસલાલી
		૧૫૧/-	પટેલ મૌલિક પ્રહુલચંદ્ર જન્મ દિને	અસલાલી
		૧૦૧/-	વાઘેલા અંશરાજસિંહ પૃથ્વીરાજસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાથે	ગોધાવી

શ્રી સ્વામિનારાયણ

૧૦૧/-	વાઘેલા મનહરભા મહેન્દ્રસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ગોધાવી	૧૦૦/-	પટેલ સંજયભાઈ પશાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	લવારપુર
૨૦૧/-	સિંધવ રણછોડભાઈ અરજણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	વણી	૧૦૦/-	પટેલ જીગર રામજીભાઈ જન્મ દિને	સાબરમતી
૧૦૦/-	ભાવસાર પ્રદિપભાઈ મહેન્દ્રભાઈ	વિહાર	૧૦૦/-	પટેલ રાવજીભાઈ તળસીભાઈ જન્મ દિને	સાબરમતી
	પુનવધુ દર્શનાની ટ્રાન્સફર નિમિત્તે		૧૦૦/-	પટેલ રિતેષ કિરીટકુમાર જન્મ દિને	મોખાસણ
૧૦૦/-	પટેલ પ્રવિણકુમાર જગજીવનદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	જાનવડ	૫૦૧/-	મોદી અરવિંદભાઈ ઈન્દુલાલ ચિ. જતીનના લગ્ન પ્રસંગેચાંદખેડા	
૧૦૦/-	મોરી અશોકભાઈ કાનજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	કાલીયાણા	૧૦૦/-	પટેલ ઈશ્વરભાઈ જેણાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	નાંદોલ
૧૦૦/-	મોરી અજીતભાઈ પથાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	કાલીયાણા	૧૦૦/-	પટેલ માનવ કલ્પેશભાઈ શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાર્થ	નાંદોલ
૧૦૦/-	મોરી કનુભાઈ જેઠુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	કાલીયાણા	૧૦૦/-	પટેલ રૂદ્ર શૈલેષભાઈ જન્મ દિને	નાંદોલ
૧૦૧/-	પટેલ ઈશ્વરભાઈ નારણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	રનેલા	૧૦૦/-	પટેલ સૃષ્ટિબેન જીજ્ઞેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	નાંદોલ
૧૦૧/-	પટેલ આરવ રિંકલકુમાર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	રનેલા	૧૦૦/-	મોરી ચમનભાઈ સુખાભાઈ નવું ટ્રેકટર લાવ્યા તે નિમિત્તેડેડીયાસણ	
૧૦૦/-	વાઘેલા વર્ષાબા કિરીટસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ગરોડીયા	૧૦૦/-	મોદી વિનુભાઈ નાથાલાલ ચિ. જાગૃતિબેનના જન્મ દિનેઅમદાવાદ	
૧૦૦/-	વાઘેલા કિરીટસિંહ બળવંતસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ગરોડીયા	૧૦૦/-	મકવાણા પાયલબેન ભરતકુમાર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	રાજકોટ
૧૦૦/-	પટેલ યુવરાજ ગોપાલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	બાયડ	૧૦૦/-	પોરીયા પૂજાબેન કાંતિલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ધૂડકોટ
૧૦૦/-	પટેલ સંસ્કારકુમાર ગોપાલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	બાયડ	૧૦૦/-	પોરીયા રોહિતકુમાર કાંતિલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ધૂડકોટ
૧૦૦/-	પટેલ સવિતાબેન મનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ડેમાઈ	૧૦૦/-	૬૬૬૨ કનેયાલાલ બી. શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	આદીપુર-કચ્છ
૧૦૦/-	પટેલ રમેશચંદ્ર રામાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	રતતપુર	૧૧૧/-	પટેલ સ્પર્શ હિમાંશુ જન્મ દિને	લવારપુર
૧૦૦/-	પટેલ કેલાશબેન ગોવિંદભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ધનસુરા	૧૦૦/-	પટેલ લલીતાબેન રમણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	સાબરમતી
૧૦૦/-	મોરી લતાબેન સી. શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ડેડીયાસણ	૧૦૦/-	પટેલ ધીરેનકુમાર રમણલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	સાબરમતી
૧૦૧/-	પટેલ નર્મદાબેન રમેશચંદ્ર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ડાંગરવા	૧૧૧/-	દરજી મનોજભાઈ અશોકભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	નરોડા
૧૦૧/-	પટેલ રમેશચંદ્ર ઈશ્વરલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ડાંગરવા	૫૦૧/-	રાણપુરા જયકૃષ્ણભાઈ ધનશ્યામભાઈ	અમદાવાદ
૧૦૧/-	પટેલ ચંદ્રેશભાઈ જસુભાઈ જન્મ દિને	આકરૂંદ		ચિ. પુત્રી ભક્તિના લગ્ન પ્રસંગે	
૧૦૧/-	પટેલ અનંતિકા ચંદ્રેશકુમાર જન્મ દિને	આકરૂંદ	૧૦૧/-	પટેલ કોકીલાબેન પ્રમોદભાઈ	અમદાવાદ
૧૦૧/-	પટેલ ધરણી, શિરાલી, ઉત્તમ	આકરૂંદ		ચિ. ભત્રીજી ભક્તિના લગ્ન પ્રસંગે	
	શ્રીનરનારાયણદેવ જયંતી નિમિત્તે		૫૦૦/-	લખતરીયા સૂજલ પરિમલભાઈ જન્મદિને	અમદાવાદ
૧૦૧/-	ભગત નયન ભરતકુમાર નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તેજીવરાજપાર્ક		૧૦૦/-	પટેલ જયંતીભાઈ રામદાસ	માણસા
૧૧૧/-	અ.નિ. મોદી રણછોડલાલ સુરચંદદાસના સ્મરણાર્થે	મહેસાણા	૨૦૦/-	પટેલ કૌશિક જયંતીલાલ	મારૂંસણા
૧૧૧/-	અ.નિ. મોદી ચંચળબેન રણછોડલાલના સ્મરણાર્થે	મહેસાણા		હેદ્રાબાદમાં નવું મકાન લીધું તે નિમિત્તે	
૧૧૧/-	અ.નિ. મહેતા મણીલાલ મુલચંદદાસના સ્મરણાર્થે	સાબરમતી	૧૦૦/-	પટેલ શિતલ કૌશિકભાઈ	મારૂંસણા
૧૧૧/-	અ.નિ. મહેતા ડાહીબેન મણીલાલના સ્મરણાર્થે	સાબરમતી		ગાંધીનગરમાં મકાન લીધું તે નિમિત્તે	
૧૦૦/-	વાઘેલા દિનેશભાઈ હેમરાજભાઈ કુલદોલોત્સવ નિમિત્તે જામસર		૧૦૦/-	કા. પટેલ ચિમનલાલ મણીલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	મુંબઈ
૧૦૧/-	સાપરીયા અશોકભાઈ રાધવજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ધૂડકોટ	૧૦૦/-	કા. પટેલ નિલમબેન નિતીનકુમાર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	કપડવંજ
૧૦૦/-	પટેલ સ્નેહલ વિષ્ણુભાઈ કુલદોલ નિમિત્તે	મોટેરા	૨૫૧/-	ડાભી યોગેન્દ્રસિંહ અનંતસિંહ	ડાંગરવા
૫૦૦/-	પટેલ હરિકૃષ્ણભાઈ ભોળાભાઈ ચિ. ભૌમિકના લગ્ન પ્રસંગેવિહાર	વિહાર		શુભ લગ્ન પ્રસંગે શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	
૫૦૦/-	પટેલ હરિકૃષ્ણભાઈ ભોળાભાઈ	વિહાર	૨૧૦૦/-	ચૌધરી કિંજલ આશિક જેઠાભાઈ	બાલવા
	તેમના માતૃશ્રી મણીબાના જીવનપર્વ નિમિત્તે			ઓરડૂંલીયા પ્રથમ પગાર નિમિત્તે	
૧૫૧/-	ચૌહાણ ગોવિંદભાઈ રાધવજીભાઈ	ધૂડકોટ	૧૦૧/-	ચૌધરી કવિશા સંજયકુમાર જન્મ પ્રસંગે	બાપુપુરા
	ચિ. અમિતના લગ્ન પ્રસંગે		૧૦૧/-	પટેલ રતિલાલ ઈશ્વરભાઈ	અમદાવાદ
૧૦૦/-	પટેલ કાનજીભાઈ મોતીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ખેરોલ		ચિ. ભાણો ધુમિલ હરિભાઈ પટેલ ધો-૧ ૨ પરીક્ષા નિમિત્તે	
૫૦૧/-	મીસ્ત્રી સંજયભાઈ ગોપાલદાસ ચિ. કૃષ્ણાલના લગ્ન પ્રસંગે ખણુંસા		૧૦૧/-	જોશી વત્સલકુમાર નિતીનભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	કોઈબા
૧૦૦/-	પટેલ રિતીષ પશાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	લવારપુર	૧૦૦/-	મોદી નટવરલાલ ગંગારામ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	પ્રાંતિજ
૧૦૦/-	પટેલ જશુભાઈ હેમાભાઈ હેમાભાઈના સ્મરણાર્થે	પરઢોલ	૧૦૦/-	પટેલ ભરતભાઈ જીવરાજભાઈ જન્મ દિને	વિરમગામ
૧૦૦/-	પટેલ મયુરભાઈ રણછોડલાલ જન્મ દિને	ચંદ્રાલા	૨૦૦/-	પટેલ કીર્તનકુમાર મનોજભાઈ જન્મદિને	ગવાડા
૨૦૧/-	પટેલ પ્રાંચી સંજયભાઈ શ્રી નરનારાયણદેવ પાટોત્સવ નિમિત્તેવડુ		૨૫૧/-	ડૉ. જયેશભાઈ પટેલ	અમદાવાદ
૨૦૧/-	પટેલ શ્રેષ્ઠ સંજયભાઈ કુલદોલોત્સવ પ્રસંગે	વડુ		આલ્કલાઈન વોટરના બિજનેશ નિમિત્તે	
૧૦૧/-	અ.નિ. પટેલ લીલાબેન ગોવિંદભાઈના સ્મરણાર્થે	વડુ	૧૦૦/-	બારોટ ઉપેન્દ્રકુમાર વિજયભાઈ ચિ. કર્મના જન્મ દિને	બુધેજ
૧૦૧/-	અ.નિ. પટેલ રેખાબેન અંબાલાલ પુણ્યતિથિ નિમિત્તે	વડુ	૧૦૦/-	ભાવસાર હસુબેન ધનશ્યામભાઈ ગાયના દાન નિમિત્તે	સરસપુર
૧૦૦/-	પટેલ વિષ્ણુભાઈ અંબાલાલ ભગત કુલદોલોત્સવ નિમિત્તે	વડુ			

શ્રી સ્વામિનારાયણ

૧૫૧/-	ડૉ. મેઘા આર. ચૌહાણ ક્લિનિકના ઉદ્ઘાટન નિમિત્તે	અમદાવાદ	૧૦૧/-	પટેલ શારદાબેન વિઠ્ઠલદાસ શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાર્થે ડાંગરવા	
૫૦૦/-	પટેલ ગૌરીબેન રવજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ધરમપુર	૧૫૧/-	ભંડેરી દિવ્યાંગ મનુભાઈ પુત્રના જન્મ પ્રસંગે	વેળાવદર
૨૦૦/-	પટેલ ઘનશ્યામ છનાભાઈ અમેરિકા ગયા તે નિમિત્તે	વડુ	૫૦૦/-	પટેલ બિજલ હરેશ જન્મ દિને તા. ૨૨-૩	ઉનાવા
૧૦૦/-	પટેલ જય ભાવેશ જન્મ દિને	હિરામોતી	૫૦૦/-	પટેલ રોહિતકુમાર ઘનશ્યામભાઈ જન્મદિને તા. ૨૩-૩	પોર
૧૦૦/-	ચિ. આર્યા ગૌરાંગ ચૌધરી તા. ૨૭-૨-૧૮ જન્મ પ્રસંગે	બાલવા	૧૦૧/-	પટેલ પિનલ ચિનુભાઈ જન્મ દિને ૨૧-૪	ઉનાવા
૧૦૧/-	પટેલ વિષ્ણુભાઈ બહેચરદાસ ચિ. પૌત્ર કિશના જન્મ પ્રસંગે વિહાર	સેટેલાઈટ	૧૦૦/-	પટેલ ફાલ્ગુની ચિરાગ જન્મ દિને તા. ૨૨-૪	પોર
૧૦૧/-	મોદી કલાવતીબેન અમૃતલાલ જન્મ દિને		૧૦૧/-	મકવાણા ઘનશ્યામ મણીલાલ	અમરાઈવાડી
૨૦૧/-	અ.નિ. કા. જયંતીલાલ ચંદુલાલના સ્મરણાર્થે	સાઈબા	૫૦૧/-	પટેલ હસમુખભાઈ ઈશ્વરભાઈ	વાવોલ
૫૦૦/-	મીસ્ત્રી અરૂણાબેન હિમંતલાલ	અમદાવાદ		ચિ. દીકરી જમાઈને વિજા મળ્યા તે નિમિત્તે	
	મકાન ભાડે આપવા નિમિત્તે		૨૦૧/-	પટેલ કાંતાબેન વિનુભાઈ ચિ. શૌર્યની સાકર તુલા નિમિત્તે	વાવોલ
૨૫૧/-	સાપરીયા જીનલબેન ગોરધનભાઈ જન્મ દિને	જોરાગઢ	૧૦૧/-	મોદી નિલકંઠ દિપકભાઈ જન્મ દિને તા. ૩૦-૪	પ્રાંતિજ
૨૫૦/-	સાપરીયા રિયાબેન ગોરધનભાઈ જન્મ દિને	જોરાગઢ	૨૦૦/-	પટેલ શૌર્ય પુષ્પક ૨ વર્ષ પુરા થયા તે નિમિત્તે	વાવોલ
૧૦૦/-	સાપરીયા દિવ્યાબેન મયુરભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ધૂડકોડ	૨૦૦/-	પટેલ રાજવી રજનીકુમાર	કોલવડા
૨૦૧/-	ભાવસાર રમેશચંદ્ર શાંતિલાલ	ચાંદલોડીયા		નવી શાળામાં એડમીશન નિમિત્તે	
	ચિ. બિજલ તથા તેજેન્દ્રના લગ્ન પ્રસંગે		૧૦૦/-	પટેલ હિના જસુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	વાવોલ
૧૦૧/-	ભાવસાર વર્ષાબેન રમેસભાઈ જન્મ દિને	ચાંદલોડીયા	૧૦૧/-	સોની રમેશચંદ્ર મનસુખલાલ	અમદાવાદ
૧૦૦/-	પટેલ અશ્વિનભાઈ ચિ. અવિને	ઉંજા		ચિ. પૌત્રી નિલમના વેવિશાળ પ્રસંગે	
	બી.ઈ. સિવિલમાં ૫ માં સેમી ૮૭ ટકા નિમિત્તે		૨૦૦/-	પટેલ મધુબેન રવજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	નાંદોલ
૧૦૦/-	અક્ષર ટ્રેડર્સ ચિ. વિવેકના લગ્ન પરસંગે	કપડવંજ	૨૦૦/-	પટેલ અંજનાબેન રાજેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	નાંદોલ
૧૦૧/-	પોરીયા ઋતુલ જયવદન	હિમંતનગર	૨૦૦/-	પટેલ જાનુબેન મૌલિકભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	નાંદોલ
	ડી-સિવિલ પ્રથમ સેમિસ્ટાર ફર્સ્ટ ક્લાસ નિમિત્તે		૧૦૧/-	પટેલ ટિંકલબેન સુમિત	પ્રતાપપુરા
૧૦૧/-	ડાભી શરબાબા રાજીચિ. સંજયસિંહના જન્મ દિને	ડાંગરવા		ન્યુઝિલેન્ડના વિજા મળ્યા તે નિમિત્તે	
૧૦૧/-	પટેલ અરવિંદકુમાર મણીલાલ	વડુ	૧૫૦/-	વેકરીયા કૃષ્ણકુમાર વિઠ્ઠલભાઈ પુત્રના જન્મ પ્રસંગે	લંડન
	નવા મકાનમાં રહેવા ગયા તે નિમિત્તે		૧૦૧/-	કડીયા રંજનબેન ગીરીશકુમાર	અમદાવાદ
૨૫૧/-	અ.નિ. પટેલ પુષ્પાબેન જીતેન્દ્રકુમારના સ્મરણાર્થે	અમદાવાદ		પ્રથમ વાર્ષિક પુણ્ય તિથિ નિમિત્તે	
૧૦૧/-	હળવદીયા જગદીશભાઈ મોતીભાઈ જન્મ દિને	જોરાવરનગર	૧૦૧/-	કડીયા ગીરીશકુમાર પરસોતમદાસ	અમદાવાદ
૨૫૧/-	સાપરીયા વિશ્વા હિરભાઈ જન્મ દિને	ધૂડકોડ		મોતિયાનું ઓપરેશન નિમિત્તે	
૨૫૧/-	સાપરીયા મયંક હિરભાઈ જન્મ દિને	ધૂડકોડ	૨૦૧/-	પટેલ જીયા હરમેશ જન્મ દિને	અમદાવાદ
૧૦૧/-	મોદી કનુભાઈ ચંદુલાલ ચિ. ચિરાગના વેવિશાળ પ્રસંગે	સોજા	૧૧૦૦/-	સિંધવ પ્રીતિકાબેન પંકજસિંહ	સાયલા
૧૦૧/-	મોદી કનુભાઈ ચંદુલાલ ચિ. પૌત્ર જયાનના જન્મ દિને	સોજા		અ.નિ. હિતરાજસિંહ જીવાભાઈ વઢેલ (રામપરા)ના સ્મરણાર્થે	
૧૦૫/-	પટેલ ઉત્તરિ રાજેન્દ્રભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ધનસુરા	૫૦૦/-	અ.નિ. મધુબા નારાયણભા સિંધવ તા. ૨૪-૩ના	બળોલ-ભાલ
૨૫૧/-	ભાવસાર અનિલકુમાર	અમદાવાદ		શ્રીહરિનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા તે નિમિત્તે	
	ચિ. તેજેશભાઈ છોટાભાઈના લગ્ન પ્રસંગે				

શ્રી નરનારાયણદેવના ૨૪ કલાક દર્શન માટે જુઓ વેબસાઈટ
www.swaminarayan.in
www.swaminarayan.info

ભારતીય સમય મુજબ આરતી દર્શન : મંગળા આરતી ૫-૩૦ ● શણગાર આરતી : ૮-૦૫

● રાજભોગ આરતી ૧૦-૧૦ ● સંઘ્યા આરતી ૧૯-૦૦ ● શયન આરતી ૨૦-૩૦

સંપાદક, મુદ્રક અને પ્રકાશક : મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી દ્વારા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર, અમદાવાદ માટે શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ. (ગુજરાત) પીન કોડ-૩૮૦ ૦૦૧ ખાતે છાપ્યું અને શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ (ગુજરાત) પીન કોડ-૩૮૦ ૦૦૧ વતી પ્રકાશિત કર્યું.

૧. ઓકલેન્ડ ન્યુઝીલેન્ડ મંદિરના પાટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજીની આરતી ઉતારતા પ.પૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પૂ.મહારાજશ્રીનું પૂજન કરતા ડો. કાંતિભાઈ પટેલ. ૨. સીડની મંદિરના પાટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજીની આરતી ઉતારતા પ.પૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી. ૩. શ્રીકીથ - ઓસ્ટ્રેલિયામાં સત્સંગ સભામાં આશીર્વાદ આપતા પૂ. મહારાજશ્રી. ૪. કેનબેરા - ઓસ્ટ્રેલિયામાં સત્સંગ સભામાં આશીર્વાદ આપતા પૂ. મહારાજશ્રી. ૫. હેમીલ્ટન - ન્યુઝીલેન્ડમાં સત્સંગ સભામાં આશીર્વાદ આપતા પૂ. મહારાજશ્રી.

1. રામ નવમી - શ્રી હરિજયંતી સમૈયો શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુરમાં ધામધૂમથી ઉજવાયો.
2. ન્યુયોર્ક માં નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરનું ભૂમિપૂજન કરતા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી.
3. અમેરિકાના બોલીવોડીન, કંટક્રી માં નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરનું ભૂમિપૂજન કરતા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી

દોહદ દેવલોનારાયણ તેલોદે
કાલુપુર, કોલહવેકાવે

Follow Us On

/nndkalupurmandir